

سالنامه

دیرستان

رازی

آبادان

نخستین نشریه انجمن سالنامه دیرستان رازی

۲۰ ریال
۵۰ ریال

پیش از انتشار
پس از انتشار

۱۵

مهر ۱۳۲۷

شرکت سهامی چاپ

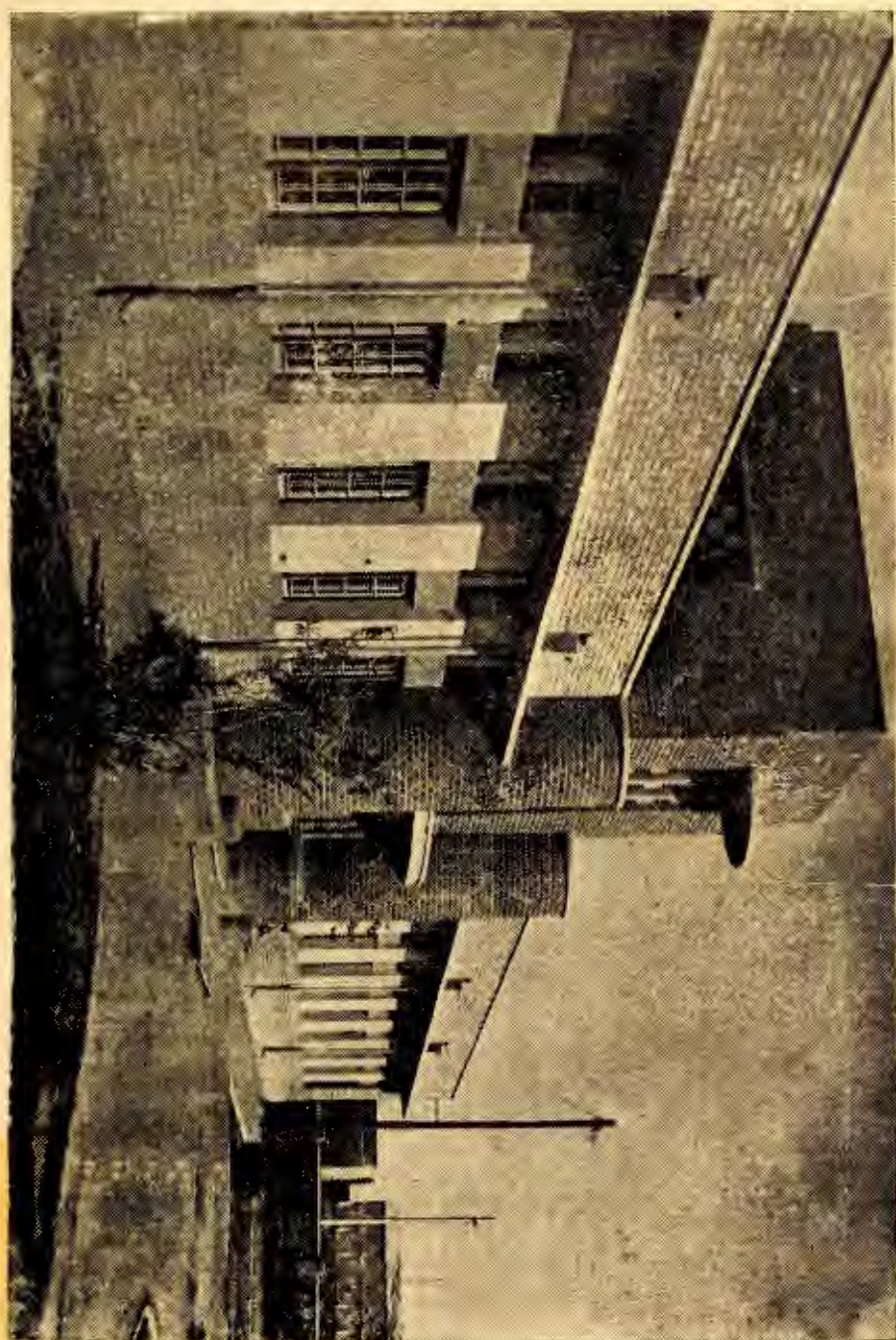
۱۵

۲

۲۷

۲

۱۵

ق
ر
ش

فرهنگ آبادان

سال تحصیلی ۱۳۲۶ - ۱۳۲۷

نخستین نشریه انجمن سالنامه

دبیرستان رازی

مرداد ۱۳۲۷

شرکت سهامی چاپ

سر آغاز

از سالها پیش تشکیلات فرهنگی آبادان برای معرفی خود بجامعه محتاج نشریه‌ای بود و شکی نیست که بدون انتشار سالنامه این مقصود برآورده نمیشد.

در اواخر سال تحصیلی ۱۳۲۴-۱۳۲۵ اولیاء امور فرهنگ بفکر تهیه و انتشار سالنامه‌ای فرهنگی افتادند ولی پرواضح است که در طی چند ماه آخر سال جمع‌آوری و چاپ سالنامه غیرمقدور بود

در اوایل سال تحصیلی بعد، انجمن سالنامه دبیرستان رازی زیر نظر آقای وحید رئیس دبیرستان تشکیل شد و تا آخر سال فعالیت کرد و در تابستان سال گذشته مقداری از عکس‌های تهیه شده کلیشه و قدم‌های بزرگی در راه انجام مقصود برداشته شد، ولی بعللی چاپ سالنامه بتعویق افتاد.

در طی سال تحصیلی گذشته (۱۳۲۶ - ۱۳۲۷) سرپرستی سالنامه بعهده اینجانب محول شد.

اعضای انجمن با همکاری صمیمانه دبیرستان مشغول کار شدند ولی متأسفانه سایر مؤسسات فرهنگی باما همکاری قابل توجهی نکردند و اگر ملاحظه میشود که از بعضی از این مؤسسات فقط شرح مختصری ذکر شده است ازین لحاظ بوده که تا آخر سال تحصیلی با وجود تذکرات کتبی و شفاهی متعدد گزارشی برای انجمن نفرستاده اند.

اداره کنندگان انجمن سالنامه کلیه گزارشهای رسیده را با حک و اصلاح مختصری بچاپ رسانده و همینطور کلیه عکسهای رسیده را که قابل چاپ تشخیص داده‌اند مورد استفاده قرار داده و در بعضی موارد که گزارشی نرسیده ناچار گزارشی در حدود اطلاعات خود تهیه و در سالنامه گنجانده‌اند.

میدمدی غروی

مرداد ۱۳۲۷

جزیره آبادان

درین چند ساله بعدی اسم آبادان برده شده و درباره آن مطالبی منتشر شده است که تصور نمی کنم کسی باشد که این مرکز مهم صنعتی را شناسد و اطلاعاتی در خصوص آن نداشته باشد.

مقصود ما که شناساندن فرهنگ و رشد معنوی ساکنین این منطقه است با انتشار نخستین نشریه فرهنگی آبادان برآورده خواهد شد ولی از آنجا که تا اطلاعاتی درباره وضع تاریخی و جغرافیائی يك ناحیه در دست نباشد مطالعه وضع اجتماعی آن میسر نخواهد شد. نگارنده سعی می کند در طی این مختصر اطلاعاتی درباره آبادان، چه در خصوص گذشته کوتاه و چه در مورد آینده درخشان آن بمعرض مطالعه خوانندگان گرام بگذارم.

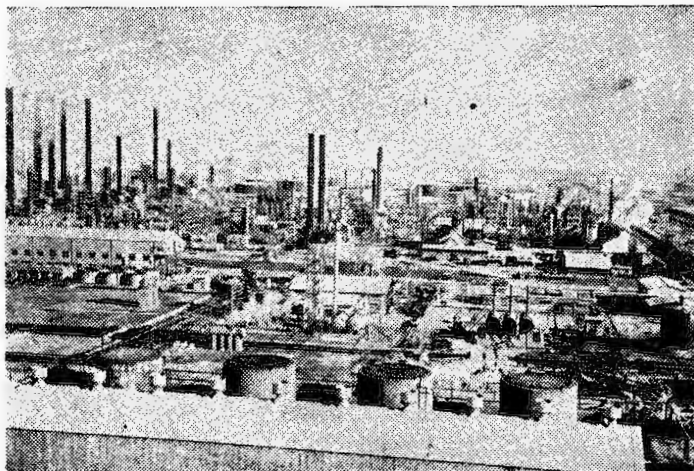

جزیره آبادان که فقط از جانب جنوب شرقی بخلیج محدود میشود از رسوبات شط العرب و کارون تشکیل شده و از قرار تحقیق دانشمندان زمین شناسی سالها پیش ازین این جزیره وجود نداشته و حتی موقعی سه رودخانه کارون، فرات و دجله بدون اینکه بهم پیوندند وارد خلیج میشده اند درینصورت میتوان آبادان را دلتای عظیم این رودخانه ها دانست. امروز هم هر سال بر طول این جزیره افزوده میشود یعنی فاصله بندر بزرگ خلیج (بصره) از دریا زیادتر میگردد.

شهر تازه آبادان در محلی از جزیره که کم عرض ترین نقاط آنست ساخته شده و از دو طرف بدو شط بهمین شیرو شط العرب مربوط است سطح هموار جزیره متأسفانه برای زراعت خوب نیست و بواسطه نزدیکی بدریا خالك آن شور است و کشاورزی جز بوساقل

علی مشگل و طاقت فرساست در چنین سرزمین دور افتاده‌ای که جز خرما هیچ برداشت نمیشود امروز در حدود ۱۷۰/۰۰۰ نفر زندگی میکنند.

در کتابهای جغرافیائی قدیمی از قریهٔ عبادان و جزیره خضر نامبرده میشود و ناصر خسرو علوی از آن عبور کرده است، یکی از سیاحان انگلیسی در قرن هجدهم این قریه را دیده و آنرا پایگاه دزدان دریائی خوانده، در دوره سلطنت ناصرالدینشاه هنگامیکه کنفرانس ارزنةالروم برای تعیین سرحدات غربی ایران تشکیل شد نمایندهٔ انگلیس عقیده داشت که خط مرزی باید از وسط جزیرهٔ عبادان بگذرد و شط العرب به عثمانی واگذار شود ولی کاردانی نمایندهٔ ایران مرحوم امیر کبیر مانع از آن شد که این نظریه مورد تصویب قرار گیرد و در نتیجه جزیره آبادان کماکان بایران تعلق گرفت و شط العرب تا چند کیلومتری شمال غربی خرمشهر (یعنی نهر خین) مرز ایران و عثمانی

پالشگاه آبادان

شد، خوشبختانه امروز دولت ایران در شط العرب حقوق بیشتری بدست آورده است که امیدواریم بتواند از این حقوق استفاده بکند.

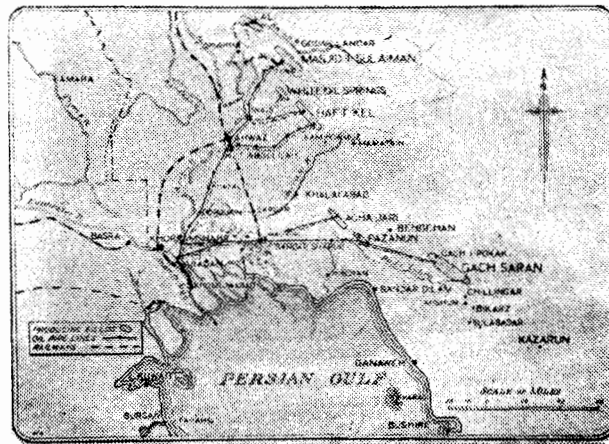
چندین سال پس از آنکه دارسی امتیاز استخراج نفت ایران را بدست آورده

۱- از کتاب امیر کبیر و ایران تالیف فریدون آدمیت.

بود نفت در مسجد سلیمان بدست آمد و درینسال (۱۹۰۷) وجود پایگاهی برای صدور نفت در کنار خلیج فارس لازم بنظر رسید ازینرو در نقطه‌ای از ساحل چپ شط العرب که موقعیت بندری بسیار خوبی دارد ساختمان پالشگاه آغاز گردید و در طی چند سالی که هنوز به نیم قرن نرسیده است بصورت مرکز صنعتی بزرگی درآمد که قادر است سالیانه زیاده بر بیست ملیون تن نفت را تصفیه و صادر نماید .

لوله های قطوری نفت را از مراکز مختلف نفت خیز که از شمال غربی بجنوب شرقی عبارتند از :

لالی ، مسجد سلیمان ، نفت سفید ، هفت گل ، آغا جاری ، پازنان و گچساران ، باسرعتی شگفت آور به بندر آبادان می‌رسانند ، و کشتی های کوه پیکری نفت را اعم از خام یا تصفیه شده به دور ترین مناطق جهان می‌برند .

نقشه رسیدن نفت به آبادان

در جنوب شرقی آبادان در امتداد ساحل بندر کوچک دیگری بنام خسرو آباد ایجاد شده که آنهم برای ارسال نفت مورد استفاده قرار میگیرد .

شهر اصلی آبادان که متجاوز از ۳۵ هزار نفر جمعیت دارد در کنار شط العرب قرار گرفته از سه طرف دیگر در تأسیسات مختلف شرکت محصور شده است با اندکی

دقت در وضع زندگی بومیان محل که بحد اقل مایحتاج زندگی قانعند، و توجه به قدرت عظیم صنعت که ثمره تمدن جدید است. تفاوت فاحش بین دو نوع زندگی قدیم و جدید هویدا می گردد، بدون شك یکی از نتایج غیرمشهود ایجاد مرکز صنعتی

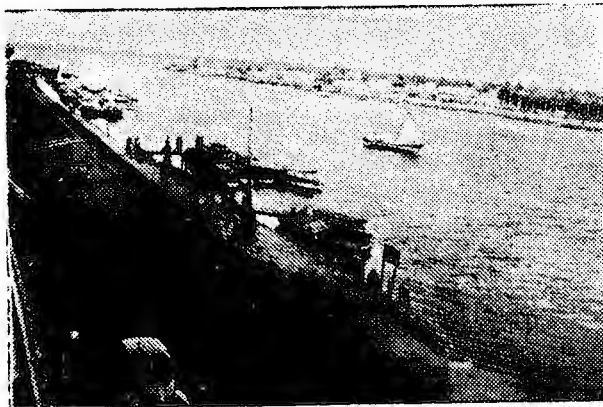

بزرگ آبادان در نواحی جنوبی ایران آگاه شدن افراد و اجتماعات از مزایای تمدن جدید و اطلاع بر درجه عقب افتادگی خودشان می باشد.

شهر آبادان بوسیله پل متحرکی که توسط امریکاییها در روی بهمن شیر بسته شده به جلگه خوزستان مربوط

منظره از کناره جزیره سلابوخ است و با اصلاح فرودگاه آن روزی میرسد که از ایستگاههای بزرگ آسیا گردد و از راه هوا خیلی بیش از امروز با جهان مربوط شود.

متأسفانه آب و هوای آبادان برای زندگی مساعد نیست، شرکت نفت بر ضد مالاریا مبارزه سختی را آغاز کرده و با درختکاری و مزروع نمودن اراضی بیبهدی آب و هوا کمک میکند، و بطور کلی در طرز شهرسازی و ایجاد کوی های مختلف اصل مبارزه

با آب و هوای نامساعد ساحلی همیشه در مد نظر است.

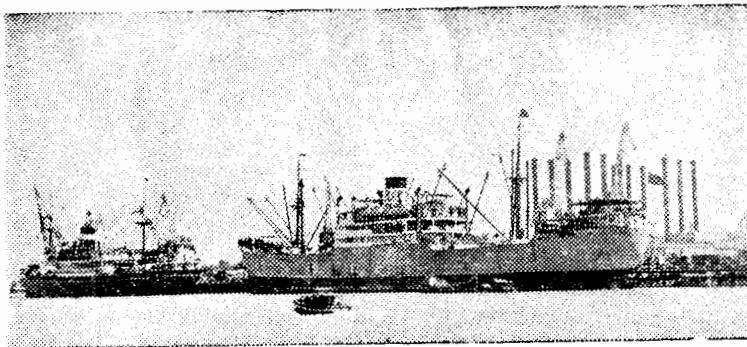
متأسفانه درین مختصر بیش ازین نمی توان وقت خوانندگان عزیز را برای شناساندن

شط کارون در بندر خرمشهر

آبادان گرفت و امید

میرود که با انتشار کتابهای سودمندی درین باره ملت ایران بیشتر پی بارزش خوزستان
ببرد .

موضوعی را که میخواهم در پایان مقاله بنظر خوانندگان عزیز و اولیای امور
برسانم عدم توجه دولت بنقاطی ازین جزیره است که شرکت در آن دارای منافع
نیست، یعنی در آن واحد که در آبادان تازه ترین بناها برای تأسیس آموزشگاه ها
ساخته میشود مثلاً در آبادی بزرگ قصبه در یک ساختمان مخروبه مدرسه تأسیس
شده و در آبادیهای بزرگی مانند منیوهی و جزیره سلبوخ آموزشگاهی وجود ندارد .
نگارنده در طی پرسش هایی از درجه علاقه مندی ساکنین این آبادیها به باسواد
شدن فرزندان شان اطلاع حاصل کرده ام و با اینکه اکثریت ایشان عرب زبانند بایرانی
بودن افتخار میکنند و بیاد گرفتن زبان فارسی توجه خاصی نشان میدهند .

بندرگاه آبادان در برابر پالایشگاه

فرهنگ آبادان

وضع نفت و مؤسسات مربوط بآن در خوزستان ، بالاخص در جزیره آبادان نقش بزرگی بازی می کند بطوریکه اگر در قسمتی از امور اداری ، اجتماعی یا اقتصادی جزیره وقفه یا پیشرفتی مشاهده شود باید یقین کرد که در یک قسمت از امور مربوط بنفت وقفه یا پیشرفتی حاصل گردیده است .

اصولاً اگر نفت نبود شهر آبادان فعلی وجود پیدا نمی کرد و جزیره آبادان امروز بجز عده معدودی ده نشین که کارشان فقط خوابیدن در زیر نخيلات و احیاناً صید ماهی بود ساکنینی نمیداشت .

با این شرایط در سال ۱۳۰۴ خورشیدی برای اولین بار فرهنگ آبادان تشکیل گردید و همانطور که شهر آبادان در اثر توسعه تشکیلات و مؤسسات نفتی تغییر کرده وسیع میشد امور فرهنگی نیز سال بسال پیشرفت می کرد .

جمعیت کنونی شهر آبادان در حدود ۱۷۰.۰۰۰ نفر میباشد در صورتی که قبل از شروع جنگ بین المللی اخیر عده سکنه آن به ۱۰۰.۰۰۰ نفر نمیرسید و این فزونی ناگهانی جمعیت در ظرف چند سال معلول توسعه و تکاملی است که در قسمتهای مختلف پالایشگاه بزرگ آبادان پیدا شده و کارگران و کارمندان را از نقاط مختلف کشور بسوی خود جلب کرده است .

تحولاتی که پس از شهریور ماه ۱۳۲۰ در کلیه شئون اجتماعی و سیاسی و اقتصادی ایران پیدا شد برای فرهنگ آبادان اثرات بسیار نیکو در بر داشت زیرا او از تفرهنگ با اعزام آقای رضا شایورد بعنوان ریاست فرهنگ آبادان بزرگترین قدمها را در راه تعالی و ترقی فرهنگ آبادان برداشت .

امروز از كوچك و بزرگ در آبادان اعتراف می‌كنند كه نهضت فرهنگی این شهرستان با این كه باقتضای زمان و مكان طبعاً دوش بدوش سایر قسمت‌ها پیشرفته تا اندازه قابل ملاحظه‌ای مدیون زحمات و كوشش‌ها و ابتكارات غیر قابل انكار آقای شایورد بوده است

متأسفانه بعضی كه اذ ذكرش در اینجا معذورم آقای شایورد كنار رفت و این موضوع موجب نهایت تأسف و تأثر علاقه‌مندان بفرهنگ آبادان گردید .

آری کسانی كه عادت بتظاهر و هوچیگری ندارند و بجای حرف صرفاً بعمل می‌پردازند باید بدانند تا موقعی كه درها روی این پاشنه‌ها می‌چرخد « با غربال آب بر میدارند و بر آب نقش مینگارند » اما بدیهی است كه نباید مأیوس شد و آنی از تدبیر اصلاح و تعویض پاشنه‌ها غافل گردید . باید بهترتریمی است بفرهنگ خدمت كرد و بتعداد باسوادهای كشور افزود و یقین داشت كه بهترین و مؤثر ترین تدبیر جهت اصلاح و پیشرفت همین است .

من منكر تأثیر اساسی و بسیار مهم بنیه اقتصادی و مالی محیط در بهبود و ترقی حال جامعه نیستم و نمیتوانم باشم ولی وقتی با در نظر گرفتن اوضاع و احوال می‌بینیم « دست ما کوتاه و خرما بر نخیل است » ناچار معتقد میشوم كه « شخصیت » فعالیت و ابتكار خادمین فرهنگ میتواند با كمی اختلاف همان تأثیر را در پیش انداختن جامعه داشته باشد و زیان فقر مالی را جبران كند .

باری كناره‌گیری آقای شایورد فرهنگ دوستان آبادان را متأثر کرده و نگرانیهای مختلفی از قبیل : چه شخصیتی برباست فرهنگ منصوب خواهد گردید ؟ آیا برنامه اصلاحاتی آقای شایورد دنبال خواهد شد ؟ آیا پس از این در آسمان فرهنگ آبادان ستاره‌ای خواهد درخشید ؟ بوجود آورده بود .

خوشبختانه این نگرانیها موقتی بود و برای دومین بار وزارت فرهنگ با انتخاب آقای رهبر كسروی برباست فرهنگ آبادان كمال حسن نیت و دلسوزی خود را نسبت

به پیشرفت فرهنگ اهالی آبادان ابراز داشت .

آقای رهبر کسروی را یقیناً ۹۹٪ خوانندگان این سالنامه می شناسند و من بمصادق اینکه « معرف باید اجلی از معرف باشد » در این جا از شخصیت بارز فرهنگی معظم له صحبتی بمیان نیآورده فقط منبأ اطلاع بعضی از خوانندگان یکی دو جمله بسابقه درخشان ایشان اشاره می کنم .

آقای رهبر کسروی سی سالست که بفرهنگ ایران صادقانه خدمت می کنند و در این مدت پیوسته پستهای مهم و حساس مانند ریاست فرهنگ گیلان، مازندران، کرمان و خوزستان را عهده دار بوده و بخوبی بانجام وظایف خطیریکه داشته اند نائل آمده اند و امروز بسیاری از جوانان فاضل و دانشمند کشور افتخار شاگردی ایشان را داشته و همگی علاوه بر مراتب فضل و کمال بخصال پسندیده و رفتار حمیده شان اذعان دارند .

آقای رهبر کسروی پس از تصدی ریاست فرهنگ آبادان و خرمشهر بلا فاصله بنائمی را که آقای شایورد پی افکنده بودند بالا برده و از هر فرصت مناسبی جهت استحکام و تسریع در کار این بنای فرهنگی بنحو شایسته استفاده کرده و فرهنگی را که امروز در آبادان مشاهده میشود بوجود آوردند .

فرهنگ فعلی آبادان خالی از نقص نیست ولی با توجه باوضاع و نقائص فرهنگ در ۷ سال قبل و وسائل بسیار محدودیکه در اختیار این دور رئیس فرهنگ بوده باید مقرر بود که قدمهای سریع و مهمی در رفع موانع برداشته شده و امید کلی هست که در آینده نزدیک فرهنگ آبادان نمونه ای برای کشور باشد .

برای اینکه خوانندگان گرامی بکلیاتی از اقدامات اساسی که در پیشرفت فرهنگ آبادان در دوره نهضت فرهنگی بعمل آمده و قوف یابند بآمار و اطلاعات زیر دقت فرمایند .

۱ - تعداد مدارس شهر آبادان	در سال ۱۳۲۰	در سال ۱۳۲۷
	باب ۵	باب ۱۴

- ۲ - تعداد شاگردان مدارس آبادان ۱۷۰۰ نفر ۸۰۰۰ نفر
 ۳ - « معلمین و کارمندان فرهنگ ۵۵ نفر ۲۰۰ «
 ۶ - « منازل مسکونی معلمین ۲۳ باب ۴۳ باب منزل و

۳۵ اطاق مجرّدی

۵ - در سال ۱۳۴۰ آموزشگاههای آبادان بهداری نداشت ولی امروز بهداری آموزشگاههای آبادان که تحت ریاست آقای دکتر جهانسوزی کارمند عالیرتبه شرکت نفت تشکیل گردیده بدون اغراق با بهترین تشکیلات بهداریهای کشور همپاراز است و عملاً همه روزه با وسائل مکفی که در اختیار دارد با بیماریهای مختلف دانش آموزان مخصوصاً کچلی و تراخم مبارزه مینماید.

تشکیلات این بهداری بشرح زیر است :

الف - دو نفر دکتر دیلمه

ب - سی نفر پرستار تحصیل کرده

ج - ۷ نفر خدمتگزار

د - ۵ دستگاه کلینیک با وسائل لازم واقع در آموزشگاههای : رازی ، سپهر مهرگان ، فرهنگ و بهمن کلیه مخارج و حقوق کارمندان و داروهای لازم بهداری آموزشگاههای آبادان را شرکت نفت میپردازد .

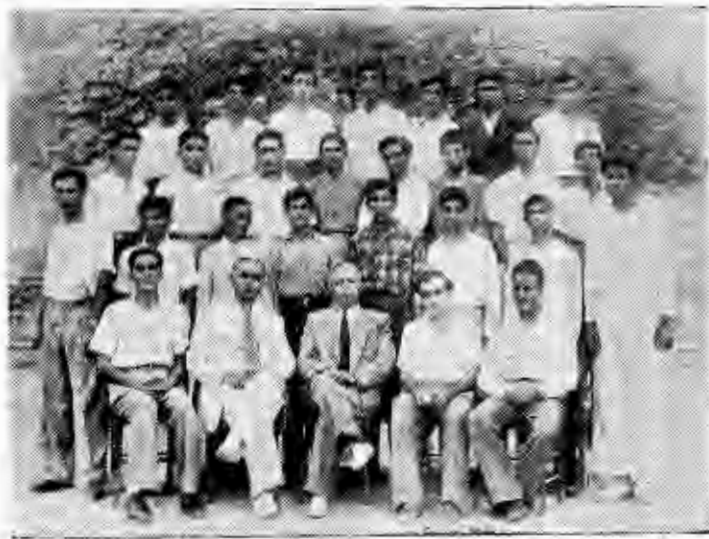
اداره فرهنگ نیز با صرف مبلغی که در بودجه منظور شده همه ساله مقداری دارو و نوشت افزار فراهم میآورد .

آقای دکتر جهانسوزی که شخصیت فعال و دلسوز میهن پرستی است با جدیت و صمیمیت قابل تقدیری این تشکیلات را اداره کرده مر جبات که مال امتنان اداره فرهنگ و اولیای اطفال را فراهم آورده است .

۶ - تا سال ۱۳۲۲ در آبادان بیش از چهار کلاس اکابر دایر نبود ولی بمرور این تعداد فزونی یافت در سال جاری ۶۷ کلاس اکابر که ۲۵۰۰ نفر کارگرو کاسب در

آن مشغول تحصیل بوده اند دایر گردیده است.

در این قسمت نیز حقوق آموزگاران هر نفر هزار ریال و خدمتگزاران هر نفر دویست ریال بعهده شرکت نفت بوده که همه ماهه مرتباً پرداخت گردیده است

فارغ التحصیلان کلاس اکابر

کلاسهای دولتی در مدارس حومه دایر بوده است.

۷ - چون طبق قانون کارمندان بومی دولت (کسانی که در محل استخدام می شوند) نمیتوانند از مزایای ۹۵٪ فوق العاده خارج از مرکز ویدی آب و هوا استفاده کنند شرکت نفت این فوق العاده را در حق آنان منظور کرده و مرتباً پرداخته است

۸ - شرکت نفت قبول کرده است بکارمندانی که بواسطه نبودن اطاق نتوانسته اند در منازل اهدائی شرکت ساکن شوند به نسبت معلومات و در نظر گرفتن تجرب دو تاهل ماهیانه مال الاجاره بپردازد و تاکنون پرداخته.

بطوریکه در بالا ملاحظه میشود شرکت نفت عملاً کمک های گرانبهائی در بشفرت فرهنگ آبادان کرده و اگر در نظر گرفته شود که کلیه منازل مسکونی کارمندان

فرهنگ و یازده باب از چهارده باب آموزشگاه موجود در آبادان از طرف شرکت نفت

عده‌ای از دانش آموزان اکابر

اهداء یا واگذار گردیده ارزش این مساعدتها بیشتر معلوم خواهد گردید .
در خاتمه از اولیای وزارت فرهنگ باید سپاسگزار بود که پس از استحضار
بر ترقی سریع جمعیت آبادان از تخصیص بودجه جهت استخدام دبیر و آموزگار و
سایر مصارف جهت آموزشگاهها مضایقه نکرده و وسائل پیشرفت کار را فراهم
فرمودند .

عده‌ای از کارمندان فرهنگ آبادان

سازمان اداری فرهنگ آبادان

از سال ۱۳۲۰ آقای رضا شایورد ریاست فرهنگ آبادان منصوب شدند و تا مهر ماه ۱۳۲۵ بدین سمت باقی بودند درین سال آقای رفیع زاده بجای ایشان تعیین و بسوی آبادان رهسپار گردیدند ولی دو اوایل آبان ماه همان سال بتهران منتقل شدند. آقای حامد روحانی رئیس دبیرستان رازی بکفالت فرهنگ منصوب و تا ورود آقای کسروی کارها را اداره می کردند. رئیس فرهنگ کنونی آبادان آقای مهدی رهبر کسروی میباشند و سازمان اداری فرهنگ بقرار زیر است. آقای حامد روحانی رئیس بازرسی و بازرس فنی دبستانها، آقای رجبعلی هروی بازرس فنی دبیرستانها. آقای عظیم زاده مدیر دفتر فرهنگ آبادان

آقای کسروی

آقای شایورد
(عکس سمت راست)

آقای رفیع زاده

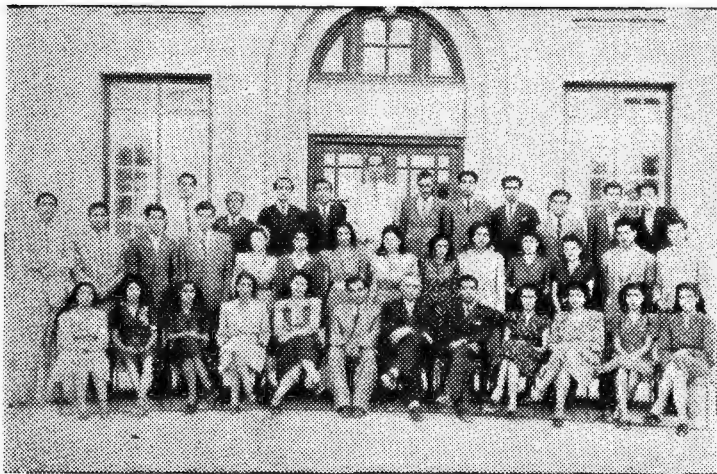
آقای روحانی

آقای کوششیان

آقای محمودی

عده‌ای از کارمندان فرهنگ آبادان

- » آقای باهری متصدی حسابداری
- » « کوششیان » کارگزینی
- » « بوراحمدی » اموال
- » « بنی احمد » اوقاف
- » « محمودی » بایگانی

آقایان کارگروه حکمت کارمندان قسمت بازرسی

تربیت بدنی — امور تربیت بدنی آبادان را آقای نصرت‌الله الهی مربی ورزش

آقای الهی

آقای حکمت

آقای کارگر

دبیرستان رازی اداره میکنند و آقایان شاملو و نمکی مربیان ورزش دبستانها می باشند موسیقی - در سال تحصیلی ۱۳۲۵ - ۱۳۲۶ آقای صفری بعنوان هنرآموز موسیقی بآبادان اعزام شدند و تاملدتی از سال تحصیلی بعد نیز در آبادان بودند. ولی رویهمرفته در آبادان مربی ورزش و هنرآموز موسیقی باندازه احتیاج وجود ندارد.

در آبادان يك دبیرستان كامل پنجكلاسه پسران و يك دبیرستان سه كلاسه دختران كه ضمیمه دانشسرای دخترانست وجود دارد، عده دبستانها بالغ بر ۱۴ است و يك كودكستان نیز در شهر آبادان توسط اداره فرهنگ ساخته شده. برای درج گزارشهاییكه ازین مؤسسات فرهنگی رسیده سالنامه را بدو بخش تقسیم میکنم كه بدان بخش سومی نیز بعنوان (فرهنگ شركت نفت) اضافه میشود:

بخش اول: مؤسسات فرهنگی آبادان غیر از دبیرستان رازی

بخش دوم: دبیرستان رازی - بخش سوم: مختصری در باره فرهنگ شركت نفت

آقای صفری

آقای نمکی

قای شاملو

۱ - آموزشگاه سپهر

الف) تاریخچه و آمار:

در سال ۱۳۰۵ در یکی از کوچه های گمنام شهر آبادان دبستان چهار کلاسه ای بنام عفت افتتاح گردید این دبستان سال بسال توسعه یافت تا آنکه در سال ۱۳۱۸ بمحل فعلی که از طرف شرکت نفت ساخته شده منتقل گردید .

در مهر ماه ۱۳۱۹ کلاس اول دبیرستان در آن تشکیل و به دبیرستان سپهر موسوم گردید : سه کلاس اول دبیرستان مرتبا افتتاح و در مهر ماه ۱۳۲۳ کلاس اول دانشسرا مقدماتی به آن اضافه گردید ولی در سال بعد بواسطه نداشتن داوطلب سال اول دانشسرای تعطیل شد در خرداد ۱۳۲۵ پنج نفر از دانش آموزان موفق به اخذ دیپلم دانشسرا شدند . دوشیزه مهین فخمی شاگرد اول دوشیزه طاهره کهربائی شاگرد دوم شدند . متأسفانه باید گفت که این فارغ التحصیلان فعلاً هیچ کدام در خدمت وزارت فرهنگ نیستند و بعضی از آنها در کود کستانهای شرکت نفت و بعضی در خارج کار میکنند . در مهر سال ۱۳۲۵ دومرتبه سال اول دانشسرا تشکیل و دانش آموزان آن در امتحانات نهائی خرداد ۱۳۲۷ شرکت کردند .

جدول زیر عده دانش آموزان وعده کلاسهای آموزشگاه را در هشت سال اخیر نشان میدهد .

سال تحصیلی	عده کلاسهها	عده دانش آموزان
۱۳۱۹ - ۲۰	۷	۲۹۱
۱۳۲۰ - ۲۱	۷	۲۸۲
۱۳۲۱ - ۲۲	۹	۲۷۸
۱۳۲۲ - ۲۳	۱۰	۲۳۳
۱۳۲۳ - ۲۴	۹	۲۳۱
۱۳۲۴ - ۲۵	۹	۲۴۸
۱۳۲۵ - ۲۶	۱۰	۳۴۱
۱۳۲۶ - ۲۷	۱۳	۴۳۰

منظره‌ای از حیاط و برج آموزشگاه

ب - سازمان

اغلب دبیران به استثنای دبیران دروس اختصاصی مانند خیاطی و خانه‌داری بین دو دبیرستان رازی و سپهر مشترک می‌باشند.

کسانی که همیشه در آموزشگاه مشغول بودند عبارتند از :

آقای رضا علوی	لیسانسیه ریاضیات	رئیس دبیرستان و دبیر ریاضیات
بانو بتول فاضل	لیسانسیه زبان دبیر فارسی و خانه داری	
بانو روحانیه جمالی	دیپلمه متوسطه ناظمه و معلم عربی و تاریخ	
بانو ایراندخت شاملو	دیپلمه هنرستان معلم خیاطی	
آقای حشمت‌الله قدسی	دیپلمه دانشسرای اصفهان دفتردار و آموزگار کلاس ششم	
آقای ملکزاده	دیپلمه دانشسرا	آموزگار کلاس پنجم و ششم
بانو الیس آباکیانس	»	»
» بهیه اخلاقی پور	—	»
» مریم زرگری	—	»

بانوان زیر در کلاسهای اول تدریس میکنند :

حیاصفا ، اشرف السادات طیاری ، تمدن ، خلیل زاده و کشور مرزبان

آقای قدسی

بانو زرگری

آقای علوی

ج - کارهای فوق برنامه

با آنکه در نقاط گرمسیر سال تحصیلی دیر شروع و زود پایان میرسد و دانش آموزان وقت کمتری برای کارهای خارج برنامه دارند با وجود این برای اولین سال در قسمت های خیاطی ، طباشی ، ورزش و گردش علمی فعالیت نسبتاً قابل ملاحظه ای شده در قسمت خیاطی و کارهای دستی بواسطه جدیت بانو شاملو و تشویقات اولیاء آموزشگاه دانش آموزان لیاقت و استعداد خود را ظاهر ساخته و قسمه ای از بهترین نمونه کارهای خیاطی که شاهد ذوق و سلیقه آنها میباشد تهیه نمودند که اکنون در دفتر آموزشگاه موجود است این دانش آموزان هنرمندان آموزشگاه نامیده میشوند و اسامی آنها به شرح زیر است :

از کلاس نهم دوشیزه آزاده شاملو ، دوشیزه استلا مرادا ، دوشیزه فخری کهنت و دوشیزه پروین بختیار.

از کلاس هشتم دوشیزه باهره کهربائی ، دوشیزه طلعت ظاهریان ، دوشیزه اقدس یاربخت . دوشیزه عزت کازرونی ، دوشیزه زرین تاج کامران

از کلاس هفتم دوشیزه فریده گرامی ، دوشیزه هلی قراخانیان

» » نصرت لاتحکیان > آروملیکیان

> > امیرخانیان » لاجیتی

> > دریا بندری

عده هنرمندان سال ششم از سایر کلاسها بیشتر است و عبارتند از :

دوشیزگان — لاتحکیان — دیانتی — مرشدی — آذربائی — بت بوداق —

سناردویان — اساطوریان و باغدلسر

سایر هنرمندان دبستان عبارتند از :

دوشیزگان ، میرزایان — کواکسیان

زمانی ، گلپاشین ، وارطانت ده بزرگی

الوندی — جعفرزاده — روئین و داودیان .

در قسمت طباشی هر هفته بعد از ظهرهای پنج

شنبه دانش آموزان دبیرستان زیر نظر بانو فاضل

مسر' طباشی میشوند .

دسته ای از هنرمندان آموزشگاه سپهر

در قسمت ورزش در ابتدای سال انجمن ورزش تشکیل و هیئت رئیسه آن بشرح

زیر انتخاب گردید :

دوشیزه مرادا دانش سال سوم دبیرستان رئیس

» ظاهریان » > هشتم » نایب رئیس

» لاتحکیان » > هفتم » منشی

دوشیزگان مودت و بالومیان دانش آموزان کلاس پنجم و ششم دبستان مأمور خرید

گرچه بیشتر از سال را آموزشگاه معلم ورزش نداشت ولی تمام ساعات ورزش

و عصرها پس از تعطیل مدرسه دانش آموزان طبق برنامه بیازیهای والی بال و بیگ

بونک مشغول میشدند .

در سال گذشته برای اولین بار دانش آموزان دبیرستان مؤسسات شرکت نفت را

دیدن نمودند - بدین ترتیب که با مذاکره قبلی اداره فرهنگ با مقامات شرکت دانش

آموزان بدو دسته تقسیم شدند .

دسته اول شاگردان کلاسهای دوم و سوم و دانشسرا و دسته دوم دانش آموزان

کلاس اول دبیرستان

دسته اول روز دوشنبه ۱۶/۱/۲۷ پسرپرستی آقای علوی و براهنمائی آقای لیبیب

عده‌ای از دوشیزگان ورزشکار دبیرستان سپهر در سال تحصیلی ۴۵ - ۱۳۲۶ در يك جشن فرهنگی

باتفاق عده‌ای از دبیران تأسیسات شرکت را از قبیل دستگاه تصفیه آب ، یخ ، سازی حلبی سازی ، دستگاه تقطیر شماره ۸۰ ، اسفالت سازی ، آتش نشانی ، کارخانه مدل سازی و ذوب فلزات لباس شویی ، گاو دازی و جوجه کشی را بازدید نمودند .
و در هر قسمت متصدیان مربوطه با کمال علاقه از دانش آموزان استقبال میکردند و سوالات آنها را پاسخ میدادند .

دسته دوم سه شنبه ۱۷ اردیبهشت ۲۷۱۲۷ سرپرستی بانو جمالی و آقای گنجی زاده دبیر فیزیک و شیمی قسمتهای مختلف پالشگاه را دیدن نمودند .

۴- امتحانات - امتحانات آخر سال کلاسهای دهم اردیبهشت شروع و در اواخر اردیبهشت خاتمه یافت و دانش آموزان زیر در کلاسهای مختلف رتبه اول را حائز شدند

دوشیزه شیدا شاگرد اول دانشسرا

دوشیزه آزاده شاملو شاگرد اول سال سوم دبیرستان

دوشیزه محقق پور شاگرد اول کلاس دوم دبیرستان

» گرامی » » » اول »

» رودیال » » » ششم دبستان »

» گلپاشین » » » پنجم »

» الوندی » » » چهارم »

» روئین » » » سوم »

» صفا » » » دوم »

» سبکروح » » » اول »

دوشیزه شاملو

دوشیزه ۳۰ پاشین

دانش آموزان در اداره آتش نشانی

دانش آموزان در جوار پل بهمنیشر

دوشیزه محقق پور

دوشیزه گرامی

دانش آموزان در پالنگاه

۲ - دبستان بهار یا شعبه رازی

این آموزشگاه در سال ۱۳۲۳ - ۱۳۲۲ از مازاد دانش آموزان دبستان رازی در ساختمانهای شبانهروزی بهمنشیر بنام شعبه رازی افتتاح گردید و در سال تحصیلی ۲۶ - ۲۷ بنام بهار موسوم گردید .

آقای ارفعی
مدیر دبستان بهار

دانش آموزان در هوای آزاد مطالعه میکنند

آقای ارفعی مدیر دبستان و سایر کارمندان بقرار زیرند :

ناظم دبستان	آشرفی	آقای اکبری
آموزگار کلاس	مدرس	ظهوری
پنجم	بانو علی آبادی	کاویان
چهارم	مستطابی	شیفته
سوم الف	آقای باهری	بازو عاشوری
سوم (ب)	نوروزی	بهبهانی
دوم (الف)	آقای فتوحی	بازو عضدی
دوم (ب)		
دوم (ج)		
دوم (د)		
دوم (ح)		
دوم (و)		
اول (الف)		
ب		
ج		

کارمندان
دبستان بهار

مامور انتظامات
دو نفر دانش آموز
متنازع را از یکدیگر
جدا میکند!

در حیاط دبستان
ورزش میکنند
ساختمان مدرسه در
این عکس دیده میشود

(د)	آموزگار کلاس	بانو جواهری
(ه)	» » »	» فخرالدینی
(و)	» » »	» میوایان
(ز)	» » »	» نقابت

رو بهمرفته در سال تحصیلی ۲۶ - ۲۷ در ۲۱ کلاس این دبستان در حدود ۱۱۰۰ نفر تحصیل میکرده اند

چون این دبستان در کنار خیابان مرکزی بهمنشیر قرار گرفته و رفت و آمد دانش آموزان باید با مواظبت دائمی توأم باشد ازین دانش آموزان مأمورینی برای انتظامات انتخاب میشوند که در داخل مدرسه نیز انتظامات را برعهده دارند.

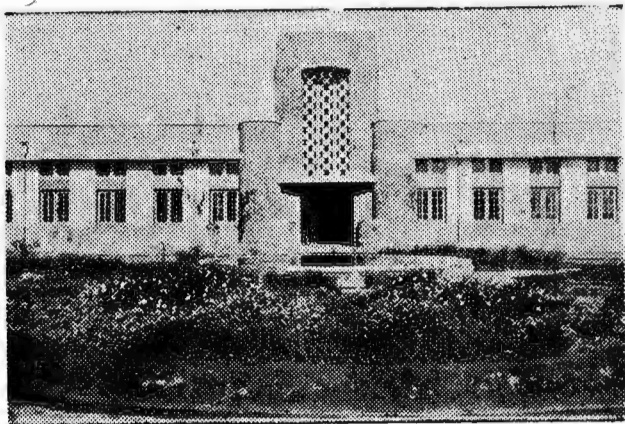
متأسفانه ساختمان مدرسه چندان خوب و مناسب برای آموزشگاه نیست. گذشته از حفظ انتظامات دانش آموزان این دبستان در کارهای فوق برنامه دیگر نیز ذوق و استعداد خاصی دارند.

۳- دبستان مختلط بهمن

محل دبستان بهمن بنای زیبایی است که در سال ۱۳۲۳ از طرف شرکت سهامی نفت ایران و انگلیس ساخته شده و در آغاز سال تحصیلی ۱۳۲۳ رسماً گشایش یافته است. این دبستان دارای ۱۳ کلاس (از اول تا پنجم) میباشد که از اول تا چهارم آن مختلط و کلاس پنجم دخترانه میباشد. مدیر این دبستان خانم ایراندخت پزشکی میباشد.

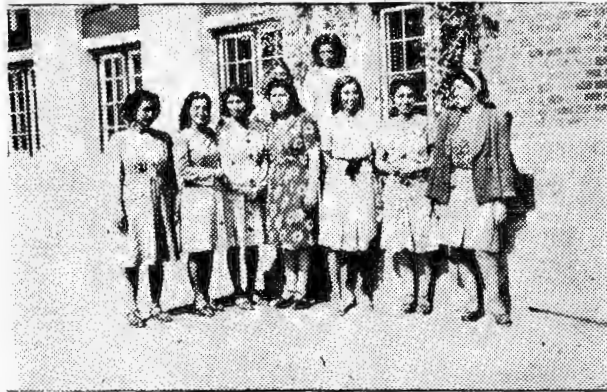

خانم پزشکی

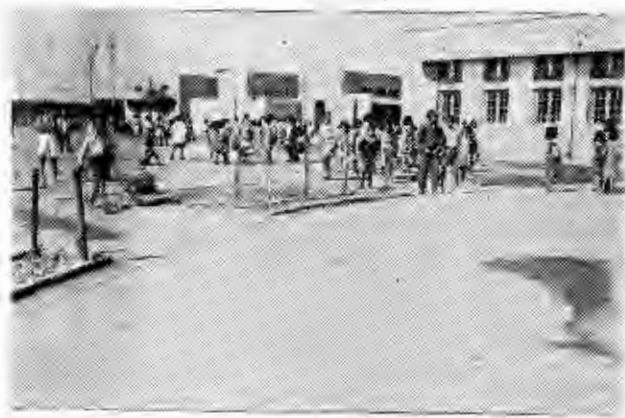
نمای خارجی دبستان بهمن

بانوان آموزگار
دبستان بهمن در
این عکس دیده
میشوند

دوشیزگان
دبستان بهمن
ورزش میکنند

منظره ای از
دبستان بهمن

در این دبستان يك سازمان بهداشتی برای شستشوی چشم و معالجه تراخم و زخم‌بندی جراحات مختصر تحت نظر مستقیم آقای دکتر جهانپوری دایر است .
در این دبستان سه انجمن ورزش ، انتظامات و کارهای دستی دایر است .

بانو میامیکیان

۴ - دبستان ۶ کلاسه پهلوی

دبستان پهلوی از آموزشگاه‌هایی است که در مرکز شهر آبادان واقع شده و محل آن ساختمان نسبتاً کهنه‌ایست که در سال‌های قدیم باوجوه اعانه‌فرهنگ دستان این شهر بنا شده، سابقاً يك دبستان پسرانه بوده و اکنون دختران دانش آموز در آن تحصیل می‌کنند . این دبستان تا مهر ماه ۱۳۲۵ يك آموزشگاه ۴ کلاسه مختلط بود و از اول سال تحصیلی ۲۶ يك کلاس پنجم دخترانه، آن افزوده شد و در مهر ماه سال تحصیلی گذشته کلیه پسران آن بدستور اداره فرهنگ دبستانهای پسرانه منتقل و همچنین يك کلاس ششم بدان افزوده گردیده و بصورت فعلی در آمد. عده دانش آموزان این دبستان روی هم رفته ۳۷۸ نفر است که در سال گذشته از این عده ۲۶ نفر مردود و بقیه بکلاس بالا ارتقاء یافته‌اند .

سازمان اداری این دبستان بقرار زیر است .

بانو اشرف السادات مهدوی مدیر بانو شرافت البرزی ناظم
آموزگارانی نیز عبارتند از :

بانو شرافت البرزی

بانو اشرف السادات
مهدوی

بانوان بهرامی — البرزی
 بختیار - خواجه نوری - دریائی - بخت مینو
 و نیکوپور، در سال گذشته مسابقات
 ورزشی دایر و برقرار بوده است .
 دبستان پهلوی در طی سال
 گذشته نمایشهای باشکوهی ترتیب
 داده و در سالن دبیرستان رازی
 به معرض تماشا گذاشته و از این
 لحاظ از دیگر دبستانهای آبادان
 پیشی داشته است

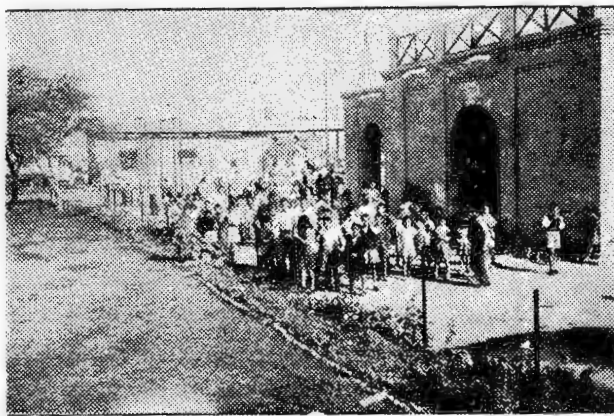
دوشیزه پریدخت
 شیخ زاده
 در لباس رقص

يك عكس دسته جمعی از نمایش دهندگان دبستان

۵ - دبستان ۶ کلاسه فردوسی

گرچه در ابتدا ساختمان بمنظور آموزشگاه ساخته نشده ولی چون دور از شهر و در کنار رودخانه قرار دارد و بویژه بواسطه داشتن حیاط وسیع از لحاظ ساختمان در ردیف آموزشگاههای خوب آبادان قرار دارد اما متأسفانه به علت اینکه در مجاورت کارخانه تهیه

منظره ای از دبستان فردوسی

مصالح ساختمانی واقع شده از نظر بهداشت دانش آموزان چندان رضایتبخش نیست.

آقای عبدالصمد قطعی
مدیر دبستان

عدد از کارمندان دبستان در سال تحصیلی ۲۵ - ۲۶

رو به مرافقه این ساختمان دارای شش اطاق بگنجایش متوسط ۲۰ تا ۳۰ نفر و یک سالن بگنجایش ۸۰ نفر دانش آموز میباشد.

دبستان فردوسی بریاست آقای قطعی اداره میشود و اسامی آموزگاران آن بقرار زیر است:

۱ -	آقای علی محمد کارآگاه	آموزگار	کلاس ششم
۲ -	« محمد ضرابی	«	پنجم
۳ -	« ابراهیم مہانیان	«	چهارم
۴ -	« عزیزالله گنجہ ای	«	سوم
۵ -	خانم منظر معتمدی	«	دوم
۶ -	« بتول ایران نژاد	«	اول

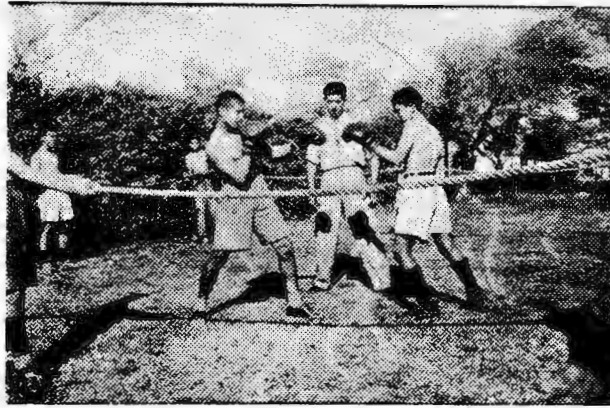

ورزش

این دبستان دارای انجمن ورزشی است که زیر نظر آقای نمکی مربی ورزش اداره

میشود و در طی سال مسابقات ورزشی بین دانش آموزان این دبستان و سایر دبستانها بعمل آمده است .

دانش آموزان دبستان فردوسی
مشت زنی می آموزند

آقای ضرابی آموزگار
کلاس پنجم دبستان
فردوسی از علاقه مندان
ب ورزش

خانم مهتمدی
آموزگار دبستان
فردوسی

۵ - دبستان فرهنگ احمد آباد

ساختمان این آموزشگاه در احمد آباد واقع و از جمله ساختمانهایی است که از طرف شرکت نفت ایران و انگلیس در سال ۱۳۱۸ ساخته و بداره فرهنگ اهداء گردیده است . این ساختمان دارای ۱۱ اطاق و يك سالن و محوطه وسیعی جهت گل کاری و درختکاری میباشد که قسمتی از آن در سالهای قبل درخت کاری شده و قسمت قابل توجه هم در اثر تأکیدات "متوالی آقای عقیقی مدیر آن دبستان در سال گذشته آباد گردیده است و این

آقای عقیفی مدیر
دبستان آفرهنگ

موضوع در نظافت هوای دبستان تأثیر زیادی نموده و از این گذشته هوای این آموزشگاه نسبت به سایر مدارس بواسطه دوری از پالایشگاه نفت و نزدیکی به نخلستان‌های بهمنشیر ممتاز می‌باشد آقای عقیفی دیپلمه دانشسرا چندین سال است که مدیریت این آموزشگاه را بر عهده دارند.

آقای عقیفی و یکده
از بهترین دانش
آموزان دبستان
آفرهنگ

در این دبستان انجمنهای فوق برنامه زیر دایر است :

- ۱- انجمن سخنرانی تحت نظر مدیر دبستان .
- ۲- انجمن نمایش و موسیقی که در عرض سال برنامه‌های جالبی برای دانش آموزان تهیه میکند .
- ۳- کتابخانه که در سال تحصیلی ۲۵-۲۶ دایر شده و متجاوز از دویست جلد کتاب دارد .

۴- انجمن باغبانی و گلکاری

۵- انجمن پس انداز برای تشویق دانش

آموزان به صرفه جوئی

ورزش - تحت نظر مدیر دبستان و مساعدت
و همکاری آقای نمکی انجمن ورزش تشکیل شده
است و دانش آموزان این آموزشگاه در رشته
های مختلف ورزشی به پیمشرفت های نایل
گردیده اند .

دانش آموزان در باغچه
دبستان مشغول کارند

۶- دبستان نو بنیاد گلشن

چون در میان دانش آموزان دبستانهای آبادان عده ای شاگرد « کچل » وجود داشت
که از لحاظ واگیر بودن برای بهداشت اطفال خطرناک بودند ، طبق نظر آقای دکتر

جهانسوزی و تصویب اداره فرهنگ مقرر شد دبستانی ویژه
شاگردان کچل دایر شود تا نه بهداشت شاگردان سالم در خطر
باشد و نه اطفال مریض از تحصیل محروم باشند .

دبستان شاگردان کچل در سال ۱۳۲۴ بنام دبستان نو بنیاد
گلشن در احمدآباد (یکی از محلات بزرگ آبادان) تاسیس شد .
این دبستان فعلاً دارای ۵ کلاس ابتدائی است که دانش آموزان
آن مرتباً برای معالجه سرخود بیهرداری فرهنگ آبادان مراجعه
مینمایند و بعضی اینکه دانش آموزی بیماریش معالجه شد به
یکی از دبستانهای دیگر آبادان منتقل میشود .

آقای حاج یوسفی
مدیر دبستان

مدیر دبستان آقای حاج یوسفی می باشد
تعداد دانش آموزان این دبستان در سال گذشته ۲۸۲

نفر بوده و فعلاً ۳۵۲ نفر است .

نظر باینکه محل این آموزشگاه زیاد مناسب نیست اداره فرهنگ در نظر دارد
محل آنرا تغییر دهد و جای بهتری برای آموزشگاه شاگردان کچل اجاره نماید .

۷- دبستان ملی ادب (ارامنه آبادان)

از مدت‌ها پیش صنعت گران و تجار ارامنه در آبادان زندگی میکنند ولی در تاریخ (۱۳۰۱ تا ۱۳۰۲) شمسی که شرکت نفت عملیات خود را آغاز کرد ارامنه شروع به هجرت بطرف آبادان نمودند: در سال ۱۳۰۴ شمسی در آبادان تقریباً بیست الی سی خانواده ارمنی وجود داشت:

ارمنی دین دوست و دانش دوست است هر جا که روندگی کند و در وهله اول بهر آموزش و پرورش خواهد بود.

مدیر دبستان با اتفاق کارمندان آموزشگاه

در ۱۳۰۴ شمسی وقتی که پانزده الی بیست نوآموز ارمنی وجود داشت مردم یک خانه دو اتاقه برای مدرسه کرایه میکنند و همچنین افتخاراً شروع به تدریس در دبستان می نمایند در حالیکه عده ای از ارامنه در زیر چادر زندگی می کردند تدریجاً عده ارامنه بیشتر میشود وعده شاگردان نیز روز بروز افزایش مییابد در نتیجه تأسیس یک آموزشگاه لازم بنظر میرسد این تصمیم نیز عملی میشود یعنی قطعه زمینی که همان جای فعلی دبستان ملی ادب است خریداری میشود و با سرمایه ۳۰۰ ریال شروع به ساختمان مدرسه میکنند کلیه افرادی که قادر به کمک بودند جوانمردانه به مساعدت بانیان این بنای خیر میشتابند

چنانکه نجار دروینجره را درست میکند و بنائیز دیوار را بالا میبرد و رنگرز و آهنگر تمام بنوبه خود بلاعوض کار میکنند.

کارگر، صنعتگر و مکانیک همه بعد از کار رسمی بجای اینکه بمنزل رفته استراحت کنند یکسر بمدرسه آمده بکار ساختمان می پردازند: در سال ۱۳۱۰ شمسی دیگر ساختمان کامل شده است مدرسه برای شاگردها آماده است. از سال تحصیلی ۱۳۲۶-۲۷ مدرسه بنام دبستان ملی ادب (ارامنه آبادان) خوانده میشود تقریباً ۳۴۲ شاگرد دارد که تا کلاس چهارم در آن می توانند تحصیل کنند و امید است که در سالهای آتی دارای کلاسهای پنجم و ششم ابتدائی شود در طی سال جاری دبستان رسماً تحت نظر وزارت فرهنگ قرار گرفت و امتیاز آن بنام آقای گارنیک توماس صادر گردید دبستان ادب دارای یک مدیر و یازده نفر آموزگار است و همیشه کسر بودجه آن از طرف ارامنه نیکوکار پرداخت میشود ارامنه آبادان مفتخرند که بدون هیچگونه کمکی این آموزشگاه را دائر کرده اند دبستان توسط یک هیئت مدیره اداره میشود که از طرف خود ارامنه انتخاب شده اند در طی سال جاری چندین جشن از طرف هیئت مدیره این آموزشگاه برقرار گردید و در یکی از این جشن، که عده ای از رؤسای ادارات و فرهنگیان حضور داشتند سرسما درستان ادب توسط آقای هرماز احمدی افتتاح و آقای کسروی رئیس فرهنگ آبادان سخنرانی جالبی ایراد کردند و بطور کلی کارهای فوق برنامه زیر در سال تحصیلی ۲۶-۱۳۲۷ انجام شده است:

۱- جشن نوروز - چهارشب متوالی

۲- بالماسکه کود کستان

۳- مسابقه سرود و نوازندگی بین شاگردان ارمنی و انگلیسی

۴- نمایش بزرگ (ارواح نیک) - دوشب متوالی

۵- جشن ورزشی

۶- جشن سالیانه و نمایش هنرهای زیبا

۷- جشن افتتاح

در خاتمه هیئت مدیره آموزشگاه از طرف کلیه ارامنه آبادان از وزارت فرهنگ و شخص آقای کسروی رئیس محترم فرهنگ آبادان و خرمشهر که برای صدور امتیاز دبستان از هیچگونه کمکی دریغ نکرده اند صمیمانه تشکر می کنند.

گزارش از طرف آرس مریچانیان

۸ - کود کستانها

آمار دقیق نشان میدهد که در آبادان عدهٔ کودکان بطرز جالب توجهی رو بازدياد است بطوریکه شاید در هیچ شهری از شهرهای ایران نسبت بین موالید و متوفیات مانند آبادان نباشد. علت این امر اینست که آبادان يك مرکز صنعتی بزرگ جدید است و از بدو تأسیس کارخانجات تصفیه تا کنون که متجاوز از چهل است هر ساله عده ای جوان برای استخدام در مؤسسات مختلف رو به آبادان می نهند و پرواضح است که این جوانان پس از تشکیل خانواده دارای کودکانی خواهند شد.

امروز در محلات مختلف آبادان چند کود کستان وجود دارد :

- ۱ - کود کستان فرهنگ در شهر آبادان .
- ۲ - کود کستان های کارگران در احمد آباد و بهمن شیر و فرح آباد .
- ۳ - کود کستان پروانه در بوارده
- ۴ - کود کستان اطفال انگلیسی در بریم .

کود کستان فرهنگ

تاسال گذشته در شهر آبادان کود کستانی وجود نداشت و در این سال بنای اولین کود کستان در جوار دبیرستان سپهر با مساعدت کامل ارباب خیر ساخته شد و در سال تحصیلی گذشته ۶۰ نفر کودک در آن پذیرفته شدند .
کود کستان فرهنگ توسط خانم آقای رئیس فرهنگ و بهمکاری بانو صامت و خانم میوایان اداره میشود .

۱۰ - بهداری آموزشگاهها

بر حسب تقاضای اولیای امور دولت و طبق وعدهٔ رئیس کل شرکت نفت ایران و انگلیس و همچنین جدیت های آقای شایورد رئیس فرهنگ وقت و اقدامات مستر «هوکر» رئیس ادارهٔ آموزش شرکت در سال ۱۳۲۲ یک نفر پزشک با سابقه (آقای دکتر جهانسوزی - عکس سمت راست) برای ریاست بهداری آموزشگاههای آبادان تعیین گردید تا آن موقع طبق گزارش آقای رئیس بهداری آموزشگاهها هیچ اقدام لازم و مؤثری برای بهداشت آموزشگاهها بعمل نیامده و بیماریهای واگیردار بین کودکان شیوع داشت کودکان تراخمی و کچله و مبتلایان به زرد زخم با کودکان سالم در یکجا و در جوار یکدیگر مشغول تحصیل بودند

و دامنه سرایت این امراض روز بروز توسعه می یافت و موجبات نگرانی اولیای فرهنگ و اطفال را فراهم می ساخت بهداری آموزشگاهها از لحاظ اهمیت فردی و اجتماعی مبارزه با تراخم را مورد توجه مخصوص خود قرار داد و بعد از معاینه يك دانش آموزان مدارس بین ۱۹۹۰ نفر دانش آموز ۱۰۴۷ نفر را مبتلا به تراخم شناخت و فوراً آنها را تحت معالجه قرار داد ، عدمای از بانوان و آقایان آموزگاران که قبلاً در بیمارستان شرکت نفت معلوماتی در خصوص معالجه تراخم کسب کرده بودند در برابر دریافت حقوقی که از طرف شرکت نفت برایشان مقرر شد در غیر ساعات درسی خود در بهداری آموزشگاهها برای معالجه اطفال تراخمی مشغول شدند و چون يك مرکز در دبیرستان رازی برای کلیه مراجعین کافی بنظر نمی رسید ، این بود که در اوایل سال ۱۳۲۳ سه شعبه دیگر ، یکی در دبستان فرهنگ (احمدآباد) زیر نظر مدیر دبستان و يك بانوی آموزگار و دیگری در دبیرستان سپهر زیر نظر يك بانوی آموزگار و سومی در دبستان بهمن زیر نظر مدیر آن دبستان

و يك بانوی آموزگار تأسیس شد ، از آن پس مبتلایان درع جا که نامبرده شد معالجه می شدند اقدام دیگر بهداری آموزشگاهها مبارزه با کچلی بود که بد بختانه ۱۵ درصد اطفال مدارس به آن مبتلا بودند ، دانش آموزان کچل از تابستان ۱۳۲۳ تحت معالجه قرار گرفتند و در آخر تابستان در حدود ۳۰ درصد بیماران بهبودی یافته بودند که بهمدارس خود اعزام شدند ولی در همان وقت برای دانش آموزان کچل نیز از طرف اداره فرهنگ دبستان ویژه ای بنیاد گذارده

شد که کودکان بیمار هم از تحصیل محروم نباشند (گزارش این دبستان در جای دیگر

این سالنامه آمده است)

اینجا مرکز بهداری آموزشگاهها است یکی از پرستاران چشم کودکی را می شوید

یکی دیگر از اقدامات بهداری معالجه بیماریهای گوناگون دانش آموزان بود که تا آن هنگام توجهی بآن نمیشد ولی از آن پس کودکان بیمار تحت نظر خود آقای دکتر جهانسوزی رئیس بهداری معاینه و معالجه میشوند بطوریکه هم بهبودی آنها تسریع میشود و هم بوضع اقتصادی خانواده آنها با معاینه و معالجه رایگان کمک میشود . رفته رفته دامنه عملیات بهداری آبادات وسیع شد و بر شعبات درمانگاهها افزوده گردیده علاوه بر ۴ درمانگاه سابق ۳ درمانگاه دیگر در کودکانهای احمدآباد ، بهمنشیر و فرح آباد دایر شد بطوریکه هیچ دانش آموز بیماری احتیاج بمراجعه بخارج از آموزشگاه خود را نداشت .

در سال ۱۳۲۴ علاوه بر آموزگاران که ذکر شد ۶ نفر پرستار هم اضافه شد که در مراکز مختلف مشغول کار شدند.

در سال ۱۳۲۵ چون مراجعات به بهداری زیاد بود ناچار عده ای دیگر پرستار استخدام شدند و فعلا عده پرستارهای بهداری آموزشگاههای آبادان بر ۲۱ نفر بالغ است.

در همین سال یکنفر پزشک بعنوان معاون بهداری آموزشگاههای فرهنگ آبادان

نیز از طرف شرکت نفت معین گردید (آقای دکتر فرهنگی دیلمه دانشکده پزشکی دانشگاه تهران) در سال تحصیلی ۲۶ - ۲۷ معاونت بهداری آموزشگاهها بعهده آقای دکتر جانفزا واگذار شد

اقدامات زیر علاوه بر آنچه ذکر شد از طرف بهداری بعمل می آید :

۱ - بیمار هایی که به تشخیص آقای رئیس یا معاون ایشان بیماریشان ايجاب کند به بیمارستان شرکت سهامی نفت ایران وانگلیس معرفی و بستری میگردند .

۲ - برای معالجه دانش آموزان مبتلا به کچلی در بیمارستان آقای دکتر فرهنگی تخت خواب اختصاص داده شده که در آنها میتلابات بستری میشوند تا بهبودی کامل حاصل نمایند . علاوه برادران و خواهران دانش آموزان کچل نیز که هنوز بسن تحصیلی نرسیده اند یا ترك تحصیل کرده اند در قرنطینه شرکت پذیرفته می شوند .

۳ - در تابستان که آموزشگاهها تعطیل است برای تشویق کودکان تراخمی بادامه معالجه چشم خود همه روزه در شعبات بهداری شیر یا ماست بین آنها تقسیم میشود و در پایان تابستان به آنهایی که مرتب مراجعه کرده اند یکدست لباس کتان سفید جایزه داده میشود .

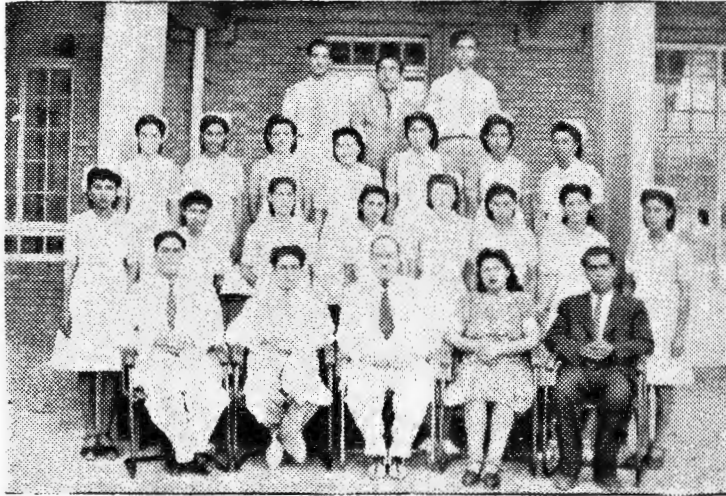

۴ - در صورت مشاهده يك بیمار مبتلا بمرض عفونی از طرف بهداری آموزشگاهها فوراً بدایرة بهداشت منازل شرکت نفت دستور داده میشود که خانه آن بیمار را ضد عفونی نمایند .

۵ - برای کودکان مبتلا به انواع عوارص دندان ایام مخصوصی در هفته تعیین شده که به بیمارستان شرکت نفت اعزام و تحت معاینه و معالجه قرار گیرند .

آقای دکتر جانفزا

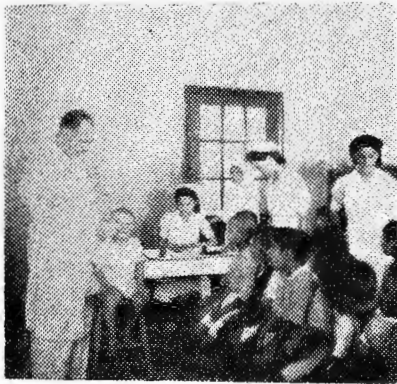
۷ - برای کلیه دانش آموزان مدارس کارتهای مخصوصی تهیه شده که نتیجه معاینات کامل و دقیق از تمام اعضای بدن آنها و سابقه بیماریها کودک در آن درج میگردد که آنها کارت بهداشت کودکان مینامند.

عدهای از کارمندان و پرستاران بهداری فرهنگ

در سال ۱۳۲۶ يك درمانگاه ضد تراخم در دبستان مهرگان تأسیس و ۵ پرستار تازه استخدام شد.

در همین سال چون شرکت نفت از پیشرفت بهداری آموزشگاههای آبادان رضایت حاصل نمود لذا دامنه بهداری آموزشگاههای فرهنگ را به تمام مناطق نفت خیز توسعه داد و آقای دکتر جهانسوزی به سر پزشکی تمام این مناطق برگزیده شدند. آقای دکتر جهانسوزی تمام نقاط نفت خیز را بازدید و گزارش خود را در خصوص تشکیلات نواحی مورد ذکر تقدیم رئیس کل بهداری شرکت نمودند که در سال ۱۳۲۷ - ۱۳۲۸ عملیات دامنه داری در بهداشت آموزشگاههای نقاط نفت خیز آغاز گردد.

معاینه اطفال خردسال

در اینصورت بهداری آموزشگاهها علاوه بر آبادان که مرکزیت دارد در نقاط زیر شعبه هائی تأسیس خواهد کرد:

- ۱ - مسجد سلیمان
- ۲ - آغا جاری
- ۳ - گچساران

۴ - درخزینه

۵ - نفت سفید

۶ - هفت گل

به بعضی از این مراکز پزشک مخصوصی اعزام خواهد شد و در نقاط درجه دوم پزشک بهداشتی شرکت وظیفه پزشک بهداشتی آموزشگاهها را به عهده خواهد داشت.

سازمان فعلی بهداشتی آموزشگاههای آبادان

آقای دکتر جهانسوزی رئیس و سرپزشک بهداشتی آموزشگاههای مناطق نفت

» » جانفزا معاون

» » صفا داروساز

» نائینی منشی و آمارگر

» سیاوشی متصدی دفتر تراخم و آمار

دوشیزگان ژبانی و بیک نژاد پرستاران درمانگاه پزشکی

» تراوردی و شوشیان » قسمت زخم بندی

و مجموعاً ۲۶ نفر پرستار در ۸ درمانگاه مشغول انجام وظیفه میباشند بعلاوه ۴ نفر خدمتکار جزء در درمانگاههای مختلف .

و سه نفر بانوی خدمتکار که از طرف فرهنگ استخدام شده اند و از شرکت نیز فوق العاده دریافت میدارند .

۴ نفر از مدیران دبستانها که در امور درمانگاهها تشریک مساعی میکنند از طرف شرکت کمک هزینه دریافت مینمایند .

مبارزه با تراخم در هوای آزاد

بخش دوم

دبیرستان و دبستان (آموزشگاه) رازی

۱- تاریخچه

دبیرستان رازی در محلی که از هرحیث بمجلات مختلف آبادان نزدیک است در جوار پالشگاه ساخته شده است ساختمان دبیرستان که بشکل H میباشد توسط شرکت نفت ساخته شده و در سال تحصیلی ۱۳۱۵ - ۱۳۱۶ بدنه شمالی آن با اتمام رسیده و محل دبیرستان قرار گرفته است

بدنه شمالی دبیرستان در سال ۱۳۱۶

و پس از اتمام ساختمان اداره فرهنگ نیز به بدنه جنوبی منتقل شد چند سال نیز از لحاظ احتیاج مبری که دانش آموزان به آزمایشگاه داشتند دبیرستان به محل آموزشگاه فنی نفت منتقل گردید

پیش از شروع سال تحصیلی گذشته علاوه بر دبیرستان و دبستان و اداره فرهنگ

اداره بهداری آموزشگاهها نیز در ساختمانهای دبیرستان بود و در طی سال مزبور (۱۳۲۶) ۱۳۲۷) اداره فرهنگ ساختمان جدید خود منتقل شد و فعلا در ساختمان مزبور دبیرستان و دبستان رازی و اداره بهداری آموزشگاهها وجود دارد

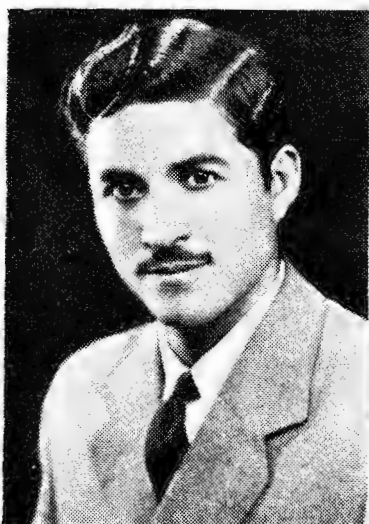
ساختمان دبیرستان پس از اتمام در سال ۱۳۱۸ پیش آهنگان در جشن درخت کاری در زمستان سال ۱۳۲۴ جناب آقای دکتر سیاسی مسافرتی به آبادان نموده در ضمن از دبیرستان رازی بازدید کردند

در وسط جناب آقای دکتر سیاسی و آقای دکتر جهانسوزی و در دست راست ایشان آقایان شایورد، علوی، آغروی و در دست چپ ایشان آقایان فیاض، روحانی، مرادمنه، نقر پشته سر جناب آقای دکتر سیاسی آقای الهی مربی ورزش و بقیه دانش آموزان سال پنجم دبیرستان میباشند

۲ - سازمان

آموزشگاه رازی شامل يك دبیرستان پنج كلاس و يك دبستان ۶ كلاس می باشد
و سازمان اداری آن بقرار زیر است :

آقای یزدانی

آقای غروی

آقای وحید

رئیس	آقای حسنعلی وحیدلیسانسیه فیزیک و شیمی
معاون	د مهدی غروی
ناظم	د مهدی سامری
مدیر دفتر	د فواد بهجی
دفتردار	د مدنی نژاد

کلیه آقایان نامبرده علاوه بر کارهای فنی تدریس نیز میکنند - نظامات آموزشگاه
در طی سالهای قبل بمعهده آقای یزدانی بوده است
در دبستان رازی بواسطه کثرت دانش آموزان از هر کلاس چند شعبه دایر گردیده
است و آمار کلاسها و دانش آموزان بقرار زیر میباشد

کلاس اول دبستان	۴	۲۷۶
دوم	۴	۱۹۷
سوم	۴	۱۵۰
چهارم	۲	۸۳
پنجم	۲	۹۵
ششم	۱	۵۲

۸۵۳

جمع

در جدول زیر عده دانش آموزان سالهای اخیر دبیرستان رازی مقایسه گردیده

سال تحصیلی	کلاس ۱	کلاس ۲	کلاس ۳	کلاس ۴	کلاس ۵
۲۰ - ۲۱	۴۰	۲۲	۱۸	—	—
۲۱ - ۲۲	۳۰	۲۶	۱۰	—	—
۲۲ - ۲۳	۲۳	۱۳	۱۳	—	—
۲۳ - ۲۴	۵۸	۱۲	۳۲	۲۱	—
۲۴ - ۲۵	۸۸	۱۹	۲۰	۱۴	۱۵
۲۵ - ۲۶	۱۲۵	۵۹	۱۹	۱۵	۱۵
۲۶ - ۲۷	۱۲۶	۷۱	۳۹	۳۶	۱۸

دبیران دبیرستان در دو سال تحصیلی ۳۲۵ - ۱۳۲۷

آقای افقه

- دبیر ادبیات
 « شیمی و ادبیات
 « تاریخ و ادبیات
 « ادبیات
 « فیزیک
 « ریاضی
 « ادبیات
 « جغرافی و تاریخ و ادبیات
 « زبان انگلیسی
 « ریاضی
 « طبیعی و زبان

آقای مینو

- رئیس فرهنگ
 لیسانس فیزیک و شیمی
 لیسانس فلسفه و علوم تربیتی
 «
 « فیزیک و شیمی
 « ریاضی
 « ادبیات
 « تاریخ و جغرافی
 « زبان
 « ریاضی
 مهندس کشاورزی

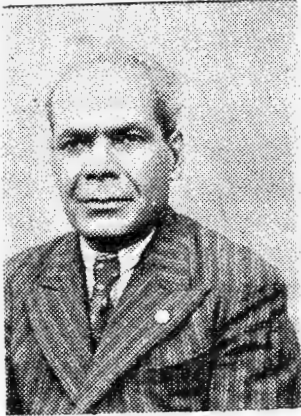
آقای فیاض

- آقای رهبر کسروی
 « رجایی هروی
 « علی اصغر فیاض
 « حامد روحانی
 « صادق رئیس زاده
 « رضا علوی
 « سید علی افقه
 « مهدی غروی
 « جواد مینو
 « مهدی مرادمند
 « مهندس ناصر جدیدی

دبیر عربی و تعلیمات دینی
« عربی »

لیسانسیه معقول و منقول
متخصص ادبیات و زبان عربی

آقای محمد سرفراز
« شاهرودی »

آقای شاهرودی

آقای مهندس جدیدی

آقای رئیس زاده

« نقاشی »
« بعضی اوقات بجای
دوشیزه تاشچیان
دبیر طبیعی
مربی ورزش
دبیر جغرافی و ادبیات
« حساب و انشاء و عربی
« تاریخ و فارسی

« نقاشی »
« »

دوشیزه تاشچیان
آقای تاشچیان

دبیلمه دانشسرای اهواز
« تربیت بدنی »
« رضاییه »
« اصفهان »
« شیراز »

« صادق ناصرزاده »
« نصرت الله الهی »
« عزیز قره‌شی »
« مصطفی صدوری »
« احمد مغیر »

آقای قزاق

آقای گنجی زاده

آقای قریشی

آقای احمد گنجی زاده دیپلمه دانشسرای اهواز دبیر هندسه
« جزایری و کیل داد گستری « عربی

دبیران انگلیسی که از طرف شرکت فرستاده شده اند

۱- آقای استیونس	دبیر انگلیسی	سال چهارم و سوم
۲- « دیوی	« «	« پنجم
۳- « دیوید	« «	« « و دوم الف
۴- « فریمن	« «	« «
۵- « کوپر	« انگلیسی	« پنجم
۶- « میچل	« «	« سوم و چهارم
۷- « ابراهیم قزاق	« «	« اول الف و ب
۸- « هیربد	« «	« اول (ج)
۹- « صاحب کل	« «	« چهارم

آقای رئیس فرهنگ و عده ای از دبیران دبیرستان با اتفاق دانش آموزان
سیکل دوم سال تحصیلی ۱۳۲۵-۱۳۲۶

آموزگاران دبستان رازی در سال تحصیلی ۲۶ = ۱۳۲۷

آقای جواد رازانی	دیپلمه دانشسرای اهواز	آموزگار سال ششم
« شیرنیا	« «	« « پنجم
« جواد دشتی	« «	« « و چهارم
« رضا وفائی	« «	« « و چهارم
« جلال مدرس	« «	« « «

آموزگار سال سوم

« « «
« « «

دبیده دانشسرای اهواز

« « اصفهان
« « —

آقای مصطفی شجاعی

« غلامرضا رجبزاده
« صادق مظاهری

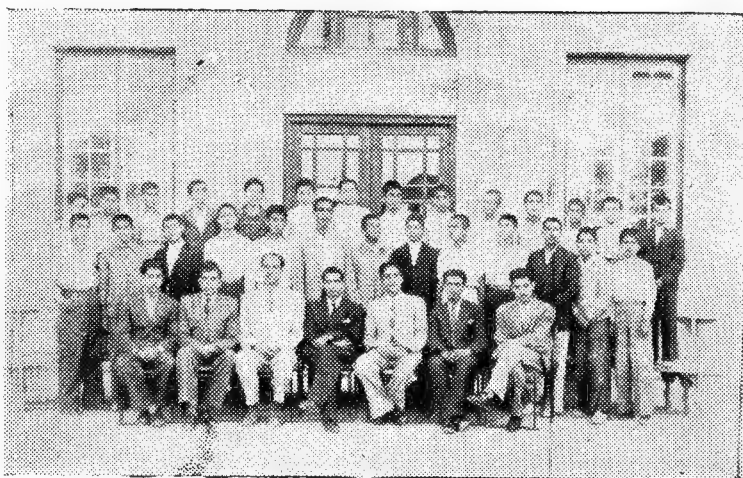
آقای قنواتی که
بکار خود خیای علاقه دارند

« « دوم
« « دوم
« « «
« « «
« « «
آموزگار سال اول
« « «

آقای مظاهری از آموزگاران
جدی و ورزش دوست است

آقای وفائی

« جواد متکلم
« مجامدی
« حبیب الله دانشمند
« دهقان
« قنواتی
« کلانتر
« برویز خدا دوستان

آقای وحید و کارمندان دبستان رازی باتفاق عده ای از دانش آموزان سال ۲۵-۲۶

۳ - جشن ها و پذیرائیه‌ها

در سال تحصیلی گذشته دانش‌آموزان دبیرستان رازی دوجشن یکی برای معرفی انجمن های خود در اول سال و دیگری بافتخار ورود نخستین دوره دبلمه‌های دبیرستان «رازی» به آبادان برپا داشتند جشن اول توسط آقای وحید رئیس دبیرستان افتتاح شد و نمایشهای جالب توجهی توسط دانش‌آموزان به‌عرض تماشا گذارده شد گزارشهای انجمن توسط آقای امیری رئیس انجمن کارهای فوق برنامه به‌عرض حضار رسید. در مجلس دوم که مصادف با ورود آقایان استادان و دانشجویان دانشکده علوم بود ابتدا آقای وحید ضمن افتتاح مقدم مهمانان عزیز را تبریک گفته بعد چهارپرده نمایش «عدالت بشر» به‌عرض تماشا گذارده شد و سپس دانش‌آموزان، جوایز خود را از دست جناب آقای «کسروی» ریاست محترم فرهنگ دریافت داشتند.

منظره‌ای از نمایش
داستان شب‌عید

جوایز توسط آقای رئیس
فرهنگ توزیع میشود

در سال تحصیلی گذشته عده‌ای از دانش‌آموزان دبیرستان شاهپور اهواز بر حسب دعوت دانش‌آموزان دبیرستان رازی به آبادان آمدند و در مدت چند روز توقف خود با نهایت صمیمیت از طرف دانش‌آموزان دبیرستان رازی از آن‌ها پذیرائی گردید این مسافرت خاطره فراموش نشدنی برای هر دو دسته دانش‌آموزان فراهم نمود.

در سال تحصیلی جاری نیز در تاریخ پنجم فروردین ماه مجلس جشن پایان کار انجمن‌ها در سالن دبیرستان تشکیل شد و آقای دریابندری رئیس انجمن سخنرانی گزارش انجمن‌های دبیرستان را با اطلاع حضار رسانید در این جشن نیز آقای حداد رئیس محترم دبیرستان دارالفنون با عده‌ای از دانش‌آموزان دبیرستان حضور داشتند و از طرف ریاست محترم فرهنگ بایشان خیر مقدم گفته شد.

بعد از جشن هم دانش آموزان دبیرستان دارالفنون باتفاق عده ای از دانش آموزان

آقای حداد در منزل
آقای وحید

مظهرهای ازرقض دختران
خردسال در شب جشن

دبیرستان «راوی» در منزل آقای «وحید» رئیس دبیرستان به جای پذیرایی شدند، و
عکس های زیادی هم برداشته شد که برای هر دو دسته دانش آموز، یادگار خوبی بود.

۴-انجمن ورزشی

دراول سال تحصیلی از هر کلاس دبیرستان دو نفر نماینده برای شرکت در انجمن ورزشی

تیم فوتبال دبیرستان در سال تحصیلی ۲۵-۲۶

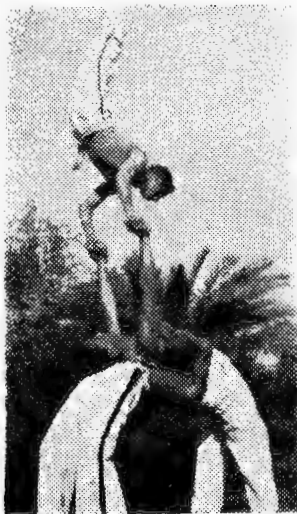
جای مازدیروسیان از
قهرمانان تنیس آبادان

انتخاب گردیدند. انجمن ورزش زیر نظر آقای وحید رئیس دبیرستان و آقای الهی دبیر ورزش و متصدی امور تربیت بدنی شهرستان آبادان تشکیل گردید و برنامه مفیدی برای عموم دانش آموزان طرح نموده بلافاصله نمایندگی های ورزشی برای مسابقات داخلی آغاز گردید. در مسابقات بینک بانک داخلی که جمعا ۶۰ نفر در آن شرکت نمودند آقایان هراوند دولتیاریان و «مقرب» و (البرزیان) و (فخیم) بترتیب اول و دوم و سوم و چهارم شدند.

منظره ای از مسابقه
باسکتبال در
دبیرستان

و در جشنی که برای مسابقه «نهایی» تشکیل داده شد، جوایز خود را دریافت داشتند. جایزه فراول مدالی بود که آقای جانی ماردریوسیان دانش آموز سابق این دبیرستان که از هندوستان فرستاده بودند و در مجلس جشنی که خانم و آقای ماردریوسیان نیز حضور داشتند

تیم باسکتبال دبیرستان

در سال تحصیلی ۲۵ - ۲۶

منظره از عملیات دسته اکروبات

از طرف آقای وحید رئیس دبیرستان از احساسات فرزندان تشکر بعمل آمد و از خانم مارد پروسیان نیز خواهش شد که بدست خود مدال را بسپه نفر اول نصب نماید و در پایان جشن آقای مارد پروسیان وعده دادند که يك گلدان نقره برای سال آینده تهیه نمایند که هر کسی سه سال متوالی در مسابقه «پینک پینک» داخلی اولی شود، «گلدان» را بعنوان جایزه دریافت دارد. این گلدان فعلا در اداره دبیرستان موجود میباشد.

در مسابقات داخلی باسکتبال کلاس دوم ب رتبه اول راحاگز شد. بازیکنان این کلاس در جشن انجمن های دبیرستان مدال های خود را از دست جناب آقای کسروی رئیس محترم فرهنگ دریافت داشتند. در سال تحصیلی جاری دانش آموزان از دو زمین والیبال و يك زمین بوکس که در داخل دبیرستان بود استفاده میکردند.

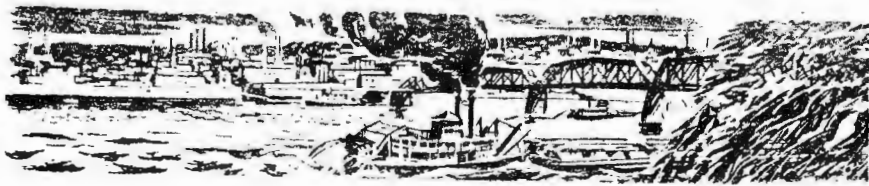
دسته اکروبات

بعلاوه در سالن دبیرستان نیز بیشتر اوقات دانش آموزان «پینک پینک» و «بدمین تن» بازی می کردند.

حسابدار انجمن ورزش آقای وازداداد ملیکیان بودند که در آمد و مخارج انجمن را در دفتر حسابداری وارد مینمودند و گزارش کامل در آمد و مخارج هم توسط اداره دبیرستان ب اداره فرهنگ ارسال گردید.

صحنه ای از شیرینکاری ورزشکاران آبادان

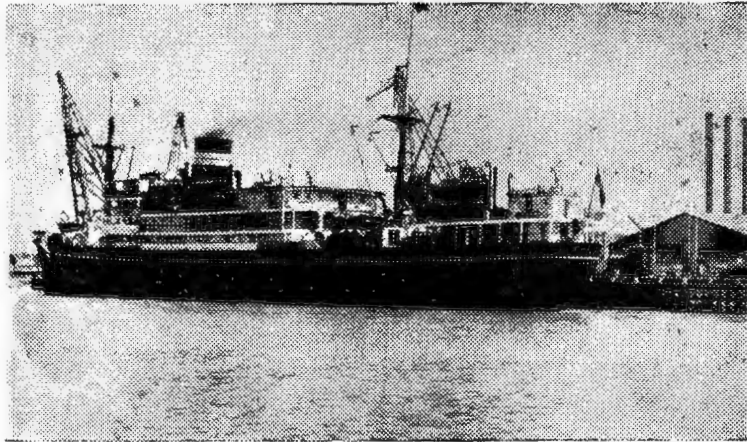

ه - گردش های علمی

در سال گذشته و امسال طبق برنامه ای که از طرف اداره آموزش شرکت نفت تهیه شد دانش آموزان دبیرستان رازی قسمت های مختلفه پالشگاه و سایر کارخانه های را که مربوط بدروس کلاسی آنان بود دیدن نمودند کارخانه های مزبور عبارتند از :

- ۱ - کارخانه تهیه جوهر نمک و جوهر گوگرد.
- ۲ - کارخانه یخ سازی
- ۳ - کارخانه اکسیژن سازی
- ۴ - لیموناد و آبجو سازی
- ۵ - دستگاه تصفیه آب
- ۶ - مرکز تلفن خودکار
- ۷ - دستگاه تصفیه شماره ۸۰
- ۸ - پیت سازی

گردش های دیگر نیز از نظر گیاه شناسی و جغرافیائی در زیر نظر دبیران مربوط انجام شد

الف - مسافرت بنماو

شهر آبادان در ساحل چپ شط العرب و با فاصله چندین کیلو متری خلیج فارس قرار گرفته است و شکی نیست که هر شخص کنجکاوی میخواند بهر وسیله ای شده است این مسافت

را پیموده خود را بغلیج برساند — دانش آموزان اولین دوره سال پنجم دبیرستان نیز علاقمند بودند که این مسافت را پیموده خود را بغلیج فارس یعنی دریائی که کاملاً ایرانی و سال ها متعلق بایران بوده است برسانند آقای غروی دبیر تاریخ و جغرافیا که پیشنهاد این مسافت را بایشان نموده بودند از علاقه شدید ایشان استفاده کرده و سائل این مسافت را فراهم ساختند آقایان : علوی، افقه، مینود بیران دبیرستان و آقایان الهی و شاملو مربیان ورزش نیز درین گردش شرکت کردند ولی متأسفانه باخوشبختانه از وسائل مطمئن شرکت نفت استفاده نشد و ناچار صبح روز آخر فروردین ماه از بندرگاه شهر آبادان توسط يك بغله بطرف خلیج رهسپار شدند (بغله کرجی های بزرگ بادی است که اغلب موتورهم دارند) خط سیر بغله تاظهر بطرف خلیج بود درین موقع که دریا و شط طوفانی شده بود بدستور ناخدا خط سیر عوض شد و مراجعت آغاز گردید

در آخرین نواحی کناره راست شط العرب بندرگاه کوچک ولی فوق العاده مهمی دیده میشود که بنام فاو معروف است این بندر که مانند قلعه نظامی محکمی مدخل شط العرب را حفظ میکند در دوره عثمانیها خیلی مورد توجه قرار گرفت و پس از ایجاد بندر آبادان بر اهمیت آن افزوده شد.

هیئت مزبور علاقمند شدند که بهر وسیله ایست اگرچه برای چند لحظه هم باشد در این بندر پیاده شوند در این باره نیز موفقیت حاصل شد و پس از مدت کوتاهی کایه عده در بندرگاه پیاده شدند البته بر واضح است که سراغ دبستان شهرگرفته شد و پس از رسیدن بدان نهار باحضور چند نفر از معلمین مدرسه صرف گردید و آقایان دبیران از موقع استفاده کرده در باره روش تعلیم و تربیت در عراق مطالعاتی

منظره فاو

بعل آوردند و پس از گردش مختصری در سایر نواحی شهر باردیگر سوار شده هازم آبادان شدند در بازگشت شط طوفانی و متقلب بود عده ای دور ناخدای بغله را که پرویز نام داشت گرفته و بقصه های حقیقی وی که باسادگی نقل میکرد گوش فراداده از معلومات عملی وی استفاده میکردند.

پرویز اصلاً اهل رنگبار بود و اظهار میداشت که بارها باین کشتی و نظائر آن تا رنگبار رفته است.

وی خاطرات جان خراشی از دوره بردگی و بدبختی های سیاهان داشت که از بدو شنیده بود.

در حدود ساعت ۷ بغله بآبادان رسید و مسافران خوشحال و با نشاط خود را پیاده کرد.

ب = گردش دوره جزیره سلیم خ

در اواخر آبان ماه سال گذشته باطلاع دانش آموزان رسید که روز جمعه ۲۶مهر ۲۶ جزیره سلیم توسط دانش آموزانی که تمایل باشند سیاحت خواهند شد و او طلبان که قبلاً از

روی نقشه بخط سیر وانه از محیط جزیره آشنا شده بودند ساعت ۷ صبح در دبیرستان حاضر و سرپرستی آقای غروی دبیر تاریخ و جغرافی دبیرستان بطرف « بریم ۱ » حرکت کردند که از آنجا به جزیره وارد شده و راه پیمایی خود را طبق نقشه انجام دهند در پایان گردش آقای

غروی اظهار کردند که به نویسنده بهترین گزارش این گردش یک جلد کتاب سودمند « پیدایش آمریکا » جایزه خواهند داد ، ولی متأسفانه بجز آقای مرتضی امیری دیگری به نوشتن گزارش این گردش علمی مبادرت نورزید .

اینک آن گزارش از نظر خوانندگان میگذرد :
جزیره سابوخ دلتای مثلث شکلی است که آب های شط العرب شعبه اش اطراف آن را احاطه کرده است . سطح این جزیره کوچک هموار و دارای سواحل مستقیم میباشد . برکنار این جزیره ، از گل ولای در حدود یک متری نیم سد بسته شده است . آب و هوای آن گرم و مرطوب است .

هفت نفر بزرگ این جزیره را مشروب میکنند
منظره ای از دهکده روستائی جزیره
که هنگام مد قابل قایق رانی است . یکی از این نهرها به نهر السادات معروف است .

برهر نهری چندین پل از تنه نخل خرما بسته شده و یکی از نهرها پل آهنی بسته شده و محصولات این جزیره در درجه اول خرما و بعد از آن انگور گندم ، ترنج ، توت سیاه انار و مقدار کمی سیب و زرد آلو است

درخت مرک ماهی در این جزیره یافت میشود . سبزیجات هم در اطراف منازل کشت می کنند و جمعیت آن بیش از یک هزار نفر میباشد

هر قسمتی از این جزیره بدست شیخ متنفذی اداره میشود و از شیوخ متنفذ آنجا شیخ عباس وسید خلف را باید نام برد این جزیره شامل چندین قریه است که بترتیب از راس جنوبی بقاعده شمالی عبارتند از : بوزه ، چومه ، شایحه ، رملیه و بحریه ، راس جنوبی

عده ای از دانش آموزان
در رأس شمالی جزیره

آن بوزه ، راس شمالی رملیه و راس سوم بحریه نام دارد . و اداره گمرک در رأس رملیه واقع و اداره نگهبانی در بوزه قرار دارد .

ج-مسافرت بشوش و دزفول با دوچرخه

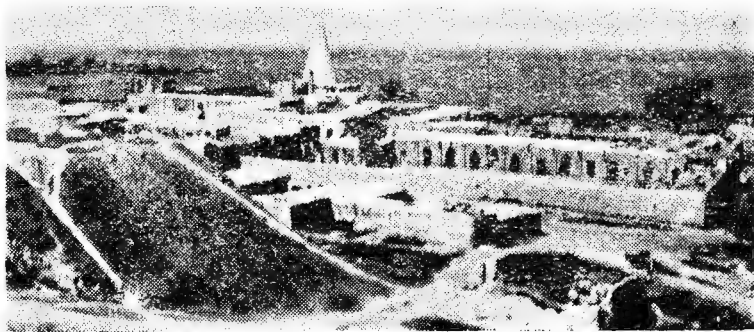
در نوروز ۱۳۲۶ عده‌ای از دانش‌آموزان ورزش دوست دبیرستان ابتدا با ترن به

اهواز و سپس از این شهر مسافرت جالب
توجهی بشوش و دزفول نمودند.

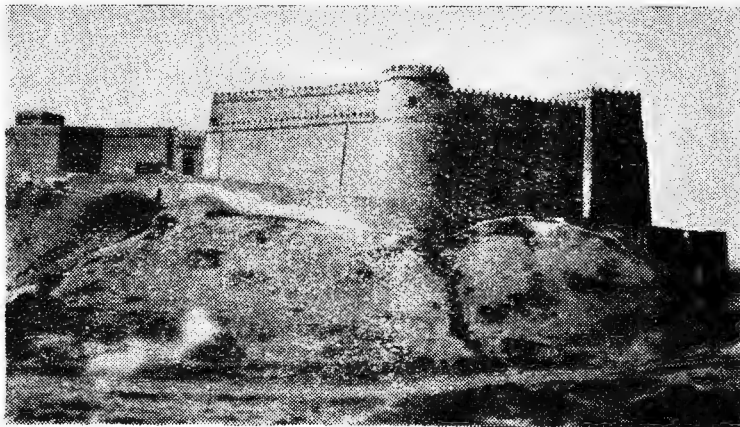
جاده هوش و دزفول اسفالت و برای
مسافرت با دوچرخه مناسب است بخصوص اگر
هوا هم کمی بارانی باشد خالی از لطف نیست.
دانش‌آموزان پس از توقف کمی در
شوش عازم دزفول شدند پس از رسیدن به دزفول و
تهیه عکس‌های جالبی با هوا از بازگشتند.

پل جدید رودخانه دزفول

آبادی شوش و گنبد دانیال پیغمبر

قلعه باستان شناسان فرانسوی بر فراز تپه‌های قدیمی شوش

د - گردش شطیپ

شرح زیر گزارشی است از يك گردش علمی که توسط آقای «همایون شبات» دانش آموز سال اول «ب» تهیه و در شماره «چهار» روزنامه (رازی)، درج شده است.

...

پس از چند هفته انتظار گردش علمی روز جمعه ۲۳ بهمن ماه باتفاق آقایان وحید، غری ناصرزاده، صدر و کارگر بوسیله يك اتومبیل بطرف شطیپ حرکت کردیم این گردش دسته جمعی از طرف دانش آموزان بامسرت بی پایان استقبال گردید

پس از ورود و تعیین مکان دانش آموزان بحالت آزاد در باغ گردش کرده و عکس هایی از همديگر برداشتند. نظافت و پاکي هوا، زیبایی مناظر درختان سبز و گیاهان خرم کنار شط العرب، رلطف گردش میافزود. پس ازچندی باتفاق آقای ناصرزاده در باغ بگیاهچینی و گردش مشغول شدیم ودانش آموزان گیاهانی را که برای کلکسیون گیاه شناسی خود میچیدند در قوطی های خود جای میدادند.

پس از نیمساعت گردش بعمل خود مراجعت کرده و سرفره بصرف غذا مشغول شدیم. وضع آبهم بدنود و مرتبا از خانه های باغبانان میرسید. غذاهای گوناگون سرفره چیده شده و از انواع غذاها: پلو، کباب، گوشت، تخم مرغ و غیره موجود بود که سفره رارنگین وزیبا و اشتها آور جلوه میداد. غذائی که افراد باخودشان داشتند خصوصی نبود بلکه همه اشتراکاً از غذا ها میخوردند. پس از غذا بازی پرچم شروع شد و تقریباً دوساعت طول کشید و دانش آموزان که در اثربازی خسته و گرسنه شده بودند بخوردن چای وما بقی غذا ها و استراحت مشغول شدند وعده ای بیازیبای تفریحی برداختند پس ساعت ۴ بعداز ظهر بشهر حرکت کردیم و گردش یکروزه پایان یافت.

«همایون شبات»

منظره ای از گاوداری شرکت

۶- انجمن سالنامه

انجمن سالنامه در سال تحصیلی (۱۳۲۶ - ۱۳۲۵) تشکیل و هیئت رئیسه آن بقرار

زیر بود

آقای جواد معتمدی - رئیس

» امیری - رئیس کمیسیون تبلیغات

» لیبب - » آمار اطلاعات

» کشمیری - » تهیه مقالات

» فخری - خزانه دار

آقایان نیک آئین - فتحی - بدیع منشی کمیونها

این هیئت با سایر کارمندان انجمن در سال گذشته مشغول فعالیت شدند و بوسیله فروش قبض و کمکی که از انجمنهای دیگر به آنان میشد مقداری از بودجه انجمن را تهیه و مطالبی هم تهیه کردند ولی بواسطه ضعف مادی و کامل نبودن مطالب در سال گذشته انجمن موفق بچاپ سالنامه نشد

در سال تحصیلی ۱۳۲۷-۱۳۲۶ انجمن سالنامه

آقای معتمدی

زیر نظر آقای غروی تشکیل و انتخاب هیئت رئیسه در حضور ایشان بترتیب زیر صورت گرفت.

آقای شهبازی عضو اصلی هیئت رئیسه آقای دریا بندری عضو اصلی هیئت رئیسه

آقای نیک آئین منشی

آقای نیک بخش »

آقای صادقی منشی

آقای کار خیران منشی

آقای مقربی حسابدار

هیئت رئیسه انجمن سالنامه دبیرستان پس از انتخاب مشغول فعالیت شد و خود بخانه

توانست وسائل چاپ و انتشار سالنامه را فراهم نماید

۷ کتابخانه و قرائتخانه

برای افتتاح کتابخانه و استفاده دانش آموزان از طرف هیئت رئیسه انجمن سالنامه

و کتابخانه تصمیم گرفته شد و قرار بر این شد که یک نفر کتابدار انتخاب شود در نتیجه آقای عالمزاده بکتابداری برگزیده شدند و کتابخانه در هفته اول شروع کرد بمرتب کردن کتب موجوده . آقایان آرس مریجانیان و همراه قشقای دانش آموزان سال چهارم که از فن صحافی اطلاع داشتند با پیشنهاد خودشان و خرج انجمن سالنامه شروع بصحافی قسمتی از کتب کتابخانه نمودند .

همچنین تصمیم گرفته شد که نامه‌هایی بمؤسسات و اشخاص مختلف و صاحبان روزنامه

ها برای تهیه کتاب و مجله و روزنامه نوشته شود. خیریه‌خانه در اینراه موفقیت شایان توجهی نصیب گشت و با کوششی که در اینراه بعمل آمد مقدار زیادی کتاب بکتابخانه افزوده گردید .

و همچنین چند روزنامه مرتب بکتابخانه میرسید و در نتیجه رونقی بقرائتخانه داده

شد. در زیر نام کسانی که در اینراه بما بذل مساعدت نموده‌اند برده میشود و در پایان تحت عنوان نظری بکتابخانه فهرست و نوع کتابهای که در دسترس دانش آموزان بوده است نوشته میشود.

کتابخانه گلگون ۳۱ جلد کتاب بزرگ و کوچک که بهای آنها ۱۳۱۶ ریال شده با دست آقای دهداری بکتابخانه دبیرستان اهدا کرده است.
کتابفروشی کاوه ۷ جلد کتاب که بهای آن تعیین نشده
توسط آقای کشمیری ۴۲ جلد کتاب ایشان علاوه بر این مقدار کتاب روزنامه ایران ما را مرتب به قرائتخانه دبیرستان می‌رسانده اند.

آقای فلسفی ۷ جلد کتاب

➤ کامران کارمند بانک خرمشهر ۱۵ جلد کتاب

انجمن خیریه آبادان توسط آقای قائمی ۴۲ جلد کتاب.

آقای کارگر کارمند فرهنگ ۴ جلد کتاب

آقای عبدالحمید دهداری ۳ جلد کتاب

➤ مهندس عطاالله ممتازی ۱ جلد کتاب

➤ فخریان کارمند شرکت نفت ۳ جلد کتاب

آقای جرجیک بندریان ۱ جلد و از دانش آموزان :

آقای سهراب کاویان مقداری مجله و کتاب - آقای هوشنگ برومند ۲ جلد کتاب

آقای یوسف صفری ۵ جلد کتاب - آقای داریوش فحیمی هم مجله خواندنیها را هر

هفته بکتابخانه میدادند.

ارباب جراید مرد - رگبار - طوفان شرق هم بافرستادن يك شماره از روزنامه خودشان بقرائتخانه ما كمك فرمودند.

در پایان لازم میدانیم از آقایان نامبرده در بالا که در راه پیشرفت دانش آموزان و بالا رفتن سطح معلومات ایشان از لحاظ مطبوعات بما كمك کرده‌اند صمیمانه تشکر کنیم و بکمیهای بعدی ایشان امیدوار باشیم.

نظری بکتاب موجوده در کتابخانه

تعداد کتب موجوده امسال ۴۸۱

تعداد کتب اولیه ۲۴۲

قسمت بندی کتب

۱ -	کتب تاریخی و جغرافیائی	۸۸	مجلد
۲ -	کتب ادبی و لغت	۱۰۰	مجلد
۳ -	کتب اجتماعی	۸۳	مجلد
۴ -	کتب علمی	۸۵	مجلد
۵ -	کتب متفرقه	۱۲۵	مجلد

آقای فریدون کارخیزان از نظر کاریکاتوریست انجمن سالنامه

فریدون - کارخیزان

کتابخانه و قرائتخانه دبیرستان با سرمایه مطبوعاتی بالا هر روز عصر برای استفاده دانش آموزان مفتوح بوده است.

۸- روزنامه رازی

در مدارس اروپا و امریکا بمنظور اینکه دانش آموزان محیط وسیعتری برای ابراز استعداد و پرورش آن داشته باشند .

علاوه برموادی که طبق برنامه رسمی وزارت فرهنگ تدریس میشود ، انجمن های بعنوان کارهای فوق برنامه ازطرف خود دانش آموزان و البته زیر نظر رهبران آموزشگاه تشکیل میشود ، مثلاً ورزش و نقاشی و سخنرانی و نویسندگی و دیگر هنرها را تمرین میکنند و فرا میگیرند در کشورهای پیش افتاده امروزی این انجمن ها دارای سازمانهای وسیع بوده حتی در تعطیلات تابستان نیز برای استفاده دانش آموزان دائر است .

در مدارس ایران هم به تقلید از کشورهای اروپائی انجمن کارهای فوق برنامه تشکیل میشود البته این تقلید خوبی است که در فرهنگ کشور ما از کارهای اروپائی میشود و لسی متاسفانه ازطرفی بواسطه فقر دستگاه فرهنگ و ازطرف دیگر عدم رشد اجتماعی دانش آموزان بعد کافی این انجمن ها نمیتواند چنانکه در اروپا هست توسعه یابد .

بهر حال در مدرسه ما هم چند سالی است که انجمن کارهای فوق برنامه دائر میشود مثلاً سالنامه ای که ملاحظه میفرمائید نتیجه کار یکی از این انجمن ها است .

در دوسه سال گذشته دانش آموزان کم و بیش بکارهای فوق برنامه علاقه نشان می دهند گفتگو برای نوشتن روزنامه در دبیرستان میرفت ، و حتی یکبار هم یکی از دانش آموزان سابق دبیرستان (آقای محمد حسین فلسفی کارمند فعلی شرکت نفت) دست با انتشار روزنامه ای زد ولی بعلت فراهم نبودن وسایل روزنامه ایشان بیش از دوشماره بیرون نیامد .

امسال در نیمه دوم سال یعنی هنگامیکه کارهای فوق برنامه کم کم تعطیل میشود اداره دبیرستان بما خبر داد که علاقه مند است يك روزنامه دیواری که از طرف انجمن ها نوشته شود ، البته وقت گذشته بود ولی با اینحال از طرف انجمن سالنامه آگهی شده و هیئت تحریریه روزنامه رازی مرکب از نمایندگان کلیه انجمن ها تشکیل شد و انجمنهای مختلف نمایندگان خود را بقرار زیر معرفی کردند .

انجمن سخنرانی	آقای محمد گودرزی	کلاس دوم
« سالنامه »	« فریدون کارخیران »	« سوم »
« کتا بخانه »	« داریوش فنجیمی »	« چهارم »
« نمایش »	« نجف دریا بندری »	« سوم »
« هیئت ارکستر »	« ایوازیان »	« سوم »
« انجمن ورزش »	« همراه قشقائی »	« چهارم »

در اولین جلسه هیئت با حضور آقای وحید رئیس دبیرستان و آقای غروی دبیر محترم و سرپرست انجمنهای سالنامه و کتا بخانه و روزنامه برای انتخاب مدیر روزنامه رای گرفته شد و آقایان با حسن ظن خود مرا (نجف دریا بندری) برگزیدند و قرار شد برای روزهای یکشنبه هر هفته روزنامه آماده باشد و نفر از دانش آموزان خوش خط و با ذوق دبیرستان آقایان محمد گودرزی و شاهپور مقربی از شاگردان سال دوم در نوشتن بما کمک فراوان کردند از طرف دانش آموزان صمیمانه از روزنامه استقبال شد و با اینکه مقالات و مطالبی از دانش آموزان بما میرسید مجبور شدیم که اغلب مطالب روزنامه را خودمان تهیه کنیم

و از آقایان دیران آقای غروی مطالبی سودمند برای روزنامه تهیه کردند که از آن جمله مقالات (آبادان را بشناسید) باعکس و نقشه همراه بود .
بهر حال ما هنوز بیش از پنج شماره بیرون نداده بودیم که عید فرا رسید و کار را تعطیل کرد ، بعد از عید امتحانات مثل غول قیافه خود را بما نشان داد و ما هم از ترس قیافه هولناک او جرات نکردیم بروزنامه رازی توجهی کنیم .

نجف دریا بندری

محمد ذکریای رازی

داستان زندگی مرد بزرگوار نیست که دبیرستان ما بنام او

نامیده میشود

در روزنامه رازی ستونی بعنوان «مردان بزرگ» باز شده بود که یکی از دانش آموزان بامضای مستعار «من» مقالات آنرا مینوشت . این شرح یکی از آن مقالات است که از شماره ۴ روزنامه رازی نقل میشود .

جراحان و پزشکان امروز قسمت بزرگی از پیشرفت های علمی خود را مدیون دانشمند بزرگی هستند که یازده قرن پیش از این در ایران میزیسته است . این عالم بزرگ محمد ذکریای رازی مخترع الکلی

ذکریای رازی

و جوهر گوگرد (اسیدسولفوریک) و صاحب ۲۵۰ جلد تالیف ارجدار در علوم و فنون مختلف است این فیلسوف ، پزشک و شیمی دان بزرگ در سال ۲۴۰ هجری قمری در شهر ری متولد شد و در جوانی بتحصیل فلسفه ، نجوم و علوم عقلی پرداخته و در هر رشته از این ها بدرجه استادی رسید .

در اواخر جوانی در بغداد بتحصیل علم طب مشغول شد و در این فن نیز نبوغ خود را نشان داده و استاد بزرگی از آب در آمد

از این گذشته رازی در دارو سازی و علم شیمی با اصطلاح آن روز کیمیاگری بزرگترین شخصیت زمان خود بوده و او نخستین دانشمندی است که دارو های اختراعی خود را قبلاً روی حیوانات آزمایش میکرده و همچنین باتشریح بدن آنها ، بیش از آنچه تا آن زمان معلوم بوده از علم فیزیولوژی (وظایف الاعضاء) آگاهی بدست می آورده است ،

رازی گذشته از تالیفات بزرگ و گرانبهای فراوانی که در علوم و فنون گوناگون دارد صاحب کتاب بزرگ «جامع الکبیر» است که به قیود دانشمندان بزرگترین دائرة المعارف طبیبی زبان عربی است (دانشمندان ایرانی قرون بعد از اسلام برای اینکه آثارشان از دشمنی اعراب محفوظ بماند اجباراً تالیفات خود را بزبان عربی می نوشتند و متأسفانه همین جهت در اروپا و آمریکا بنام دانشمندان عرب شناخته شده اند و ذکریای رازی یکی از آن ها است .) رازی در سالهای آخر عمر چشمانش آب آورد و نابینا شد و نتوانست خدمات خود را بمالمان انسانیت ادامه دهد .

وضع زندگی این مرد بزرگ در این سالها بسیار آشفته و غمناک بوده و تقریباً ۵ سال در تاریکی فقر و تنگدستی بسر میبرد و با آنکه دوستان زیادی میداشتند است نفس عزیز و طبع منیع و بلند او مانع از آن بوده که از ایشان کمکی بگیرد تا اینکه در سال ۳۱۳ هجری قمری مغسول بزرگ و فعال او از کار بازمی ایستد و فیضان روح آزاد و فیاض او خاموش می شود.

اثر محمد گودرزی

خرمن سوخته

برق سوزان ز ابرهای کبود	در کنار افق شمع نمود
تندری آتشین و سوزنده	خرمن برزگر تباه نمود

* * *

همچو تندیس غم و اندوه	برزگر در میان سبزیها
جان برون رفته کالبد مانده	روح فدا شد ز سختیها

* *

کودکانی نحیف در کلبه	همه بنشسته اند چشم براه
زن بزمردی از آن گوشه	دوخته سوی آستانه نگاه

* * *

یکی از راه های دور رسید	نکبی در میان کلبه فکند
مرک آنمرد برزگر برخواند	لرزه بر جان کودکان افکند

* * *

زن بیچاره رفت اندر بهت	لحظه ای در جهان بهت بزیست
ناکهان صیحه ای برد ، پرسوز	ناله ای کرد و زار زار گریست

* * *

آتش شعله ور نهاد مرا	چون تنوری بالتهاب بسوخت
شعله رفته های حزن انگیز	دل و جان مرا تمام بسوخت

* * *

دل پر درد و روح سرگشته	تار و بود تنم ز هم بکست
سوزش و التهاب درد درون	خانه زندگانیم بشکست

* * *

نغمه رو چرور موزیک	ناکهان دری پیش کشاده
دانه های سرشک مروارید	در غنچه دلم بکشاد ...

آبادان - مورخه ۲۶/۱۰/۲۶

نقل از شماره چهارم روزنامه رازی

ابراهام لینکلن

(قلم: من)

نقل از روزنامه دیواری «رازی»

چند روز پس از پایان جنگی که باعث تامین حقوق اجتماعی عده زیادی از انای بشر گردیده بود، در او یکی از تماشاخانه های واشنگتن صدای انفجار چند فشنگ شنیده شد و یکمرد بلند قامت که همیشه کلاه وردنکوت بلندی می پوشید، درخون غلطید. این مرد «ابراهام لینکلن» عامل بزرگ انای بردگی، رئیس جمهوری ممالک متحده امریکای شمالی بود، مردی که نه تنها سیاهان بلکه همه مردم روی زمین، برای همیشه او را بیاد، خواهند داشت.

ابراهام لینکلن در همان روزی که در قلب دنیای انگلوساکسون ((داروین)) متولد شد، قدم بر مرصه وجود گذاشت (۱۲ فوریه ۱۸۰۹).

زادگاه او کلبه ای چوبین و محقر در یکی از جنگلهای دور افتاده ایالت (کن-تکی) بود.

هنگامی که با پدر خود در (ایل نويز) بسر میبرد در کارهای کشاورزی باو یاری میکرد در آن هنگام بزرگترین رئیس جمهوری آینده امریکا پوست حیوانات را بجای لباس میپوشید و کارش هیزم شکنی و گاوچرانی بود.

اولین شغل مستقل ابراهام عملگی در یک کشتی بود و پس از آن در قریه ای از قراء (میسیسیپی) نویسنده یک مقاله شد. پس از این که توانست مقاله سهمی برای خود دست و پا کند، صاحب مقاله ورشکست شد و جز مقداری قرض چیزی برای ابراهام باقی نماند. پس از این پیش آمد با موختن فن مساحی پرداخت و در عین حال علم حقوق را هم تحصیل میکرد و شغل وکالت دادگستری را برای خود انتخاب نمود.

در سال (۱۸۳۴) بعضویت مجلس عامه و در (۱۸۵۸) به نمایندگی مجلس (سنا) انتخاب گردید.

بالاخره در سال ۱۸۶۰ حزب جمهوری خواه او را از ایالت ایلی نويز کاندید ریاست جمهوری کرد در حالیکه جنگهای انفصال در حال آغاز شدن بود. در نواحی جنوبی امریکا یعنی سواحل خلیج مکزیک چندین میلیون برده زندگی میکردند که از دسترنج آن ها اربابان اروپائیشان بهره مند میشدند.

در جنگهای انفصال مردم ایالات شمالی امریکا برای آزادی سیاهان و اربابان جنوبی آن ها برضد ایشان می جنگیدند و شکی نیست که لینکلن سر دسته و رهبر طرفداران انای بردگی و آزادی سیاهان بود.

بالاخره پس از چهار سال و در طی دوهزار جنگ در ۱۸۶۵ آزادی غالب گردید و جنگ بسود شمالی ها پایان یافت.

کن تکی KENTUCKY

یکی از ایالات متحده امریکای شمالی واقع در مشرق آنکشور پایتخت آن

فرانکفورت شهر مهم آن لويزویل

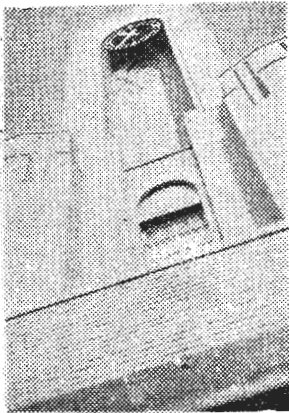
ایلی نويز Illinois یکی دیگر از ایالات متحده امریکا واقع در جنوب دریایچه

های پنچگانه پایتخت آن اسپرینگ فیلد شهر مهم آن شیکاگو

مردم امریکا لینکلن را برای دومین بار بریاست جمهوری خود انتخاب کردند ولی هنوز چند روزی از این انتخاب شایسته نگذشته بود که يك تروریست جنوبی این رئیس جمهوری بشر دوست و پدر محبوب و بزرگ سیاه بوستان را در اثر يك تماشاخانه از پای در آورد و باین ترتیب فداکاری يك مرد بزرگ و دادگر برای تمدن و بشریت ، بسرحد امکان رسید .

لینکلن در ۴۱ سالگی یعنی در هنگامی که هلو ان ساده و بی چیزی یش نبود ، در شهر نیواراثان پس از مشاهده وضع اسفناك زندگی غلامان گفته بود اگر فرصتی بدستم آمد اساس این بیدادگری را از ریشه خواهم كند او در هنگامی كه كشته شد آرزوی خود انچه داده و عالم بشریت را رهبن منت خود ساخته بود .

۹- آزمایشگاه فیزیک و شیمی

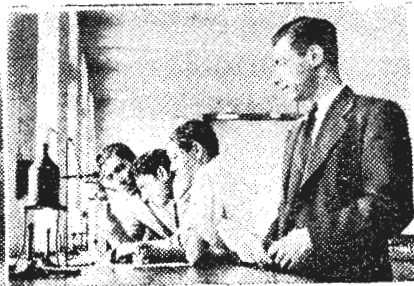
در سال تحصیلی ۱۳۲۲-۱۳۲۳ که دبیرستان رازی بیش از سه كلاس دوره اول متوسطه نداشت و كلاسهای مزبور در عبارت آموزشگاه فنی نفت تشکیل میشد برای آزمایش های مربوط بدروس فیزیک و شیمی از طرف متصدیان آزمایشگاه آموزشگاه فنی موافقت شد كه در هفته برای هر كلاس يكساعت لوازمات كار در اختیار ما گذاشته شود كه در خود كلاسها آزمایشهای مربوطه را انجام دهیم و همچنین موافقت شد كه در آخر سال هم چند جلسه دانش آموزان كلاسهای سوم دبیرستان رازی و دبیرستان سپهر و دبیرستان شرافت خرمشهر عصرهای پنجشنبه همگی در آموزشگاه جمع و آزمایش های مربوط بدروس فیزیک و شیمی خود را مشاهده نمایند .

ساعت و برج آموزشگاه فنی

در سال تحصیلی ۱۳۲۳-۱۳۲۴ كه كلاسهای دبیرستان رازی در خود عبارت دبیرستان دائر میشد و كلاس چهارم دبیرستان نیز بكلاسهای دوره اول اضافه شد بواسطه دوری آموزشگاه دسترسی بآزمایشگاه نداشتیم ولی با موافقت اداره فرهنگ و آموزشگاه فنی نفت قرار شد كه در هر هفته يك جلسه آزمایش شیمی یا فیزیک برای دانش آموزان كلاس های سوم و چهارم دبیرستان زیر نظر دبیران مربوطه در آموزشگاه دائر شود و این موضوع در چند ماه آخر سال عملی شد و دانش آموزان از آزمایشگاه استفاده نمودند .

در سال تحصیلی ۱۳۲۴-۱۳۲۵ كه كلاس پنجم دبیرستان در دبیرستان رازی به كلاسهای فوق الذکر اضافه شد از اول سال تحصیلی برنامه مفصلتری برای آزمایشهای فیزیک و شیمی تهیه و از روی آن دانش آموزان مشغول كار شدند باین ترتیب كه در هر هفته سه جلسه دانش آموزان دبیرستان برای آزمایش بآزمایشگاه می رفتند يك جلسه كلاس سوم يك جلسه كلاس چهارم و يك جلسه هم كلاس پنجم دبیرستان هفته اول عملیات فیزیک زیر نظر آقای وحید بیرفیزیک

و هفته بعد عملیات شیمی زیر نظر آقای هروی دبیر شیمی انجام میگرفت .
دانش آموزان مطابق دستوراتی که از طرف دبیران مربوطه بآنها داده می شد
آزمایش میکردند .

آزمایشگاه فیزیک - دانش آموزان
سال چهارم در سال تحصیلی ۱۳۲۵-۲۵
باتفاق آقای وحید

دانش آموزان در آزمایشگاه شیمی

در سال تحصیلی ۱۳۲۵ - - ۱۳۲۶ نیز این رویه ادامه داشت برای عملیات فیزیک
دانش آموزان هر کلاس بچند دسته ۳ و ۲ نفری تقسیم شده و خود بآزمایش می پرداختند در
جلسه بعد کار دسته ها عوض می شد تا یک سری عملیات تمام شود و در سال تحصیلی
۱۳۲۶ - ۲۷ عملیات فیزیک تحت نظر آقای رئیس زاده و عملیات شیمی کماکان زیر نظر
آقای هروی انجام میشد
برنامه کار آنها بقرار ذیل بود .

۱ - گلاس معمولی و دیرمندان

سری اول

- ۱ - کار با ترازو (پیدا کردن جای ایست - حساسیت - کشیدن دو گانه)
- ۲ - شناختن اسباب های اندازه گیری (ریزسنج - شیشه زمینه دار - بورت بی بت -
زیننه بندی کردن یک شیشه)
- ۳ - کار با ریزسنج - تعیین برآیند نیروهای متقاطع .
- ۴ - تحقیق قانون اهرم - طرز پیدا کردن گرانیکاه
- ۵ - اندازه گرفتن چگالی (ترازوی آبی)
- ۶ - اندازه گیری چگالی بروش تنک

سری دوم

- ۱ - شناختن جریان الكتریک (آثار شیمیائی و گرمائی و مغناطیسی جریان)
- ۲ - اندازه گیری فشار هوا
- ۳ - تحقیق قانون اهم
- ۴ - تحقیق قانون ژول
- ۵ - انبساط اجسام در اثر گرما و هدایت گرما
- ۶ - تحقیق قانونهای بازتاب نور در آئینه تخت

يك منظره ديگر از آزمایشگاه فیزیک منظره ديگر از آزمایشگاه فیزیک

۲ - کلاس چهارم دبیرستان

سری اول

- ۱ - تحقیق چگونگی سرد شدن آبکونها - تعیین نقطه ذوب
- ۲ - اندازه گرفتن گرمای ویژه جامدات
- ۳ - انبساط گازها در اثر گرما
- ۴ - اندازه گیری گرمای تبخیر آب
- ۵ - اندازه گیری گرمای ذوب یخ

سری دوم

- ۱ - اندازه گرفتن چگالی هوا
- ۲ - تعیین نقطه شبنم
- ۳ - تعیین مقدار عددی J بوسیله ماشین Gollender
- ۴ - تعیین مقدار عددی J بروش الکتریکی
- ۵ - رسم خم حساسیت ترازو

۳ - کلاس پنجم دبیرستان

سری اول

- ۱ - اندازه گرفتن سته بروش جانشای

- ۲ - اندازه گرفتن اختلاف بقانسيل ميان دو نقطه (استفاده از قانون اهم)
 - ۳ - آئينه تخت - تحقيق قانون هاي بازتاب - پيدا كردن قطر آئينه گويسان بوسيله اسفرومتر
 - ۴ - بررسي صحت زينه بندي يك آمپرسنج بوسيله سته دقيق وولتنسنج صحيح
- سری دوم**

دانش آموزان دبیرستان رازی در محوطه آموزشگاه فنی

- ۱ - اندازه گیری سته بوسيله پل و تستون (Wheatstone)
 - ۲ - تحقيق قانون هاي کریشف بوسيله (Wheatstone)
 - ۳ شکست نور - تعيين ضريب شکست
 - ۴ - اندازه گیری سته درونی پیل
- در اینجا لازم میدانیم از اولیاء آموزشگاه فنی که همه گونه وسائل در اختیار دانش آموزان گذاشته و همچنین از آقای شریف رازی کارمند آموزشگاه فنی که هنگام آزمایش فیزیکی دانش آموزان با نهایت صمیمیت بآنها کمک می کردند تشکر بنمائیم.

برنامه آزمایشگاه شیمی سال سوم و چهارم و پنجم دبیرستان رازی

- ۱ - کلاس سوم - جوهر نمک ، جوهر گوگرد ، جوهر شوره ، جوهر ایدروژن سولفور ، گاز کربنیک ، گاز سولفور ، پتاس ، آهک ، محلول آمونیاک ، گاز ایدروژن ، گاز اکسیژن

- ۲ - سال چهارم - خواص عمومی اسیدها و طرز تهیه آنها ، خواص عمومی بازها و طرز تهیه آنها ، خواص عمومی نمکها و طرز تهیه آنها ، کلرورها ، کربناتها ، سولفاتها ، نیتراتها ، سولفورها ، احیا شدن و اکسید شدن .

- ۳ - سال پنجم - قانون برتوله ، اکسید کننده ، نمکهای روی ، نمکهای آهن ، برمگنات و منگنات پتاسیم ، کربنات و بی کربنات پتاسیم ، نمکهای سرب ، نمک های مس ، نمکهای نقره .

رجبعلی هروی دبیر شیمی

۱۰ - نقاشی

استاد نقاشی دبیرستان رازی آقای تاشچیان می باشند که در طی سال ۱۳۲۶ - ۲۷ بجای دوشیزه تاشچیان دبیر نقاشی دبیرستان مشغول کار بوده اند
آقای تاشچیان با قول و نقا مسبو تاشچیان بیرمرد زنده دل با ذوقی است که درد و رشته نقاشی و هنر پیشگی کم نظیر دارد ، متأسفانه این مرد بهیچوجه اهل تظاهر نیست و حتی حاضر نشد که عکس خود را برای چاپ در سالنامه بدهد .

عبدالله نژاد

دو منظره کار عبدالله نژاد

مرد فکور تورج سهی

خانم ودودختر آقای تاشچیان نیز مانند خود او هنرمند و در نقاشی و آکتوری دست کمی از استاد ندارند ، فامیل تاشچیان فعلا در یکی از منازل فرهنگی بهمنشیر زندگی می کنند .
در بالا چند نمونه از کار های نقاشی دانش آموزان سیکل اول دبیرستان دیده می شود .

امتحانات نهائی

در سال تحصیلی ۱۳۲۴ - ۲۵ کلاس پنجم در دبیرستان رازی دایر گردید و در همین سال در دانشسرای دختران شهرستان آبادان ۶ نفر داوطلب گذراندن امتحان نهائی دانشسرا بودند از اینرو در اواخر سال تحصیلی آقای دهقان بعنوان بازرس امتحانات نهائی وارد آبادان شدند و کلیه امتحانات که توسط دبیران محل انجام میگرفت در اوایل خرداد خاتمه پذیرفت نتیجه رضایت بخش و بقرار زیر بود
هده داوطلبان دانشسرا ۶ نفر عده قبولی ۳ نفر عده تجدیدی ۳ نفر ودوشیزه مهین فخری شاگرد اول شدند
و در امتحانات پنجم متوسطه آقای حسن آگهی شاگرد اول شدند .
در طی سال تحصیلی ۲۶-۱۳۲۵ کلاس پنجم متوسطه دایر بود ولی دانشسرا سال دوم نداشت آقای شیمی بازرس امتحانات بودند و اوراق امتحانی برای تصحیح باصفهان فرستاده شد

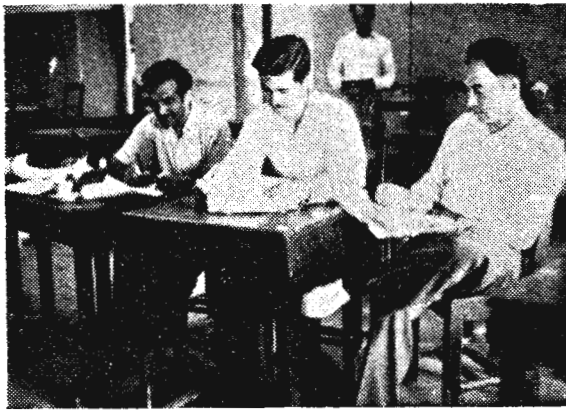
آقای حسن آگهی

دوشیزه مهین فخری

آقای ابوالفتحی با معدل ۱۳/۸ شاگرد اول شد
در سال جاری ۲۷-۱۳۲۶ بدون اعزام بازرس از مرکز امتحانات نهائی انجام گردید
و آقای ضیاء هالم زاده شاگرد اول گردید.

نکته قابل تذکر اینست که در طی سال جاری امتحانات دانشسرای دختران و داوطلبان متفرقه دوره اول دبیرستان شهرستان آبادان مثل سایر نقاط کشور در نیمه دوم خرداد انجام گردید پرواضح است که امتحان دادن و امتحان کردن در گرمایی در حدود ۱۱۴ درجه فارنهایت (۴۵ درجه سانتیگراد) مشکل بلکه طاقت فرساست و این درجه گرمای سایه است و در آفتاب خیلی از این حد تجاوز میکند امید است که وزارت فرهنگ در سال های آینده این موضوع را ندیده نگیرد

تصحیح اوراق در سالن دبستان فردوسی

۱۲ - انجمن دبستان رازی

انجمن دبستان رازی در سال تحصیلی ۲۶ - ۱۳۲۵ بدستور آقای وحید رئیس دبیرستان زیر نظر آقای کارگر آموزگار دبستان رازی تشکیل گردید.

ابتداء انجمن ورزش شروع بکار نمود و در چند مسابقه داخلی پیروز گردید و سپس انجمن سخنرانی با همکاری آقای صدری که در آن موقع آموزگار کلاس ۶ بودند تشکیل و بعد از آن انجمن نمایش شروع بکار نمود.

انجمن نمایش چند بار نمایشهای جالب توجهی تهیه نمود که از اولیاء دانش آموزان دعوت نموده است و در یکی از نمایشها که بفتح انجمن سالنامه دبیرستان داده آقای کارگر نهایت کوشش و فعالیت را نمودند مبلغ ۶۵۰۰ ریال بسالنامه دبیرستان رازی کمک شد در سال تحصیلی ۲۶ - ۱۳۲۷ نیز انجمن دبستان دائر و مانند سال گذشته مشغول فعالیت های ورزشی و غیره بوده است

آقای فرهنگ بختیار نماینده انجمن در انجمن های سالنامه و روزنامه دبیرستان بوده است

تهرین نمایش
در دبستان رازی

یکمده از ورزشکاران
انجمن ورزشی
دبستان رازی

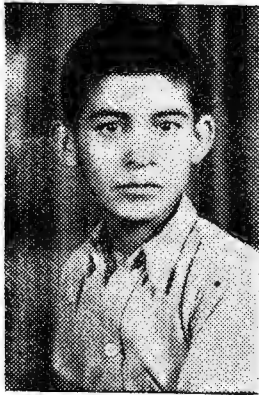

دسته ای از هنرپیشگان
دبستان رازی

ناصر پاریاس از شاگردان با ذوق دبستان رازی بوده است .
امتحانات در طی دو سال تحصیلی ۱۳۲۵ - ۱۳۲۷ شاگرد اول امتحانات سال هشتم از
دانش آموزان دبستان رازی بوده است بشرتیب زیر :
آقای ابوالقاسم نجفی در سال ۱۳۲۵ - ۲۶ با معدل ۱۶٫۵۷
آقای فرهنگ بختیار در سال تحصیلی ۲۶ - ۱۳۲۷ با معدل ۱۸٫۲

عکس پاریاس در میان کارهای دستی خود

ابوالقاسم نجفی

فرهنگ بختیار

۱۴ - مقالات و قطعات ادبی

غریب

تقدیم بروان پاک جوان ناکام مرحوم عبدالحسین علی نژاد

بقلم صادق ناصرزاده

مزرعه حیات را می بینی ؟ آن
اهریمن بد خوی را می نگری
که با داس خون آلود خویش
بهال حیات فرزندان خاک را
قطع میکند! او مرگ نام دارد !

در روز سیزده فروردین ۱۳۳۶ جوان ناکام
عبدالحسین علی نژاد در اثر برافتن قایق
دستخوش امواج فرار گرفت و آقای ناصرزاده
قطعه زیر را بنام او
ساختند

«ویکتور هوگو»

هر موجودی را سیر تکامل خاص و هر ذیروحی را نشو و نمای ویژه ایست که بایان
آن نابودی و فناست !

موجودات عالم وجود خواه ناخواه راه زوال و نیستی می پویند و بناهای زیبا و
مجالس انس و شادی بساتمکده غم و مجالس عزا تبدیل می شود .

چراغ هیچکس تا صبح نمیسوزد . و نیروی حیاتی آنقدر بایدار و مقاوم
نیست تا در آن ابدیت و همیشگی باشد ؟ ولی اگر کلی هنوز نشکفته و غنچه ای هنوز لبخند
نزد دستخوش امواج خروشان بدبختی قرار گیرد ، سوزش دود چندان و تاثیرش خاطره ای
فراموش نشدنی و جان گداز است !

باغبانی که دو برابر سوز سرما و برف زمستان و شدت گرما و آفتاب سوزان
بامید پرورش نهالی مقاومت میکند اگر نهالش بشمر نرسیده ناکهان بخشکد هیچ نیروی قادر
نیست تا او را قانع و از این سوز و گداز باز دارد .

آری ، تو نیز جوان ناکام وای گل نوشکفته ! ای که طبیعت با چیدن تو گوشه ای از
دامن خود را با خون پاکت رنگین نمود ، افسوس هنگامی از این جهان رخت بر بستی
که هنوز تبسم شیرین آرزوها ، بر گوشه لبان غنچه ماندند توام با وصال به آمال
نگردیده بود .

تو چون نسیم سعری زود گذری هزاران شیفته را شیفته تر ساخته و برای همیشه محو
و نابود شدی ! در آسمان حیات خانواده ای درخشیدن گرفتی که بامید آتیه دور و دراز
تو چشم دوخته و در انتظار نورافشایت بودند که ناکهان همچون ستاره صبح روی از همه
پوشیدی و دیده گان اشکبار و قلوب مرتعش همه را بجانب خود منتظر و شیدا ساختی ؛ بیچاره
مادر تو .

مادری که آنروز صبح، آنروز شوم با هزاران امید و آرزو با خیال تو موافقت کرد نمیدانست که با دست خود ترا باغوش مرك میسپارد اکنون فریادمیکشد و ناله میکند و چگرگوه خود را از دژخیم سنگدل با تضرع و زاری میطلبد و خاک ندامت و پشیمانی بر سر میریزد افسوس و هزاران افسوس که جز باد سردی که در داخل کفن جسد بیروح تو پیچیده و آهنگ دردناک مرگباری تولید میکند چیزی بگوشش نمیرسد. ای شمع درخشان و سوزانی که با نور تو مجلس بزم دوستانت رونقی داشت چگونه تندباد اجل برای همیشه خاموش کرد.

ای بنفشه سرزبری که در گوشه ای از چمن حیات با امید آینده آبی از جنش و سکوت باز نمی ماندی چگونه ناگهان داس اجل ریشه عمرت را با بیرحمی و قساوت قطع نمود، برخیز و بین مادر داغیده ات در غم تو چنان راه نیستی می بوید.

برخیز سر از این خواب سنگین باز گیر، رفقای تو در تلاطم امواج پیش میروند و تو سرخوش و بی خبر در گوشه ای دور از همه آرمیده و برای همیشه از همه دوری گزیده ای بیدار شو تا بار دیگر چون جان شیرین در آغوش گیرند و بقیه جان از دست ندهند. تو ای فرشته ملکوتی چون گذشته در میان ما بشیرین سخنی و اغز پرانی و مشغولی و مرگ تو برای ما شیفتگان تو مجال و باور نگردنی است. درست است که تو اکنون در میان امواج خروشان آب و توده های سنگین و درهم گل ولای آسوده خفته ای، اما هزاران چشم اشکبار و دل خونین بدنبال تو نگران و بیایکی تو ای جوان معصوم درود و تهنیت میفرستند.

و که چنان با عجله و شتاب زده بودی؛ این دسته گلپایی که اکنون نثار این جسد بیروح تو می شود برای وصال یکی از آرزوهای تو - نخستین شب زناشویی تو آماده می شد. تو آن قدر عجله داشتی که با رفقای خود - با مادر داغیده خود و داع و روبروسی نکردی و با این که سفری چنین دراز و ابدی در پیش داشتی و مراسم تودیع و خدا حافظی را آنطور که باید بجا نیاوردی تو یکباره سوختی و آتش بجان دوستانت زدی گلپایی که بار آورده و دست پرورده تواند چون گذشته بصورت دیگران لبخند میزنند خورشید هنوز بسیر خود ادامه می دهد و نسیم چون همیشه دروزش است.

انوار سیمین ماه در دل رودخانه ای که تو برای ابد در درون آن جایگرفتی چون گذشته منعکس می شود. (تو تنها نیستی)؛ وضاعه اسف انگیز و ناهنگام مرك تو ناکام است. که در دل دوستانات آتش غم روشن ساخته و از دیسده نزدیكانت سیل خون جاری نموده است.

انجمن سالنامه از آقایان دبیران و آموزگاران قناتنا دامت که قسمتی از شرح حال خود را برای درج در سالنامه ارسال دارند از جمله شرح زیر از طرف آقای جزایری رسید که خوشبختانه شامل مطالب تاریخی و اجتماعی ذبیه‌تی است و با اجازه خوانندگان عزیز درج میگردد

شرح حال آقای جزایری

بدو از خوانندگان گرامی معذرت میخواهد اگر قدری حاشیه خواهم رفت زیرا بی مناسبت ندانستم پاره‌ای از مطالب را که در شرح زندگانییم دخالت داشته خوانندگان نیز بآن آشنا شوند.

سال ۱۳۲۴ قمری بود که نهضت مشروطه طلبان برپا شد قدرت حکومت استبداد از بین رفت حکومت مشروطه هم هنوز قدرتی کامل که بتواند شهرستان هارا امن کند نداشت همه جا منجمله شوشتر که محل اقامت ما بود مغشوش شد هر خانی هر سرکشی هر کجا بود سر بلند نمود و خود را شاه میدانست اصطکاک منافع خوانین را بجان هم انداخت در بین این حوادث خونین جوانان رعنا و پیر مردان و زنان و اطفال مصوم مال المصالحه قرار می گرفتند سنگر بندی بین محله‌ها آغاز و حتی هر محله‌ای بطوری با محله دیگر اظهار خصومت مینمود که اگر فرضاً طفلی را میدید از پشت سنگر برای پر کردن ظرف آبی بکنار رود خانه آمده فوراً او را با تبر هدف قرار میدادند هیچ عاطفه و رحم و هیچ انصاف و مروت و مردی دیده نمیشد در کوچه‌ها مانند مور و ملخ کشته بود که ریخته و از آنها پشته‌ها ساخته میشد.

من در آن موقع ۸ سال بود خوب بخاطر دارم که جنایات و اعمال وحشیانه آن مردم دور از مردمی ترس و رعب و ویژه‌ای در دل‌های بینوایان و اشخاص بیطرف انداخته بود بدبختی این بود که هیچ‌مانمی برای آنها نبود.

خانواده ما از ۴۰۰ سال قبل مرجع و ملجاء بی‌پناهان و محتاجان بود رتق و فتق امور شرعیه با این فامیل بود مرحوم جدم (حاج سید عبدالصمد عالم شهر شوشتر) که حال را بدین متوال دید نتوانست خود را قانع ببقاء در چنین شهری نماید دست زن و اطفال و احفاد خود را گرفته بنجف اشرف هجرت نمود و من هم جزو این جماعت در نجف وارد و مشغول تحصیل شدم. سالها اوقات را صرف تحصیل صرف. نحو، منطق، معانی، بیان، اصول و فقه نمودم.

صرف و نحو و معانی و منطق آنقدر خوانده‌ام که کردم دق

۱۷ ساله بودم برای تاهل باهواز آمده فیض تربیت و سرپرستی مرحوم عمویم حاج سید محمد جعفر که هم جنبه عالمی و هم اعیانی داشت نصیب شد این بزرگوار در فضل و سیاست و تدبیر و بسط ید و سه صدر و حسن معاشرت و بذل و بخشش یگانه عصر خود بود هر سیاس و مدبری هر حکومت اقتدری که وارد اهواز میشد در همان اولین جلسه که مواجهه با این بزرگوار میشد خواهی نخواهی مجذوب اخلاق و رفتار او میشد یک جذبه مخصوصی در او بود که انسان را بی اختیار مرید او مینمود.

هیچ از خاطر من محو نمیشود در آن زمان که شیخ خزعل اقتداری بی مانند در خوزستان داشت و همه از او حساب میبردند اعتنائی درست باشخاص نمیکرد و همه از او تملق میگفتند در اولین مواجهه ای که این بزرگوار بعد از ورود از نجف باهواز باو نمود (در چهار مخصوص شیخ که در وسط رود کارون لشکر انداخته واشخاص مهم را در آنجا می پذیرفت) بعد از عرض تبریک و رود که از ناحیه شیخ بعویم اظهار کرد جواب شنید که من اگر بخوزستان آمدم و اینک ترا ملاقات میکنم نه برای نیاز بمالت بلکه احتیاج بمقامت دارم که املاک مرا از بین نبرند و گرنه هیچ نظر وطمعی بمال تو ندارم و مرا جزو ملایان نشناس (البته در آن روزها که اقتدار و سلطه ویژه خزعل بود ایشان حق داشتند که برای حفظ املاک خود از وی استمداد نمایند) شیخ را این حرف چنان گرفت که هروقت باهواز میآمد حتما بدیدار بعویم میآمد و همیشه شانه او را ملبوسید و میگفت اشهد انك بن رسول الله و يك ارادت مخصوصی نسبت باو پیدا کرده بود

کتابخانه ای داشتیم منحصر بفرد حاوی کتب مهمه از عربی و فارسی خطی و چاپی از کلیه علوم و فنون متداوله که بالغ بر چند هزار جلد میشد آنها را تحت نظر و اختیار من قرارداد تا نظم و ترتیبی برای آنها قرار داده و خود از آنها استفاده نمایم روز و شب جا و کار من مطالعه و کتابخانه بود اینقدر نوشتم و از عربی و فارسی ترجمه کردم و شبها را کمتر میخوابیدم تا یگانه دیده چیم که از آنبله مصون مانده بود ضعیف شد مخصوصا در کتب لغت و قوانین مختلفه و سایر علوم شرقیه چندین سال را طی کردم از زن اولم که دختر همان عدوی بزرگوار بود پسری بیادگار ماند بنام عبدالله که هنوز از دیدار او چشم روشن و از دو طفل عزیزی که بنام محمود و محمود خداوند باو و من کرامت فرموده دیده دلم منور است خداوندشان از آفات و بلیات حفظ فرماید .

بسال ۳۰۲ شمسی بود که برای تدریس زبان عربی وارد خدمت شدم سال ۳۰۸ بود که تصادف مرا با آبدان آورد ۳۱۹ بود که بازم حس فرهنگی مرا وادار بخدمت در فرهنگ و تدریس عربی نمود و از آن وقت تا کنون هنوز درس عربی را ترك نگفته و با آنکه شغل شاغلم و کالت است مع الوصف نتوانسته ام خود را وادار بترك تدریس کنم چه آنکه این کار را دوست دارم و از اینکه این زبان شیرین را که گل زندگانی و ایام عمر خود را برای تحصیل و تکمیل آن صرف کرده ام بدیگران بیاموزم لذت میبرم -

عالم اطفال عالم خوشی است پیریا و بیغل و غش است معلم با اطفالی محشور است که دارای روحی باك و بی آلاش اند چه عیب دارد روزی دوسه ساعت را بجای اینکه در منزل راحت کنم آن را با اطفال معصوم بسر برم و از عالم پر غوغای اجتماع قدری دور باشم . البته در ظاهر بامثال من که پنجاه و دو سال از عمرشان گذشته باید کارهای راحت تری را واگزار نمود و شغل معلمی را بجوانان امروزه معجول ساخت و لیکن بنظر من معلمی درست مانند اعتیاد بافیون است که ترك آن چندان آسان نخواهد بود در هر حال فعلا از خانم اولیه ام بطوریکه در بالا شرح دادم يك پسر دارم و چون مادر او پس از یکسال از ازدواج ما مرا بفراق ابدی خود گرفتار نموده ناچار شدم دوباره همسری برای خود انتخاب و دختر دانی زوجه اولم را که نیز دختر دائمی مادرم بود بهمسری انتخاب اینک از او دارای دختر بنام عصمت - اقدس - برنچهر - و مهری و يك پسر یکساله بنام بیژن میباشم و خدا را شکر میکنم که پسر بزرگم دارای شغل مرتب و معلوماتی است که در شرکت نفت دارای خانه و زندگی است و عائله ام دست جمعی بخوشی فعلا روزگاری را طی میکنیم -

اس جزایری دیر عربی دیرستان های آبدان

شیخ الرئیس ابو علی سینا

بمناسبت فرا رسیدن هزارمین سال تولد فیلسوف و حکیم بزرگ ایرانی شیخ الرئیس ابو علی سینا که در اروپا به AYICENNA معروف است، آقای فریدون کارخیران ماموریت یافتند که براهنمایی آقای غروی واستفاده از کتاب کنزالحکمه مقاله ای در شرح حال او تهیه کنند که در زیر بنظر خوانندگان گرامی میرسد

آفتاب نزدیک بغروب بود که مردی درشت هیكل سواره از دروازه شهر بلخ بیرون آمد، او را علی ابن سینا میگفتند و در علم و حکمت منزلتی داشت. این مرد بهوای رفتن به بخارا پایتخت آن سامان بلخ را ترک گفت و پس از مدتی بمقصد پیوست و در آنجا رحل اقامت افکند و پس از چندی نوح سامانی او را بحکومت «خرمین» فرستاد. علی بن سینا خدمت نوح سامانی را بدیانت و بخرمین رهسپار شد، در راه از قریه افشنه که یکی از قراء نزدیک خرمین است دختری زیبارا بمقصد ازدواج در آورد که سه ستاره نام داشت.

در ماه صفر سال ۳۷۰ هجری قمری پسری از ستاره بیامد علی بن سینا او را حسین نامید که از مردان بزرگ و شخصیت های درخشان تاریخ بعد از اسلام ایران گردید.

از تولد حسین پنج سال گذشت که پدرش به بخارا بازگشت و او را برای تحصیل علم با استادان سپرد و چنان در تربیتش کوشیدند که در ده سالگی ادبیات را آموخت و سپس به آموختن ریاضیات مشغول شد.

چندی نگذشت که ابو عبدالله ناتلی به بخارا آمد و در خانه پدر حسین مأوا گزید، حسین در حضور ابو عبدالله ناتلی بخواندن علم منطق و اقلیدس و مجسطی همت گماشت و پس از مدت کوتاهی بر استاد خویش پیشی گرفت تا بدانجا که از استاد سئوالاتی میکرد او در پاسخ در میماند.

علامه خردسال

ابو عبدالله سفری بسوی خوارزم رفت و حسین که با احترام جدش سینا خود را ابن سینا مینامید تنها بمطالعه کتب مشغول گردید و در مطالعه کتب معقول دقت و بررسی خاصی نمود و بواسطه قوت ذهن و تیز هوشی که از خصوصیات او بود درهای باغ علم بر او گشوده شد. ابن سینا در علم طب که آنرا آسانترین علوم میدانست پس از مدت کوتاه تبجری مغموس پیدا کرد بطوریکه اطباء بخارا با و مراجعه میکردند و از اطلاعات و معلوماتش کمال استفاده را می بردند ! ..

بن سینا فقہ را نزد اسماعیل زاهد که فقیہ بزرگواری بشمار می رفت بیاموخت و تازه سنین عمرش بدوازده رسیده بود که از علوم معقول و ادب و طب فراغت حاصل کرد و باز هم بمطالعه فلسفہ مشغول شد و پس از آن بآموختن علوم الهی پرداخت ، نوشته اند که کتاب ماوراء الطبیعہ ارسطورا چهل بار خواند بطوریکہ عبارات آن کتاب همگی بخاطرش مانده بود لیکن حقیقت ہر او مکشوف نگردید یا بقول بعضی در این علم حقیقتی وجود نداشت .

کسانی را عقیدہ بر این است کہ کنایی در بارہ علوم الهی از آثار فارابی بدست او میافتد و این کتاب اورا بآن علوم رہمینمایاند ، میگویند او خود گفته است کہ با خواندن این کتاب در علم ماوراء الطبیعہ برویم باز شد .

ابن سینا در دربار سامانیان

ابن سینا نوح بن منصور را کہ بعلت قولنج گرفتار آمده بود و جمیع اطباء از درمانش عاجز مانده بودند بخوبی معالجہ کرد و شہرتی بیش از آنچه میداشت کسب نمود ، طبیب پانزدہ سالہ را ہمہ شناختند و در حقش ستایش ها کردند و بدینچہت محبوب امراء آن سامان گردید و نوح بن منصور نسبت بوی ملاطفت بسیار روا داشت .

ابن سینا از امیر تقاضا کرد کہ بوی اجازہ دهند تا از کتابخانہ دولتی کہ بہمت آل سامان ایجاد شدہ بود استفادہ کند امیر آرزوی اورا برآورد .

ابن سینا با اشتیاق تمام بکتابخانہ داخل شد و با مطالعہ آن کتب بسیاری از مجهولات او بمعلومات مبدل گردید و باندازہ کافی از علوم آن زمان بہرہ یافت تا اینکه آن گنجینہ علم را حریق از بین برد و دشمنان و بدخواهان ابن سینا گناہ سوخته شدن کتابخانہ را ناصواب باو نسبت دادند .

در این هنگام ابن سینا موفق شد کہ کتاب حاصل و محصول را در بیست مجلد بنویسد .

در راه خوارزم و گرگان

مدتی بعد پدرش وفات یافت و او راہ خوارزم در پیش گرفت و نزد خوارزمشاه علی بن مامون رفت .

علی بن مامون مقدم استاد را گرامی داشت و از لحاظ مال اورا بی نیاز کردانید ولی باز ہم در اثر استیلای محمود غزنوی بآند بار ابن سینا بار سفر بست و بہمراہی ابوسہل مسیحی بقصد رفتن بگرگان وری ~~از~~ خوارزم بیرون شد ، از این سفر سخت کہ ابوسہل در راہ از تشنگی بمرد مقصود ابن سینا رسیدن بحضور ابوالعالی قابوس بن وشمگیر بودہ است ولی در ہمین احوال قابوس از سلطنت معزول گردیدہ محبوس شد و ابن سینا ناچار شد کہ بدہستان برود و از این تاریخ ابو عبید جوزجانی ملازم و رفیق ہمدم او گردید .

این اتفاق و دوستی از جوزجان شروع میشود کہ شیخ الرئیس ابوعلی سینا در آنجا کتب زیادی تالیف کردہ از جملہ کتاب مبدع و معاد کہ بنام ابو محمد شیرازی نوشته شدہ

ابن سینا مشاور بزرگ آل بویه

شیخ الرئیس بهرامی ابو عبیدری رفت و چون آوازه شهرت و بزرگی فیلسوف ایرانی همه جا پیچیده بود، گروهی از دانشمندان بحضورش شتافتند، مجدالدوله و مادرش هم از خدمت کوتاهی نکردند.

در همین اوان کتاب معادرا بنام مجدالدوله بتحریر درآورد، مقارن همین وقت سلطان محمود غزنوی بمراق حمله برده بود که شیخ ری را ترك گفت و بنزنین و از آنجا بخدمت شمسالدوله برادر مجدالدوله رفت، شمسالدوله وزارت خود را باو سپرد و او نیز بنا به خواهش ارباب فضل باین کار گردن گذاشت.

اما عوام الناس بتحریر دشمنان و بدخواهان براو شورید و در نتیجه از وزارت عزل و ناچار شد پنهان زندگی کند و در این بلوا و شورش اموالش بفارت رفت و این شعر در آن زمان درباره او مصداق پیدا کرد:

کسانی که مردان راه خفتند خریدار بازار بسی رونقند
غائله عوام در روحیه شیخ الرئیس کوچکترین تزلزلی ایجاد نکرد بلکه اورا برای خدمت بنوع بشر آماده تر گردانید.

شیخ الرئیس در زمان وزارت طبیب معالج شمسالدوله هم بوده است و در ایامی که خود را از خلق پنهان کرده بود مرض شمسالدوله عودت کرد و شمسالدوله ناچار شد شیخ الرئیس را بخدمت بخواهد و برای رهایی از چنگ بیماری از او استمداد نماید و باز وزارت را باو تفویض کند.

در این زمان شیخ کتاب سفارا نوشت و همچنین کتاب قانون را هم برشته تحریر درآورد، کار وزارت به شیخ مجال استفاده از کتب را نمیداد این بود که مجالس درس و افاده را به شهبانو کول کرد و با وجود مشغله فراوان در این راه بدو ستداران علم خدمت کرد.

محبوس قلعه فردجان

شمسالدوله برای جنگ با امیر طارم از همدان خارج و دار فانی را در این سفر بدرود گفت و پسرش تاج الدوله بجای او نشست و وزارت را مثل پدرش بشیخ پیشنهاد کرد ولی شیخ نپذیرفت و در خانه ابو غالب عطار بنوشتن بقیه کتاب شفا اشغال ورزید ...

بدخواهان شیخ الرئیس نزد تاج الدوله سعایت کردند و اورا بداشتن روابطی از راه مکاتبه با ابوجعفر کاکویه امیر اصفهان متهم نمودند در اثر این اتهام دروغین شیخ در قلعه فردجان محبوس گردید. فیلسوف مطرود در دوران حبس کتب چندی برشته تحریر درآورد چهار ماه گذشت که علاءالدوله بقصد تسخیر همدان لشکر کشی کرد و تاج الدوله ناچار بهمان قلعه محبوس شیخ پناه آورد و وقتی که علاءالدوله از همدان رفت تاج الدوله قلعه را ترك گفت و به همراه شیخ وارد شهر شد. شیخ در خانه شخصی موسوم به علوی سکنی گزید و بقیه شفا را نوشت ...

شیخ الرئیس در اصفهان

... تا اینکه علاءالدوله مخفیانه اورا با اصفهان دعوت کرد شیخ هم که از ماندن در همدان راضی نبود با برادر خود در لباس اهل تصوف راه اصفهان را پیش گرفت و سالم بآندیار رسید.

خبر ورود عالم بزرگوار باصفهان علاء الدوله را بسیار مسرور کرد بطوریکه با تشریفات خاصی به پیشواز شیخ رفت و از هر لحاظ مقام او را گرامی داشت ، علاء الدوله از شیخ خواست که رصدخانه ای در اصفهان بنا شود ، شیخ هم اجراء این امر را به ابو عبید سپرد و باینکه هشت سال زحمت کشیدند مع الوصف عمل نیمه تمام ماند و نتیجه ای حاصل نگردید . در این زمان بود که واپس ای سبب اشتہار شیخ گردید و نبوغ علمی او را بر همه معلوم کرد و آن موضوع کتاب منطق نجات اوست که يك نسخه آن بدست علماء شیراز میافتد و آنان اشکالاتی برایشان پیش میآید که آن اشکالات را در مکتوبی بوسیله قاصد بنزد ابوالقاسم کرمانی در اصفهان میفرستند میگویند مغرب قاصد میرسد و ابوالقاسم او را بخانه شیخ هدایت میکند شیخ در دم بنوشتن جواب میپردازد تا آفتاب طلوع میکند جواب نامه را بآنجام می رساند و سفارش می کند که ابوالقاسم کرمانی بگوید بیش از این مجال بنود الا مشروحتر مینوشتم در حالیکه بامنطق استادانه خود تمام اشکالات علمای شیراز را مرتفع کرده بود همه در شگفت شده بودند که چگونه جواب اینهمه مشکل را در مدتی قلیل فراهم کرده است وقتی جواب نامه بعلمای شیراز رسید همگی بدانند و بزرگواری شیخ الرئیس آفرین فرستادند دیری نپایید که سلطان مسعود غزنوی باصفهان لشکر کشید و علاء الدوله بدستور شیخ برای او تحف و هدایای بسیاری فرستاد و بجای جنگ از در صلح درآمد و مابین علاء الدوله و مسعود غزنوی صلح برقرار گردید شیخ الرئیس ابوعلی سینا در اصفهان چندین کتاب دیگر نوشت و بآثار قبلی خود افزود . از جمله کتاب انصاف که بزرگترین تصنیف او بوده و در جنگ ابوسهل حمدونی با علاء الدوله بغارت رفته و دیگر هلاکیه مییابد که بنام علاء الدوله نوشته دو اثر بزرگ او هم حکمت مشرقیه و حکمت قدسیه بوده که سلطان مسعود به غزنین برده و در کتابخانه دولتی محفوظ داشته اما وقتیکه لشکر غور غزنین را غارت کرد کتابخانه دولتی هم طعمه حریق شد و در نتیجه این دو اثر بزرگ استاد هم از بین رفت

پایان يك زندگى پر اقتدار

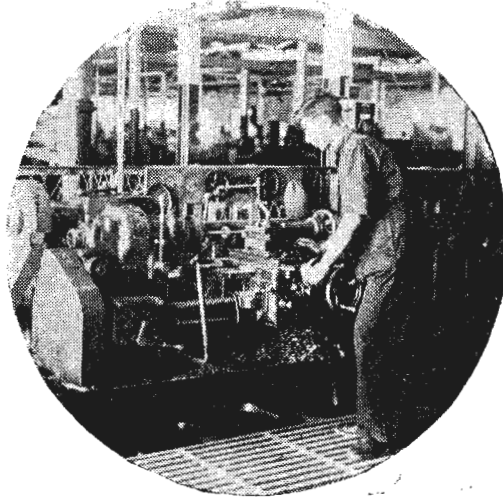
شیخ مردی قوی المزاج و سالم بود و از کار و زحمت خسته نمیشد بواسطه همین قوت مزاج ب معاشرت نوان خیلی شایق و در نتیجه هنوز با برعله کهولت نهاده شکسته و ضعیف شده بود و بقولنج دچار شد و در اثر اشتیاء بزشک ممالج هنگامیکه در حدود نیم قرن از تاسیس این آفتاب درخشان علم میگذشت ابن سینا فیلسوف بزرگ مشرق زمین وفات نمود

فوت شیخ الرئیس روز جمعه اول رمضان ۴۲۸ اتفاق افتاد در حالیکه بیش از ۵۳ سال از عمرش نگذشته بود شیخ الرئیس تمام دارائی خود را قبل از مرگ بقرا بخشید معروفترین آثار شیخ الرئیس دو کتاب شفا و قانون است که اولی در منطق و طبیعیات و ماوراء طبیعیات و در سال ۱۵۰۸ در شهر وین ترجمه شد

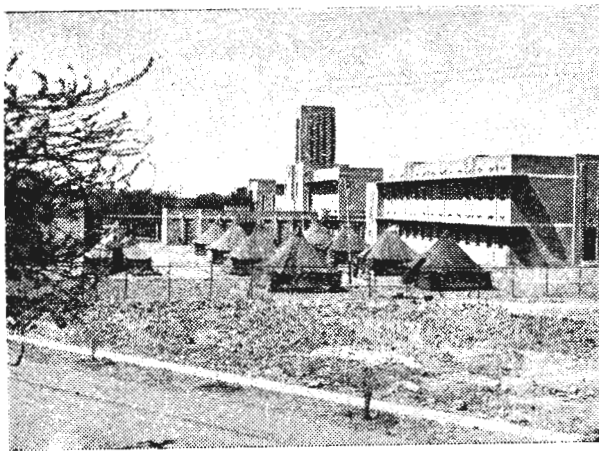
دومی کتاب قانون (در طب) است که در سال ۱۱۸۷ بلاتین ترجمه شد و تا قرن هفده در دانشگاهای اروپا مهمترین ماخذ علمی بشمار میرفت آثار دیگر او نیز هر يك بنوبه خود شاهکار بسی نظیر است که مناسباً اجازه خوانندگان از ذکر اسامی آن ها خودداری میکنیم .

بخش سوم:

شمه‌ای از فرهنگ شرکت نفت

شرکت نفت برای تأسیسات خود در آبادان آموزشگاههایی ایجاد کرده است که از آنجمله آموزشگاه فنی نفت و شبانه روزی بهمنشیر را باید نام برد. در این آموزشگاهها برنامه‌ای که بتصویب وزارت فرهنگ رسیده اجرا می‌شود. اینک گزارشهایی که از این مؤسسات رسیده عیناً نقل میشود:

منظره ای از آموزشگاه فنی

آموزشگاه فنی نفت آبادان

در اولین سالنامه فرهنگی که در آبادان منتشر میشود شایسته است که شرح مختصری در باره تاسیس و روش آموزشگاه فنی نفت آبادان بااستحضار خوانندگان گرامی برسد.

در تابستان سال ۱۳۱۵ سرویلیام فریزر رئیس کنونی هیئت مدیره شرکت نفت به اطلاع مرحوم داور وزیری دارائی وقت رساند که شرکت بمنظور تهیه کارمندانی که درجه معلومات فنی و کاردانی آنها عالی باشد درصدد است یک آموزشگاه فنی در آبادان تاسیس نماید — در تمقیب این و عده ساختمان کنونی آموزشگاه فنی نفت شروع گردید و در شهریور ماه ۱۳۱۸ رسماً افتتاح یافته و شروع بکار نمود.

منظور اصلی از ایجاد این موسسه آموزش و پرورش جوانان ایرانی در رشته های تخصصی فنی و بازرگانی بوسیله (تحصیل توأم با کار) میباشد.

تحصیل توأم با کار و مزایائی که این روش تربیتی در بردارد از دیرزمانی مورد توجه بوده و در اکثر ممالک صنعتی اروپا و امریکا بمورد عمل گذاشته شده است و با تاسیس آموزشگاه فنی نفت این فکر در ایران نیز بامرحله عمل گذاشت.

منظره‌ای از کتابخانه آموزشگاه

پس از اینکه اساسنامه و برنامه دوره‌های مختلف آموزشگاه با دقت تمام تهیه و تنظیم گردید بوزارت فرهنگ تسلیم شد و شورای عالی فرهنگ در (۱۳۰۴) چهارصد و سیزدهمین جلسه خود مورخه سوم مهرماه ۱۳۱۹ این موسسه و سازمان آن را برسمیت شناخته و برای گواهی نامه ها و دانش نامه هائیکه در مراحل مختلفه بدانش آموزان و دانشجویان داده می شود ارزش های مناسبی قائل گردید — بدین ترتیب آموزشگاه فنی نفت در ردیف سازمان فرهنگی کشور شروع به انجام وظیفه نمود.

در مدت هشت سال که از آن تاریخ می گذرد روش نوین (تحصیل توأم با کار) چه در قسمت های متوسطه و چه در قسمت های عالی توسعه یافته و تکمیل گردیده و همیشه موافقت شورای عالی فرهنگ برای تأسیس دوره های جدید و تغییر در اساسنامه دوره های مورد عمل جلب گردیده است .

سازمان عمومی دوره های آموزشگاه فنی نفت بقرار زیر میباشد

۱ - شعبه متوسطه در قسمت فنی که شامل دوره های چهار ساله در فن مکانیک - برق و نیروی بخار میباشد برای ورود باین شعبه داوطلبان باید دارای کارنامه دوم متوسطه بوده و مشمول خدمت نظام وظیفه عمومی نباشند . تحصیل در هر رشته توأم با کار میباشد و در پایان تحصیلات گواهی نامه کامل دوره متوسطه در رشته های مربوطه داده میشود .

منظاره ای از آزمایشگاه آموزشگاه عالی نفت

۲ - شعبه متوسطه در قسمت بازرگانی که یکسال تحصیل تمام وقت و سه سال تحصیل توأم با کار میباشد - شرایط ورود باین رشته داشتن کارنامه دوم متوسطه و نبودن در سنین مشمولیت می باشد - پس از پایان تحصیلات گواهی نامه کامل متوسطه در رشته های بازرگانی و اداری اعطاء میشود .

۳ - کلاس ششم متوسطه شعبه فنی که شامل نه ماه تحصیل تمام وقت بوده و گواهینامه مربوطه باین کلاس گواهی نامه کامل متوسطه شعبه فنی می باشد - شرایط ورود باین کلاس داشتن گواهی نامه پنجم متوسطه و شرکت در امتحان مسابقه میباشد

۴ - دوره اول عالی فن نفت که شامل دو سال تحصیل توأم با کار در رشته فن نفت می باشد در پایان این دوره دانشنامه عالی در فن نفت اعطاء میشود .

۵ - دوره دوم عالی فن نفت که شامل دو سال تحصیل توأم با کار در رشته های شیمی و مهندسی بالابیشگاه میباشد - در پایان این دوره لیسانس فنی در رشته های مربوطه اعطاء میشود .

۶ - دوره اول عالی مهندسی که شامل دو سال تحصیل توأم با کار در رشته مهندسی میباشد در پایان این دوره دانشنامه عالی در رشته مهندسی اعطاء میشود.

۷ - دوره دوم عالی مهندسی که شامل دو سال تحصیل توأم با کار در رشته های مهندسی مکانیک و مهندسی برق میباشد - در پایان این دوره لیسانس فنی در رشته های مربوطه اعطاء میشود.

۸ - کلاسهای شبانه برای کارمندان شرکت در رشته های دفتر داری - انگلیسی - ماشین نویسی و مهندس تکمیلی

کلیه هزینه آموزشگاه و اداره امور آن بمهده شرکت نفت میباشد ولی از لحاظ امور فرهنگی تحت نظر وزارت فرهنگ از طریق وزارت دارائی اداره میشود - مطالب مربوط باسنادنامه و برنامه قبلا بوسیله شوراهای آموزشگاه تهیه گردیده و برای تصویب شورای عالی فرهنگ از طریق وزارت دارائی ارسال میشود.

حجم کار فرهنگی در آموزشگاه سال بسال روی بترقی بوده و تعداد دانش آموزان و دانشجویان و ساعات دروس در کلاس ها و ساعات درس شاگرد ها مرتبا فزونی یافته است.

آمار ذیل ازدیاد تدریجی محصلین را بخوبی نشان می دهد.

تعداد	۱۳۲۶	۱۳۲۷	۱۳۲۸	۱۳۲۹	۱۳۳۰	۱۳۳۱	۱۳۳۲	۱۳۳۳
قسمت متوسطه								
فنی	۸۱	۶۹	۷۹	۷۲	۷۸	۱۲۹	۱۰۹	۱۲۴
قسمت متوسطه								
بازرگانی	۶۳	۶۱	۶۶	۷۰	۱۳۱	۱۱۰	۱۱۴	۱۰۵
قسمت عالی	۴۹	۵۱	۴۴	۷۶	۱۲۰	۱۱۵	۱۱۹	۱۲۵
کلاسهای متفرقه	۴۶	۹۶	۷۵	۶۸	۶۰	۱۱۱	۱۸۲	۱۸۲
	۲۳۹	۲۷۷	۲۶۴	۲۸۶	۳۸۹	۴۶۵	۵۲۴	۵۳۶

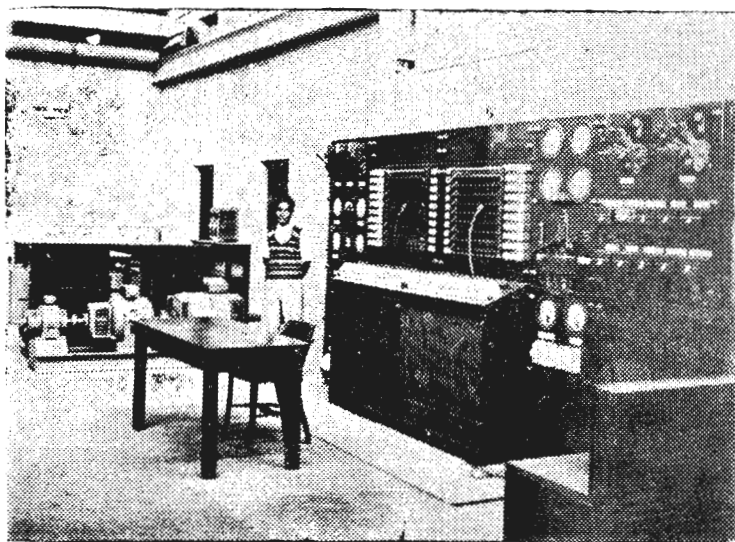
چون اغلب قسمت های آموزشگاه از دوره های چهار ساله تشکیل می شود طبعا از تاریخ افتتاح چهار سال بطول انجامید تا اولین قسمت شاگردانی که در موقع افتتاح شروع به تحصیل نموده بودند دیپلمه یا لیسانسیه بشوند - تا این تاریخ ۱۸۳ نفر باخذ گواهی - نامه درر کامل متوسطه دانشنامه عالی یا لیسانس فنی موفق شده اند و کلیه مشغول کار میباشد تعداد کوهیامه ها و دانشنامه هایی که تا کنون اعطاء شده است ۴۰۴ میباشد نظرباینکه دانشجویان قبل از گذراندن لیسانس فنی باید گواهینامه ششم متوسطه فنی و دانشنامه عالی را نیز در دست داشته باشند از این جهت توضیح گواهینامه ها بیش از عده ایست که دوره های آموزشگاه را خاتمه داده و مشغول بکار شده اند.

گواهینامه‌هائی تاکنون اعطا شده است بشرح زیر می باشد

سال تحصیلی	گواهینامه دوره کامل متوسطه ششم	متوسطه فنی	دانشنامه عالی	لیسانس فنی
۱۳۲۰ر۱۹	۵	-	۷	-
۱۳۲۱ر۲۰	۱۲	-	۸	-
۱۳۲۲ر۲۱	۲۴	۱۹	۹	۴
۱۳۲۳ر۲۲	۱۸	۳۲	۱۱	۴
۱۳۲۴ر۲۳	۱۲	۲۹	۱۱	۶
۱۳۲۵ر۲۴	۳۲	۳۱	۲۰	۹
۱۳۲۶ر۲۵	۳۵	۳۹	۱۷	۱۰
جمع	۱۳۸	۱۵۰	۸۳	۳۳

برای تشویق و ترغیب شاگردانی که در دروس خود ساعی هستند همه ساله سه جایزه بشاگردانی که در امتحانات نهائی قسمت متوسطه فنی وبازرگانی بهچنین لیسانس فنی رتبه اول را حائز گردیده اند داده می شود این جوایز برای اول شاگرد دوره کامل متوسطه فنی وبازرگانی یک هزار ریال و برای شاگرد اول لیسانس فنی (۲۵ پوند انگلیسی) معادل با سه هزار ریال میباشد .

بعلاوه بدانش آموزانی که مرتباً در کلاس حاضر می شوند و بهیچوجه در سال تحصیلی غیبت ندارند جوایزی داده می شود
این قسمت در حضور دانش آموزان خنلی مونر بوده وعده ای که بگرفتن جایزه نایل می کردند هر سال زیاده تر می شود

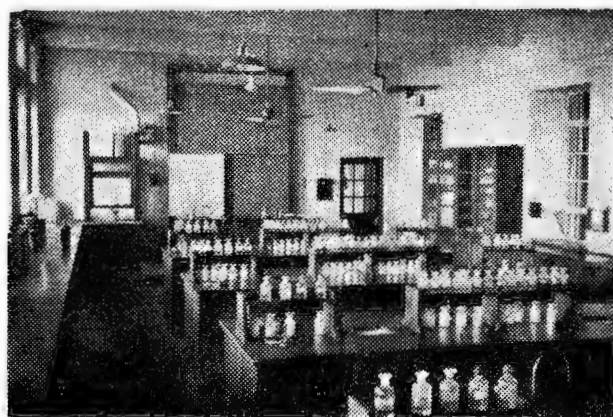

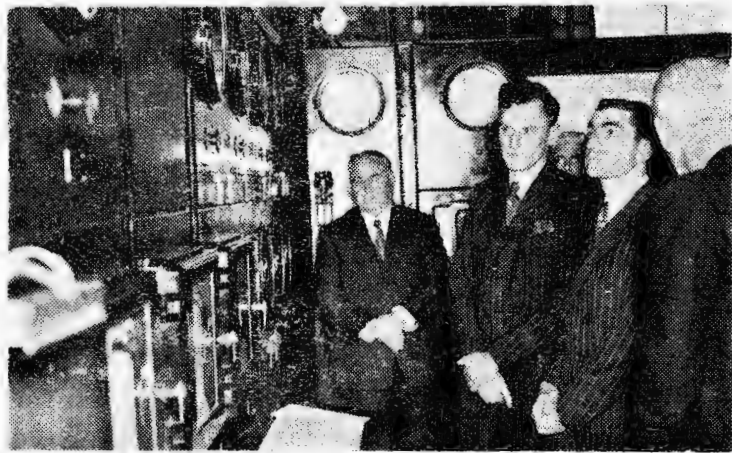
منظره دیگری از آزمایشگاه آموزشگاه فنی

برای اینکه شاگردان جدی ولایت بیشتر تشویق شوند هر سال با موافقت وزارتین فرهنگ و دارائی یکمده از بهترین شاگردان آموزشگاه با مسابقه انتخاب شده و برای تحصیل در دانشگاه یا کارآموزی در کارخانجات بانگلستان اعزام می گردند .
انتخاب برای کارآموزی از بین بهترین شاگردانی است که دوره های متوسطه آموزشگاه را به پایان رسانده اند و انتخاب دانشجو برای تحصیل در دانشگاه از بین بهترین شاگردان سال اول دوره های عالی بعمل می آید .

دو منظره از آزمایشگاه های آموزشگاه فنی

اعلی حضرت هما یونی
 در مسافرت بانگلستان
 تاسیسات فرهنگی شرکت
 را بازدید فرمودند
 در زیر سبب منظره از
 بازدید های ملو گانه
 بنظر میرسد

عده‌ایکه اکنون در انگلستان مشغول کار آموزی با تحصیل و دانشگاه میباشند بقرار زیر است .

در دانشگاه بیرمنگهام ۴۲
در کارخانجات ۴۲ نفر
جمع ۸۴ نفر

آموزشگاه فنی همیشه برای همکاری و کمک بسایر موسسات فرهنگی آبادان آماده میباشد در چند سال اخیر دانش آموزان سال سوم - چهارم - پنجم دبیرستان رازی هفته چندروز در تحت نظر دبیران خود از آزمایشگاه های فیزیک و شیمی آموزشگاه استفاده نموده اند و البته اینقسمت جای بسی خوشوقتی است که دانش آموزان آبادان می توانند دروس علمی خود را با تجربیات و آزمایشهای لازم فرا گیرند
دومنظره از مسافرت دانشجویان دانشگاه تهران در نوروز ۱۳۲۷

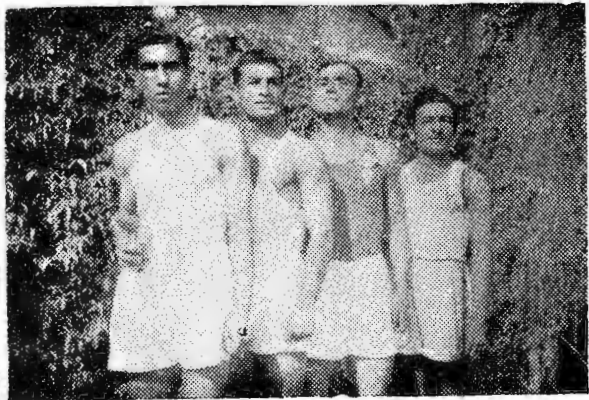
دانشجویان دانشگاه تهران
در جوار آموزشگاه

دانشجویان دانشگاه در مقابل
سر درب آموزشگاه فنی

شبانۀ روزی شرکت نفت

این موسسه در آبان ماه سال ۱۳۱۱ بمنظور رفاه شاگردانی که از شهرهای شمالی برای تحصیل در رشته های فنی و بازرگانی به آبادان می آیند تاسیس یافت .
قبلا برای این دسته از شاگردان که دور از کسان خود بیکه و تنها میخواستند در آبادان بکار و تحصیل بپردازند هیچگونه وسائل زندگی فراهم نبود و بیشتر آنها پس از مدت کوتاهی بشهرهای خود باز می گشتند .
شرکت با تاسیس شبانۀ روزی همه گونه وسائل راحتی و آسایش برای آنها فراهم کرده و شاگردان با فراغت خاطر توانستند بکار و تحصیل بپردازند .
با تاسیس آموزشگاه فنی نفت در آبادان تعداد این دسته از شاگردان رو بافزایش نهاد و در نتیجه شبانۀ روزی هم توسعه یافت و اکنون ۲۵۰ نفر در کمال راحتی در این محل زندگی می کنند .

چهارتن از ورزشکاران شبانۀ روزی شرکت نفت

یکی از استخرهای شنا

شبانۀ روزی شامل یازده خوابگاه ۱۷ نفره و هشت خوابگاه شش نفره و دو خوابگاه هشت نفره سه سالون غذاخوری و سه سالون تفریح و بازی و هفت اطاق مطالعه است .
شبانۀ روزی بدو قسمت کوچکها و بزرگها تقسیم شده و این تقسیم بندی از روی سابقه و معیار تحصیلی صورت میگیرد .
شرکت کلیه لوازم و احتیاجات شبانۀ روزی را تامین نموده و حتی پتو و پشه بند و سایر وسائل بالابوش را با تخفیف کلی در دسترس آنها میگذارد .

نوراله همایون

دانش آموزان باغبانی هم میکنند

عده‌ای از ورزشکاران شبانه‌روزی

شبانۀ روزی دارای يك برنامه وسیع ورزشی است كه باقتضاء فصل تنظیم میگردد سه زمین فوتبال - چهار زمین تنیس - سه زمین والیبال - يك زمین باسكتبال - سه سالون برای ورزشهای داخلی - بد مینتن - پینك پنك - وزنه برداری - يك زمین اسفالت برای ورزشهای دسته جمعی و جمیع ورزشهای با اسباب و يك استخر شنادر اختیار شاگردان می باشد . شاگردان اغلب پیشرفت های خوبی در امور ورزشی داشته و مرتباً در مسابقه های قهرمانی کشور شرکت جسته و در دو سال گذشته شاگردان شبانۀ روزی توانسته اند بمقام قهرمانی کشور نائل شوند .

در اوقات فراغت شاگردان در یکی از کلوب های داخلی شبانۀ روزی به نجاری و مدل سازی و مشبك کاری پروانه جمع کردن و گل خشك کردن و یا باغبانی مشغول میشوند . در این نوع کلوبها همه نوع وسائل در اختیار شاگردان گذارده میشود حتی معالین برای راهنمایی آنها حضور دارند و آنچه تهیه میشود در نمايشگاهی كه هر چند وقت بیکر تبه ترتیب داده میشود بمعرض تماشای دوستان و سایر علاقۀ مندان میگذازند .

اخیرا يك كلوب دیگر بر کلوبهای ورزشی شبانۀ روزی اضافه شده و آن كلوب فایق رانی است فعلا شش فایق از انگلستان خریداری شده و ۴۰ نفر از کارآموزان عضویت آن كلوب را دارند .

شرایط استخدام و حقوق آنها

شاگردان فنی دو دسته اند

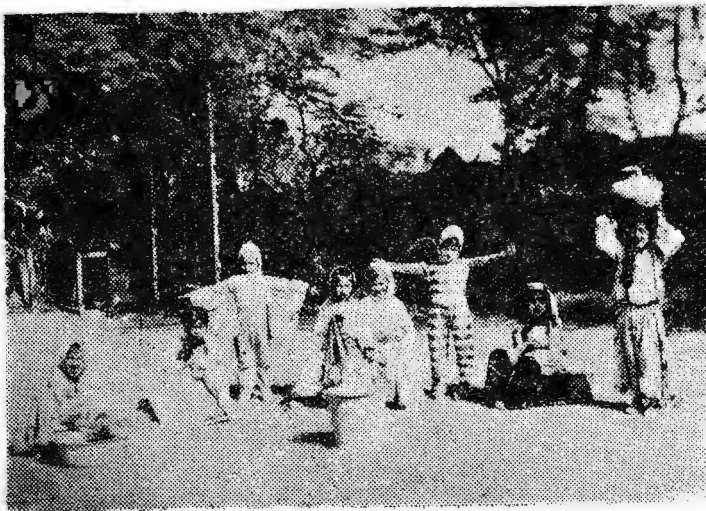
اول - آنهاییكه بابه تحصیلی شان بین کلاس چهارم ابتدائی و شش ابتدائی است . این دسته باروزی ۳۰ ریال استخدام شده و بیشتر بکارهای علمی پرداخته یکدوره پنجساله را طی کرده .

و هر شش ماه اضافه حقوقی گرفته و در سال پنجم به ۵۲ ریال میرسد و پس از پایان سال پنجم حقوق آنها از روی امتحان نهائی تعیین میشود . دسته دوم شاگردانی هستند كه سال دوم یا سوم متوسطه را طی کرده اند این عده میتوانند یکی از شعبات فنی و یا بازرگانی را انتخاب كنند .

شاگردان کلاس دوم با ۴۲ ریال روزانه و کلاس سه با ۴۴ ریال استخدام شده و وارد آموزشگاه فنی میشوند برنامه آنها کار و تحصیل توأم میباشد این دسته نیز هر شش ماه اضافه حقوقی گرفته و پس از پایان سال دوم آموزشگاه بر تبه کارمندی نائل شده و میزان حقوق آنها بین ۱۴۰۰ - ۱۶۰۰ ریال فوق العاده ۱۱۰۰ و ۱۲۰۰ ریال تعیین میشود و پس از دوره آموزشگاه و موفق شدن باخذ دیپلم فنی و یا دیپلم بازرگانی بامیزان حقوق بین ۲۲۰۰ - ۲۴۰۰ ریال و فوق العاده ۱۸۰۰ ریال مشغول کار میشوند .

سایر مؤسسات فرهنگی شرکت نفت

شرکت در کوی های مختلف آبادان دارای کودکانستانی برای اطفال کارگر است که توسط اداره کل کارگزینی کارگران اداره میشود و در زیر دو منظره از رقص و نمایش این کودکان در جشنهای مختلف دیده میشود

در خاتمه مقاله زیر را که تاریخچه نفیسی از لوله کشی نفت است و از مجله نفت ترجمه شده درج می کنیم

بقلم - هار تسلی

لوله های نفت

اهالی چین در پنج هزار سال قبل از میلاد و بعد ها آسوری ها و مصری و یونانی ها و رومی ها لوله هایی را که از نی و یا گل و یا سنگ سوراخ کرده ساخته بودند بکار میبرده اند. اولین لوله که برای حمل آب در صحراهای عربستان نصب گردید بتوسط پادشاه ایران کامبیز در سال ۵۲۵ قبل از میلاد بوده است و این لوله عبارت بود از پوست گاو هائیکه بهم دوخته شده بود.

اولین لوله برای حمل نفت در سال ۱۸۶۱ در پشیلوانی نصب گردید این لوله از چوب بود بقطر ده سانتیمتر و طول ده کیلومتر - ولی اولین لوله خوب و حسابی در سال ۱۸۶۵ نصب گردید. این لوله از چدن و بقطر ۵ سانتیمتر بود و بوسیله حلقه بهم وصل میشد - طول آن ده کیلومتر بود بتوسط تلمبه های بخاری هر روز تقریباً ۷۰۰۰۰ گالن امریکائی نفت تحویل میگردد. در سال ۱۷۷۸ لوله ای بقطر پانزده سانتیمتر و طول ۲۰۰ کیلومتر از اینطرف کوه های آلگانی (آمریکا) بآئطرف نصب گردید. سپس در این قسمت پیشرفتهای سریعی بعمل آمد مثلاً در سال ۱۹۱۰ - ۳۲۰۰۰ کیلومتر لوله نفت موجود بود و در سال ۱۹۲۰ - ۱۱۲۰۰۰ کیلومتر و در سال ۱۹۳۰ طول آن به ۱۹۲۰۰۰ کیلومتر رسیده در سال ۱۹۱۰ بجای لوله چدن لوله های فولادی متداول گردید. این لوله ها در جلسه اول چوشداده بود ولی بعدها بساختن لوله های بی درز موفق گشتند مزیت اینگونه لوله اینکه در مقابل فشار استقامت زیاد داشت - در اول امر لوله ها را بوسیله حلقه ای بهم وصل میکردند. مهندسین لوله سازی ملنفت شدند که اگر لوله ها را بهم جوش دهند. استقامت آنها بیشتر میشود و کمتر امکان نشد کردن دارد بهمین جهت ترقی و توسعه عملیات جوشکاری را بامیل و رغبت استقبال نمودند. در اول کار بکسر لوله ها گشاد درست میکردند تا سر دیگر لوله توی آن فرو رود.

این عمل مزیتی داشت بدین منی که نیگذاشت در موقع جوشکاری در درون لوله برجستگی هایی بوجود آید بعد ها که بجای اکسی آستیلن جوش بوسیله برق متداول گشت و طرز و روش بهتری مرسوم شد لوله های جوش خورده که خیلی ارزاتر از لوله هاراقبلی است مورد استعمال عموم قرار گرفت.

شرکت نفت انگلیس و ایران از همان اوان بهره برداری یعنی سال ۱۲ - ۱۹۱۱ از توسعه و ترقی که در قسمت لوله نفت شده بود استفاده کرد و حتی میتوان گفت در پیشرفت آن تا اندازه ای سهم نیز بوده است.

شرکت نفت در ضمن با بکار بردن تلمبه‌های معروف بمرکز گریز (ساتریفوژ) که بوسیله توربین‌های بخاری کار میکنند در توسعه و پیشرفت آن کمک نمود گذشته از آن روش را که شرح آن بعداً خواهد آمد یعنی روش نصب لوله بر بالای زمین برای جلوگیری از فرسودگی بتوسط رطوبت زمین و غیره نیز مورد استفاده شرکت نفت قرار گرفت اولین لوله‌ای که مورد لزوم بود در سال ۱۹۰۹ بامریکا سفارش داده شد زیرا فقط در امریکا می‌توانستند لوله نفت با برش (بیچ دار) درست کنند - طول آن لوله‌هایکی ۱۵۰ کیلومتر بقطر بیست سانتیمتر دیگری ۷۵ کیلومتر قطر ۱۵ سانتیمتر بود .

منبع‌های ذخیره نفت مسجد سلیمان در ارتفاع ۲۴۰ متری واقع شده بود و نمونه‌ای بقطر ۱۰ سانتیمتر بکار برده شد تا بتواند نفت را ۳۵ کیلومیر بایستگاه فشار که در تلمبی و در ارتفاع ۱۸۰ متری بود برساند .

تلمبه‌های بخاری که در آنجا نصب شده فشار نفت را به ۷۰۰ پوند در اینچ مربع می‌رساند و آنرا بتوسط لوله ۱۵ سانتیمتری ۷۵ کیلومتر رانده از محلی بنام امام رضا عبور کرده بارتفاع ۴۲۰ متر می‌برد سپس به ۱۵۰ متر پائین آمده به چلنگه لپاری می‌رسد ولی دوباره با قوه کافی بارتفاع چهارصد متر به تلخیاط می‌رود سپس بسوی دشت سرازیر می‌شود و با همان قوه مسافت ۲۲۰ کیلومتر بآب-ان-راطی می‌نماید . نخست بتوسط لوله ۱۴ سانتیمتری و مسافت ۱۴۴ کیلومتر را بوسیله لوله بیست سانتیمتری می‌پیماید . لوله‌ها نخست برای شرفیت ۴۴۰۰۰ تن در سال در نظر گرفته شده بود ولی تلمبه‌ای که نخست نصب شده بود می‌توانست ۲۵۰۰۰ تن نفت بدهد - لوله‌ها را نخست بتوسط قایق و قاطر حمل می‌کردند و بوشن و زانوئی‌ها بتوسط ۵۰ نفر که شش گیره به‌مراه داشتند و سر هر کدام از گیره‌ها شش نفر کار می‌کرد نصب می‌گردید - لوله‌ها را قیراندود کرده و زیر خاک می‌گذاشتند .

در سال ۱۹۱۴ دولت بریتانیا در شرکت نفت ذی‌علاقه گردید آنگاه برای ازدیاد محصول آبادان لوله جدید ۷۵ سانتیمتری سفارش داده شد - بر اثر جنگ جهانی در بتی و اختتام لوله نفت اشکالات پیش می‌آمد - تازه سال ۱۹۱۵ تهیه آن مقدور گردید و در سال ۱۹۱۶ بیابان رسد و در عوض سالیانه ۸۶۵۰۰۰ تن بظرفیت آن اضافه گردید و تلمبه‌های بزرگ بخاری نیز نصب شد .

نیز از روی تجربه معلوم شد که در بعضی نواحی لوله‌های نفت پوسیده می‌شوند لذا برنامه بسیار وسیعی برای پاک کردن و قیراندود نمودن دوباره بخاک گذاردن لوله‌ها تنظیم گردید بوسیدگی لوله‌ها در جاهائی که نمک زمین بوسیله آب باران شسته نمی‌شد و باقی می‌ماند زیادتر از سایر جاها بود . لذا بفکر افتادند نهرهائی در فصل زمستان حفر کنند تا آب باران در کنار لوله‌ها بجریان افتاده و نمک را شسته و ببرد و این عمل بسیار مفید واقع گشت و اما بواسطه تغییر فوق‌العاده هوا ناگزیر می‌بایست نهرها را قبل از شروع تابستان دوباره بر کرد تا مبادا لوله‌ها بر اثر گرما منبسط شده از نهر بیرون افتند .

بعداً بتجربه معلوم شد که اگر لوله در خارج زمین باشد از اثر هوا آسیبی نمی‌بیند و اما بر اثر تغییرات فاحش هوا لوله‌ها منقبض و منبسط می‌شدند و بهمین جهت مانند هزار پا در میان صحرا بحرکت در می‌آمدند . وقوه‌ای که بر اثر این عمل بوجود می‌آمد بندهای سر لوله

را که با مبلغ بیچ بهم وصل شده بود از هم متلاشی میکرد - در سال ۱۹۱۸ این تلمبه با تغییر دادن جهت لوله ها پس از هر مسافت ۶۰ متری بطوریکه هر لوله يك فاصله سی سانتیمتری داشت بکلی برطرف گردید بایکار بردن روش جدید لوله ها بر اثر تغییر روزانه هوا در هر بیچ تقریباً ۱۵ سانتیمتر حرکت میکردند در صورتیکه اوایل در تمام طول خط حرکت مینمودند این يك راه حل بسیار خوبی بود و خطوطیکه سی سال پیش نصب شده اند هنوز هم بدون عیب و پوسیدگی کار میکنند .

این روش در تمام قسمتهای لوله کشی اتخاذ گردیده در طول آن ۲۷۰۰ کیلومتر است و قطر لوله ها معمولاً سی سانتیمتر و در بعض جاها چهل سانتیمتر است .
توسعه و پیشرفت اصلی دیگر بکار بردن تلمبه های سانتریفوژ بود که با توریین بخاری کار میکرد .

این تیل تلمبه ها در سال ۱۸ - ۱۹۱۴ سفارش داده شد تا بجای تلمبه های رسیپروک در تیل نصب گردد و برای اینکه ظرفیت لوله ها بیشتر گردد در سه محل یعنی ملاتانی در ۶۵ کیلومتری تیل در کوت عبدالله ۵۰ کیلومتر پاتین تر و در دار خوبن ۶۰ کیلومتر دورتر ایستگاه فشار درست شد سپس در سالهای ۱۹۱۹ و ۱۹۲۱ و ۱۹۲۴ باز هم ۱۶ عدد از تلمبه های فوق الذکر سفارش داده شد . مقدار محصولی که روزانه از میان آن لوله ها جریان داشت به ۹۰ میلیون لیتر میرسید - تلمبه های قوی تری که بتواند روزانه ۱۸ میلیون لیتر محصول برساند سفارش داده شد و نگاهداری آنها بقدری بصره بوده که هر کدام بدون وقفه بیش از دو سال پشت سرهم کار کرده است تلمبه های قدیمی نیز ده هنوز هم کار میکنند فقط بجای بخار با فشار گاز کاری نمایند تلمبه های سانتریفوژ را نخست در سال های ۲۲-۱۹۲۲ در ممالك متحده امریکا بکار بردند ولی امروزه شرکت نفت در این قسمت از همه پیش است .

سیستم لوله کشی نفت ایران طوری توسعه یافته است که بسهولت میتواند بهر مرکز جدید نفت خیزی وصل گردد و از عهده نقل هر مقدار اضافی محصول بر آید - سیستم لوله کشی نفت بدو قسمت (اصلی) تقسیم شده است که بسوی پالایشگاه آبادان میرود یکی لوله های نواحی مرکزی مسجد سلیمان است که نفت را از چاه های لالی و مسجد سلیمان و نفت سفید و هفت گل میآمد و دیگری لوله های نواحی جنوبی که نفت چاه های گچ ساران و آغا جاری را به پالایشگاه میرساند - طول لوله های نواحی مرکزی ۱۴۸۸ کیلومتر است و قطر آن سی سانتیمتر میباشد ظرفیت این لوله ها در سال ۱۴ میلیون تن است - در ضمن وسایل برگرداندن نفت و بامواد پس مانده نفتی از پالایشگاه آبادان به چاه های نفت نیز موجود میباشد

چندی پیش از جنگ در گچ ساران توسعه عملیات شروع گردید تا کار فشار چاه ها را برای رساندن نفت خام بدستگاه تجزیه گاز و منبع بار تقاض یکمزار متر بکار برند از آن جا نفت بسویله نقل و سنگینی خود ۳۰۰ کیلومتر را در لوله ۳۰ سانتیمتری پیموده و به آبادان میرود و مقدار محصولی که بدین وسیله حمل میشود سالانه ۱۸ میلیون تن است -

جمعاً طول لوله‌های کچ ساران و آغا جاری ۹۰۰ کیلومتر است و قطر آن سی سانتیمتری باشد و ظرفیت آن در حال حاضر سالیانه ده میلیون تن است. در نظر است که توسعه بیشتری در این قسمت داده شود یعنی در بندر معشور يك ايستگاه فشار الكتريكي نصب گردد و قطر لوله آن چهل سانتیمتر خواهد بود.

يك لوله نفت بظرفیت ۴۵۰۰۰۰ لیتر و بطول ۲۵۰ کیلومتر در سال ۱۹۳۶ نصب گردید تا نفت شاه را بیالایشگاه کرمانشاه برساند - چون بستی و بلندی‌های این قسمت زیاد است لوله‌ای بقطر ۷۵ سانتیمتر و چهار ایستگاه فشار با فشاری معادل به ۱۵۰۰ پوند در اینچ مربع نصب گردید - بر اثر تجربه‌ای که در این قسمت بدست آمد شرکت نفت استعمال لوله باریک با فشار زیاد را در عملیات لوله‌کشی «پلوتو» پیشنهاد نمود.

نصب لوله نفت از مراکز نفت خیز کرکوک بسواحل مدیترانه در سال ۱۹۳۴ انجام شد.

قطر این لوله‌ها سی سانتیمتر بود و خود لوله بدون درز بود. سر لوله‌ها پهن‌تر و ایستادار بود که برای جوش دادن بیکدیگر خوب بود - لوله‌ها را در تمام طول راه قیر اندود کرده و در خاک گذارده بودند تا نیوسد معیذب در بسیاری از جاها لوله‌ها بسوسید و تعمیر لازم گشت - ظرفیت این خط در سال دو میلیون تن است که بسوی حیفا و طرابلس می‌رود.

موقعیکه جنگ شروع شد لوله‌های مختلف نفت تا بقطر ۴۰ سانتیمتری بکار برده می‌شد - آن وقت از روی حساب معلوم شد خرج لوله گران‌تر از حمل نفت بوسیله کشتی نفتکش است

زیرا خرج ۱۷۰۰ متر لوله مطابق ۸ الی ۱۲ هزار کیلومتر با نفتکش است. در آن زمان لوله نفت نمیتوانست با نفتکش‌ها رقابت نماید.

در موقع جنگ بر اثر خسارات زیادی که تحت‌البحری‌ها مخصوصاً در سواحل امریکای شمالی اقیانوس اطلس بنفتکش‌ها وارد می‌آوردند و نیز بسواسطه کمبود نفتکش موضوع لوله از نو مورد توجه قرار گرفت.

آن وقت در امریکا دولوله بقطر ۶۰ و ۵۰ سانتیمتر که مجبور بلوله بزرگ و کوچک بود و طول هر کدام ۲۵۰۰ کیلومتر بود نصب گردید تا نفت خام محصولات نفتی تکراس را بنواحی صنعتی نیویورک و فیلادلفی برساند.

این خطوط دارای ۲۶ ایستگاه تلمبه فشار بود و فشار آن مطابق با ۷۰۰ پوند در اینچ مربع بود و حمل و نقل نفت بتوسط لوله بقدری بصرنه بود که می‌توانست با نفتکش‌ها رقابت کند

در این مورد کمتر فولاد و کمتر قوه و کمتر کارگر لازم داشت. در ضمن نیز خساراتی را که دشمن بنفتکش‌ها وارد می‌آورد در اینجا وجود نداشت

بر اثر موفقیت، که در اینگونه لوله‌ها بدست آمد فوری تحقیق بعمل آمد تا معلوم شود که آیا استعمال این لوله‌های قطر بزرگ برای صحراهای عربستان نیز مفید و مقرون بصرفه است یا نه - معلوم شد هر سانتیمتری که بقطر لوله افزوده میشود از هزینه عملیات میکاهد مخصوصاً در این مسافت‌های یکسره که کوتاه‌تر از راهی است که نفتکش‌ها معمولاً می‌پایند.

مزیت دیگری که لوله دارد اینکه پرداخت مبلغی برای عبور از ترعه لازم نیست و گذشته از آن مقدار نفتی که میتوان بتوسط لوله حمل نمود ممکن است بیس از مقداری باشد که بتوان از ترعه سوز حمل کرد

معینا اشکالات جدید بسیاری برای نصب این لوله ها وجود دارد مثلا ساختن لوله های بدون درز که استعمال آن زیاد شده بقطر خارجی بیش از ۶۵ سانتیمتر بسختی ممکن است لذا اخیرا روش تازه ای برای این منظور پیدا کرده اند

ورقه های فولادی را باندازه ای کوچکتر از آنچه لازم دارند لوله میکنند و دو سر فلز را بوسیله شمله چراغ های زغال سنگی جوش میدهند و بعد آن را در قالب گذارده و با فشار آب منبسط میسازند تا گردد و راست شود برای انکار ورقه های فولاد درجه يك استعمال می شود و لوله های بقطر ۶۵ و ۹۰ سانتی متر که ضخامت آن بیش از ۷ شانزدهم اینچ نیست می تواند تحت فشار ۸۰۰-۹۰۰ پوند در اینچ مربع قرار گیرد.

برای بهترین طرز و روش نصب این لوله ها خیلی تحقیقات بعمل آمده است. در کشور های متحده امریکا لوله های پنجاه و شصت سانتیمتری را در توی خاک می گذارند.

بدون شك این روش باید برای نصب لوله ها در صحراهای عربستان نیز عملی شود. هزینه حفر مناسب است زیرا ماشین حفاری را که نهری بمعم ۱۲۰ متر و پهنای ۱۸۵ متر هر دقیقه ۲۴۰ متر حفری نماید می توان بکار برد

ولی در سر راه گاهی بموانعی مانند صخره برخورد می نمایند که باید آن را از میان برداشت در اینگونه موارد عمل حفر گران تمام میشود - لوله ای که در میان خاک گذارده می شود باید از اثر پوسیدگی محفوظ بماند تا دوام آن زیاد باشد و عمل تحسیر بعد اقل برسد - این کار در قسمت هایی که خط لوله طویل باشد گران است - نصب لوله بالاتر از زمین جلب توجه علاقمندان را کرده است ولی این نیز باشکالاتی دارد و می گردد و طرز و روشی که در ایران برای نصب لوله های سی سانتی متری بکار رفت و در همه جا قابل اجرایی باشد. نصب لوله های ۷۵ سانتی متری که بتواند سالیانه ۱۲ میلیون تن نفت از مسافت ۱۶۰۰ دینومتر از عربستان سعودی بسواحل مدیترانه برساند آغاز گشته است کار های مقدماتی نصب لوله ۸۵ و ۹۰ سانتیمتری برای حمل نفت ایران و کویت بسواحل مدیترانه با کنجایش بیشتر در دست اقدام است.

بدون شك لوله مخصوصی از کویت بسواحل مدیترانه نصب خواهد گشت نیز در نظر است که لوله ای بقطر بزرگ از چاه های نفت کرکوک (عراق) برای ازدیاد محصول نفتی بسوی سواحل مدیترانه نصب گردد.

موضوع جالب توجهی که شاید خواننده گرامی نداند اینکه برای پر کردن لوله ها در سراسر طول راه بیش از ۶۷۵۰۰۰۰۰۰ لیتر نفت لازم است و بیش از هشت روز طول می کشد تا نفت از چاه و یا ایستگاه بسواحل مدیترانه برسد. نفشکها و لوله های نفت بقطر بزرگ برای حمل و نقل نفت در آتیة نقش مهمی را بازی خواهند کرد در آتیة برای حمل نفت بمقدار زیاد و بنزدیکترین بندر محل توزیع که ارزان تر از حمل بانفشک باشد لوله ها بکار خواهد رفت.

(از مجله نفت چاپ لندن)

پایان

درین موقع که اولین نشریه انجمن سالنامه دبیرستان راری یعنی
نخستین سالنامه فرهنگی آبادان پایان میرسد لازم است بعضی نکات
را عرض مطالعه کنندگان عزیز برسانم

مجموعه ای که به نظر خوانندگان گرام میرسد مطالب آن در طی
دو سال توسط دانش آموزان تهیه شده و ممکن است دارای عیوب و
نواقص بارزی باشد ازینرو اینجانب از طرف اداره کنندگان انجمن
تقاضا میکنم دوستداران فرهنگ که این سالنامه را ملاحظه خواهند
فرمود اگر باین عیوب و نواقص برخوردند آنرا ندیده نگرفته کتباً
به انجمن سالنامه اطلاع دهند

در مورد درج مطالب و تنظیم عکس ها اگر پس و پیشی رخ
داده ازین لحاظ بوده است که برای زیبایی سالنامه تنظیم عکس ها
و مطالب را بعهده کارکنان چاپخانه واگذار کردیم باز اگر شرح فوق
اگر در درج مقالات بها قرار دادن جای عکس ها پس و پیشی رخ
ساده است از دوستان عزیز پوزش میخواهیم

همانطور که در مقدمه سالنامه عرض شد از بعضی از نگاههای
فرهنگی گزارشی برای درج در سالنامه نرسید و ناچار ما نیز فقط از
آموزشگاههایی که گزارش خود را تنظیم نموده بودند مطالبی درج
کردیم و البته بر واضح است که از طرف ما قصوری درین باره بعمل
نیامده است

از آقایان دبیران و آموزگاران محترم و دانش آموزان عربی
که با ارسال مقالات یا تنظیم گزارشات بما مساعدت کرده اند نهایت
متشکر و امیدواریم که در سالهای آینده بما کمکهای بیشتر نموده در
چاپ و انتشار سالنامه مساعدت فرمایند

در خاتمه از متصدیان و کارگران شرکت سهامی چاپ در که
سریع و سائل چاپ سالنامه مساعدت نمودند تشکر میکنیم

سرپرست انجمن سالنامه مهدی غروی

فهرست مطالب

سر آغاز	۲	نویسنده
جزیره آبادان	۳	مهدی غروی
فرهنگ آبادان	۸	حامد روحانی
سازمان اداری فرهنگ آبادان	۱۴	انجمن سالنامه
بخش اول :		
۱ - آموزشگاه سپهر	۱۷	»
۲ - دبستان بهار	۲۳	»
۳ - » مختلط بهمن	۲۵	»
۴ - » ۶ کلاسه پهلوی	۱۷	»
۵ - » » » فردوسی	۲۹	»
۶ - » فرهنگ احمد آباد	۲۱	»
۷ - » نوین یاد گلشن	۳۳	»
۸ - » ملی ادب	۳۴	»
۹ - » کودکانها	۳۶	»
۱۰ - بهداری آموزشگاهها	۳۶	»
بخش دوم : آموزشگاه رازی		
۱ - تاریخچه	۴۱	»
۲ - سازمان	۴۳	»
۳ - جشنها و پذیرائیها	۴۸	»
۴ - انجمن ورزش	۴۹	»
۵ - گردشهای علمی	۵۲	»
۶ - انجمن سالنامه	۵۷	»
۷ - کتابخانه و قرائتخانه	۵۷	»
۸ - روزنامه رازی	۵۹	»

محمد زکریای رازی	س ۶۰	روزنامه رازی
شهر : خرمن سوخته	» ۶۱	محمد گودرزی
ابراهام لینکلن	» ۶۲	روزنامه رازی
۹ - آزمایشگاه فیزیک و شیمی	» ۶۳	انجمن سالنامه
۱۰ - نقاشی	» ۶۷	»
۱۱ - امتحانات نهائی	» ۶۸	»
۱۲ - انجمن دبستان رازی	» ۶۹	»
۱۳ - مقالات و قطعات ادبی	» ۷۲	»
غریق	» ۷۲	آقای ناصرزاده
شرح حال آقای جزایری	» ۷۴	» جزایری
ابوعلی سینا	» ۷۶	» گارخیران
بخش سوم		
شماره ای از فرهنگ شرکت نفت	» ۸۰	انجمن سالنامه
آموزشگاه فنی نفت	» ۸۱	»
شبهانه روزی شرکت نفت	» ۸۸	»
سایر مؤسسات فرهنگی شرکت	»	»
لوله های نفت	» ۹۲	»
پایان	» ۹۷	»
چون بادقت زیادی که در تصحیح این سالنامه بعمل آمد باز اشتباهات		
چاپخانه ایرخ داده است از خوانندگان عزیز تمنا میشود قبل از مطالعه		
اشتباهات مزبور را تصحیح فرمایند .		